

PER 167-659





LE

VO

TER.

HANDBOEKJE

VOOR DE

LEDEN DER CONGREGATIE

VAN DE

ALLERHEILIGSTE MAAGD MARIA

EN DEN

H. JOSEPH,

opgericht in de

L. V. KERK te GRONINGEN

EN

vereenigd met de Hoofd-Congregatie
van Maria Boodschap te ROME.



ST. MICHIELS-GESTEL,

TER. SNELPERSDRUKKERIJ VAN HET BISDOM VAN 'S BOSCH,
IN HET INSTITUUT VOOR DOOFSTOMMEN.

Per.

Vak 167

Liturgische, Vereeniging
Aartsbisdom UTRECHT
Volgnummer bijbliotheek

Jg. 1/2

IMPRIMATUR.

* *
*

HAAREN, 26 Jan. 1883.

J. CUIJTEN,
Præs. Sem. Libr. Gens.

Per 167
659

Maria-Kinderen.

Gij hebt reeds de gelukkige en rijke vruchten der Congregatiën, waarvan men u hier den oorsprong, de oefeningen, de regels en de voorrechten geschetst heeft, gesmaakt. Elken dag dankt gij de goddelijke goedheid, dat zij u die krachtdadige middelen ter volharding en zaligheid geschonken heeft; elken dag dankt gij de allerheiligste Maagd, dat zij u onder het getal harer kinderen heeft aangenomen. Dan, veel meer nog zult gij uw geluk kunnen beseffen, als gij uit den mond van den Stedehouder van Jesus Christus zult vernemen, hoezeer het werk der Congregatiën aan den godsdienst dierbaar is; hoeveel belang de H. Stoel te allen tijde in haren vooruitgang gesteld heeft. Gij zult eene zoete vreugd ondervinden, als gij den H. Vader zoo plechtig Haar hoort prijzen, die gij zoo gaarne uwe Moeder noemt; wanneer gij hoort, hoe het zichtbaar Opperhoofd der Kerk met allen ernst en liefde uwen ijver aanmoedigt, aan

uwe regels een wettig gezag geeft, uwe oefeningen goed keurt en u de veelvuldigste en uitstekendste gunsten verleent. Bewaart eerbiedig en met eene levendige dankbaarheid alle woorden, alle aanmoedigingen, alle raadgevingen van den algemeenen Vnder der geloovigen in uw hart; volgt uwe regels met die nauwgezetheid, welke aan God en zijne heilige Moeder zoozeer behaagt; stelt het u ten plicht, de zflaten, u zoo mild door de Opperhoofden der Kerk verleend, naar best vermogen te verdienen.

Maakt, Maria-Kinderen! een vroom gebruik van dit Handboekje, dat zoo geschikt is om uwe godsvrucht te voeden, en uwe vereeniging tot de allerheiligste Maagd te onderhouden. Moge het u krachtdadig dienen, om over alle gevaren, waarmede de wereld en satan u omringen, te zegevieren. Moge het, door de hulp, welke het u ter heiliging van uw leven zal verleenen, voor uw eeuwig heil bijzonder bevorderlijk zijn!

BEWIJSSTUKKEN
betreffende de
CONGREGATIËN
VAN DE
ALLERH. MAAGD MARIA.

**Oorsprong en voordeelen der
Congregatiën.**

In het jaar 1563 hebben de Congregatiën door den ijver en de zorg van een jeugdig Jesuit eenen aanvang genomen. Deze godvruchtige religieus met name Joannes Leonius (van der Leeuw), in België geboren, destijds leeraar in het kollegie der Sociëteit van Jesus te Rome, wist zijnen leerlingen zulk een smaak voor godsvrucht in te boezemen, dat zij dagelijks buiten den studietijd in eene der zalen van het kollegie te zamen kwamen, om gezamenlijk voor een opgesierd altaar te bidden, en daarna eene godvruchtige lezing te doen. Des Zondags vergaderden zij om eene verma-

ning aan te hooren, en den lof van God en zijne heilige Moeder te bezingen. Zij hadden zich op eene bijzondere wijze onder de bescherming van Maria gesteld; en men mag zeggen, dat die gezegende Maagd, van haren kant behagen nam in hemelsche zegeningen over hen uit te storten.

Dus was de oorsprong der Congregatiën van de allerheiligste Maagd Maria, die zich in korten tijd, van het kollegie te Rome, naar al de kollegiën en huizen der Sociëteit van Jesus verspreid hebben, en die, na eene ondervinding van drie eeuwen, nog aangezien worden als de geschiktste middelen om onder de geloovigen eene ware godsvrucht tot de Moeder Gods te onderhouden en een deugdzaam leven te leiden.

Ons doel is niet, hier bijzondere melding te maken van de voorrechten en aanmoedigingen welke de Pausen aan de Congregatiën vergund hebben, sedert Gregorius XIII, die haar in 1584 een wettig bestaan gaf, tot aan Leo XII, die de vergunningen bevestigde welke aan den algemeenen overste der Sociëteit van Jesus wegens het oprichten van en aannemen in Congregatiën van Maria gedaan werden, zonder die in het vervolg te beperken bij de kerken en gestichten van de Sociëteit; doch verwijzen dienaangaande naar de stukken, welke dit boekje inhoudt, en wel bijzonderlijk naar den apostolischen brief van Benedictus XIV.

Zoo zullen wij ook dezen grooten Paus zelve eenige der redenen laten aanhalen, welke de opvolgers van den H. Petrus bewogen hebben, om zoo mildelijk de schatten der heilige Kerk aan de Congregatiën uit te reiken, en die zoo groote en menigvuldige aflaten te verleen. Het zij genoeg hier aan te merken:

1. De zoo geheel bijzondere bescherming, welke de allerheiligste Maagd Maria niet kan nalaten aan hen te verleen die zich aan haren dienst toewijden. Op haar passen de woorden der H. Schrift: *dat zij bemint die haar be-minnen;..... dat degenen die haar vinden, het leven vinden en hunne zaligheid van den Heer bekomen zullen.*

2. De geheel bijzondere kracht der gebeden die aan God gezamenlijk worden opgedragen, volgens de woorden van den Zaligmaker: *Waar er twee of drie in mijnen naam vergaderd zijn, daar ben ik in hun midden.*

3. De verplichting, welke men op zich neemt als men in eene Congregatie wordt aangenomen, om de regelen daarvan stiptelijk te onderhouden. Want, hoewel dezen niet op zonde verplichten, stellen zij ons niettemin in zekere noodzakelijkheid om godvruchtig te zijn. Hoe vele personen zijn er niet, die om aan hunnen plicht als lid der Congregatie te voldoen, dikwijls tot de heilige Sacramenten naderen, op deze wijze groote misslagen vermij-

den, en zalig worden, en die, zoo zij geen lid van de Congregatie waren, misschien maar zelden daartoe zouden naderen en verloren gaan!

4. Het woord Gods, hetwelk de leden eener Congregatie in hunne vergaderingen zoo menigmaal hooren, en dat op hunne jaren, hunnen staat, hunne levensomstandigheden en behoeften bijzonderlijk wordt toegepast. Aan hen voornamelijk kan men de woorden van den Zoon Gods toevoegen: *Mijne schapen hooren mijne stem.*

5. De onophoudelijke zorgen, welke de bestuurders der Congregatiën voor degenen die hun toevertrouwd zijn, verplicht zijn te dragen. Hoe vele jeugdige leden eener Congregatie zijn hunne volharding in de deugd aan de onderrichtingen, aan den raad en aan de gebeden van den bestuurder hunner Congregatie verschuldigd! Hoe vele anderen zijn door eene liefderijke vermaning van den weg der ondeugd dien zij bewandelden, teruggekeerd! De bestuurder eener Congregatie is de getrouwe vriend, van wien in den Ecclesiasticus geschreven staat: *Een getrouwe vriend is eene machtige bescherming;.... een pand van leven en onsterfelijkheid; zij die den Heer vreezen, zullen hem vinden.*

6. De goede werken, welker beoefening te allen tijde aan de leden der Congregatiën zoo aangenaam is geweest. En wat is er stichte-

lijker dan gevangenen te bezoeken, armen en zieken te helpen, voor de lichamelijke en geestelijke opvoeding van verwaarloosde kinderen te zorgen en hen te onderrichten? O, hoezeer strekt dit alles niet tot Gods eer en tot stichting van den evennaaste!

7. De goede voorbeelden, welke de leden der Congregatiën uit verbintenis aan elkander geven, niet alleen in hunne vergadering, maar ook in alle betrekkingen, welke zij met elkander in geheel hun leven kunnen hebben. Ook vindt men in de Congregatiën een zeker getal personen die men met alle zekerheid tot voorbeeld mag nemen; en zoo men daarin niet altijd personen aantreft gelijk een Franciscus van Sales, eenen Petrus Fourrier en Franciscus Regis, is het evenwel niet zeldzaam er jongelieden te vinden, die de voetstappen van een Ubaldinus of Bercius navolgen.

8. De gegronde hoop, die elk lid eener Congregatie heeft, als hij de regelen getrouw onderhoudt, van de genade der volharding tot het einde toe te bekomen, en den dood der gelukzaligen te sterven. Wij zouden hier een groot getal feiten kunnen aanhalen, welke zeer geschikt zijn om aan de leden der Congregatiën een levendig betrouwen in te boezemen, en om hen al meer en meer vast te hechten aan eene instelling, welke zoozeer in staat is, de liefde jegens God en de H. Maagd te onderhouden

en aan te kweeken; maar wij zullen ons bepalen met alleen een voorval uit het leven van een der vermaardste en geleerdste mannen van België aan te halen.

Men verhaalt, dat de onsterfelijke Justus Lipsius, leeraar aan de universiteit van Leuven, het zich tot plicht gemaakt had, altoos bij de vergaderingen der Congregatie tegenwoordig te zijn; men zag hem zelfs meer dan eens van tafel opstaan, lang voor het einde des maaltijds, om niet aan de allerheiligste Maagd, wie hij, sedert zijne bekeering, eene zoo teedere en toegenegene godsvrucht beloofd had, ongetrouw te zijn. Het gebeurde nogtans, dat eene zware ziekte hem in de onmogelijkheid stelde naar de bijeenkomsten der Congregatie te gaan, en hem zelfs welhaast de hoop benam die ooit meer te kunnen bijwonen. Het was in deze beslissende oogenblikken dat men meer dan ooit kon gewaar worden, hoezeer hij zijne hoedanigheid van lid der Congregatie van de H. Maria waardeerde. Inderdaad, Leonardus Lessius, pater der Sociëteit van Jesus, vroeg hem, toen hij op zijn uiterste lag, welke daad van zijn leven hem in deze oogenblikken het meeste genoegen en vreugde verschaft; en de zieltoegende antwoordde: *Dat ik mij in de Congregatie van Maria heb doen aannemen*; daarna verhief hij zijne half gebroken oogen hemelwaarts, en de laatste woorden van de toewij-

ding, welke hij zoo menigmaal met liefde herhaald had, uitbreidende, sprak hij met een levendig geloof en eene treffende godsvrucht deze woorden uit: *O Moeder van mijnen God, help uwen dienaar, die met de eeuwigheid aan het worstelen is; verlaat mij niet in dit uur, waarvan de eeuwige zaligheid mijner ziel afhangt.*

Neen, Maria verlaat hen nimmer in het uur des doods, die gedurende hun leven belijdenis gedaan hebben van haar toe te behooren. Zij die u beminnen, o mijne Koningin! roept de H. Bonaventura uit, zullen een diepen vrede genieten: nooit zal hunne ziel den dood smaken. — Hij, die u waardig zal gediend hebben, zal uit uwe hand de eeuwige zaligheid ontvangen.



APOSTOLISCHE BREVE

VAN

BENEDICTUS XIV,

gegeven onder het gouden zegel, waardoor Z. H., uit eigene beweging, bevestigt en vermeerderd de aflaten, gunsten en voorrechten, zoo door hem zelven als door zijne voorzaten vergund aan de Congregatie der Boodschap van de heilige Maagd Maria, opgericht in het kollegie der Sociëteit van Jesus te Rome, en aan de andere Congregatiën die daarmede vereenigd zijn of vereenigd zullen worden,

BENEDICTUS XIV,

PAUS, TER EEUWIGE GEDACHTENIS (*).

Het is zonder twijfel eene klaarblijkende waarheid, dat de uitdrukkelijke wil Gods en de altijd onfeilbare geest der H. Kerk ons grootelijks aanbevelen, onzen dienst en vereering aan de glorierijke Koningin en Moeder Gods Maria te bewijzen, en dat de godsvrucht tot Maria, niet minder billijk dan voordeelig tot onze zaligheid is; zoodat Onze apostolische vermaningen bijna overtollig schijnen te zijn, om de harten der Christenen in een godsdienstigen en godvruchtigen ijver tot haar te doen ontvlammen.

Daar de Almogende de H. Maagd Maria, uit duizenden verkoren, tot de onuitsprekelijke waardigheid van het goddelijk moederschap door de boodschap des Engels verheven, met de gaven zijner genade milder dan alle overige schepselen vervuld, en met de luisterrijkste kronen van glorie boven alle andere werken zijner handen versierd heeft; zoo ook heeft de katholieke Kerk, door den H. Geest onderwezen, te allen tijde met grooten ijver beleden, dat zij aan Maria, als Moeder van haren Heer en Zaligmaker, als Koningin van hemel en aarde, den diepsten eerbied bewijst en als de teederste Moeder, haar door de laat-

(*) Bulla aurea, *Gloriosae Dominae*.

ste woorden van haren stervenden Bruidegom nagelaten, eene kinderlijke liefde toedraagt.

In algemeene rampen en gebeurtenissen, door de woede der helsche vijanden veroorzaakt, is de Kerk gewoon tot haar als tot de veiligste haven van zaligheid, hare toevlucht te nemen; en zij bekent, aan haar vermogen voornamelijk de uitroeiing en de vernietiging van alle ketterijen in de geheele wereld te moeten toeschrijven.

Maria is immers die allerschoonste Esther, die de opperste Koning der Koningen zoozeer bemind heeft, dat hij haar niet alleen de helft van zijn rijk, maar, om zoo te zeggen, geheel zijne macht en heerschappij schijnt medegedeeld te hebben. Zij is die sterke Judith, aan wie de God van Israël de macht gegeven heeft over al de vijanden van zijn rijk te zegevieren.

De Kerk moedigt, door de eenparige stem der heilige Vaders, hare kinderen aan, om in al hunne bijzondere noodwendigheden en gevaren met betrouwen tot Maria te naderen, als tot eene beschermster bij Gods eeniggeboren Zoon, altijd bereid om voor ons ten beste te spreken. Zij noemt haar de verborgene ark des verbonds, waarin de geheimen van onze verzoening volbracht zijn en waarop God zijne oogen slaande, zich zijn verbond zal herinneren, en zijne barmhartigheid indachtig zijn. Maria is ook als eene hemelsche rivier, langs welke de

stroomen aller genade en gaven in den schoot der ellendige stervelingen vloeien ; zij is de gouden poort des hemels , waardoor wij hopen eenmaal in de rust der eeuwigdurende zaligheid binnen te treden.

Het is om deze en andere beweegredenen , dat de gelukzalige belijder Ignatius , toen hij uit ijver voor de meerdere eer van Ged , het leger der strijdende Kerk met nieuwe krijgsscharen , onder den standaard van den allerheiligsten Naam van Jesus aangeworven , vermeerderde en zich den grooten strijd voor oogen stelde , welken hij en zijne metgezellen niet minder voor hunne eigene zaligheid dan voor die van anderen gingen ondernemen , zeer wijselijk heeft geoordeeld dat zij hunne bijzondere hulp in de bescherming van de heilige Maagd moesten zoeken.

Van hier dat , toen hij uit zijns vaders huis vertrok , en vol van groote ontwerpen , besloten had eenen geestelijken krijg aan te vangen , hij zich aanstonds voor de voeten der H. Maagd ging nederwerpen , en onder hare bescherming den moeilijken weg der volmaaktheid optrad. Toen hij naderhand met zijne eerstgekozene krijgsgesellen besloten had tegen den vijand op te trekken , heeft hij in de Kerk der heilige Maagd op den Martelaarsberg te Parijs , zich daartoe met eene plechtige belofte verbonden en aldus op haar als op eene onwankelbare steenrots , den grond van zijne Orde gevestigd.

En gelijk hij gewoon was, niets van belang te besluiten of uit te voeren, zonder eerst den naam van Maria aan te roepen; alzoo ook heeft hij al zijne kinderen willen leeren, van hare voorspraak vooral den zegen des Heeren in het volbrengen der plichten en bedieningen van hunnen staat te verwachten, en te vertrouwen dat die toren van sterkte, waaraan duizend schilden hangen, hun in alle gevaren, waaraan zij zich voor den godsdienst zouden blootstellen, eene schuilplaats en een bolwerk tegen de aanvallen des vijands zoude wezen. Zij alzoo, over de geheele uitgestrektheid der aarde en der zee, voor koningen en volkeren, den aanbiddelijken Naam van Jesus dragende, hebben niet opgehouden ter zelfder tijd den allerzoetsten naam van Maria overal te verkondigen; en aldus hebben zij in alle landen der oude en der nieuwe wereld, te zamen met het licht des geloofs en de reinheid van zeden, den dienst en de eer van de Moeder des Heeren wonderdadig verspreid.

Maar wij moeten hun vooral dank weten voor eene nuttige en wijze instelling, welke men reeds in onderscheidene plaatsen ziet opgericht. Want terwijl zij aanhoudend de belangrijkste diensten aan de Kerk bewijzen in de bedieningen aan hunne Orde eigen, en zich overal toeleggen om aan de Christelijke jeugd eene waarlijk godsdienstige opvoeding te ver-

schaffen en de schoone letteren te onderwijzen; zoo dragen zij tevens zorg, hen deel te doen nemen aan godvruchtige vereenigingen of Congregatiën van de allerheiligste Maagd en Moeder Gods; en alzoo de jeugd aan den dienst en vereering van de Moeder der reine liefde, der vreeze en kennis Gods bijzonderlijk toe te wijden, en zoo leeren zij haar, naar de hoogste volmaaktheid en het eeuwig geluk te streven.

Het is bijna ongelooflijk, welk een groot nut personen van alle standen getrokken hebben uit deze zoo loffelijke en godsdienstige instelling, die overvloedig voorzien is van heilige en zalige regelen, welke op de verschillende staten der leden van de Congregatiën wijselijk zijn toegepast, en die door den voorzichtigen ijver van bijzondere bestuurders zorgvuldig onderhouden worden. Inderdaad, eenigen getrouw in het bewandelen van den weg der onschuld en der godsvrucht, welken zij onder de bescherming der allerheiligste Maagd van hunne tenderste jeugd af waren ingetreden, hebben verdiend, de zuiverheid der zeden die een Christen mensch en dienaar der heilige Maagd betaamt, tot het schoonste voorbeeld van anderen, gedurende hunnen geheelen levensloop te bewaren, en eindelijk de kroon der volharding te bekomen. Anderen, die jammerlijk in de boeien der ondeugd gekluisterd lagen, en die den weg der boosheid bewandelden, zijn tot

den Heer wedergekeerd door de hulp der allerbarmhartigste Moeder Gods, aan wier dienst zij zich in dergelijke Congregatiën toegewijd hadden, en hebben naderhand eene geregelde, rechtvaardige en godvruchtige levenswijze aangenomen, en daarin, door de heilige oefeningen dezer Congregatiën gedurig geholpen, zeer gelukkig volhard. Anderen eindelijk, van jongs af met eene teedere godsvrucht jegens de Moeder Gods bezielde, en aldus tot een hoogen trap der goddelijke liefde verheven, hebben de ijdele en vergankelijke goederen en vermaaken dezer wereld met een grooten en edelen moed verlaten, en een heiliger en zekerder staat in eene geestelijke orde omhelsd; en alzoo aan het kruis van Jesus Christus door de kloosterlijke geloften gehecht, hebben zij de overige dagen huns levens in het bevorderen hunner eigene volmaaktheid en der zaligheid van den evennaaste doorgebracht.

Uit dat alles blijkt duidelijk, welke gegronde en wijze redenen de Roomsche Pausen, Onze voorzaten, bewogen hebben om aan dergelijke Congregatiën, van het begin harer instelling af, hunne apostolische goedgunstigheid te betoonen, en menigvuldige en bijzondere gunsten en aflaten, zoowel voor hare bestuurders als voor hare leden, mildelijk te verleenen, ten einde deze Congregatiën aan te moedigen en te verspreiden.

schaffen en de schoone letteren te onderwijzen; zoo dragen zij tevens zorg, hen deel te doen nemen aan godvruchtige vereenigingen of Congregatiën van de allerheiligste Maagd en Moeder Gods; en alzoo de jeugd aan den dienst en vereering van de Moeder der reine liefde, der vreeze en kennis Gods bijzonderlijk 'toe te wijden, en zoo leeren zij haar, naar de hoogste volmaaktheid en het eeuwig geluk te streven.

Het is bijna ongelooflijk, welk een groot nut personen van alle standen getrokken hebben uit deze zoo loffelijke en godsdienstige instelling, die overvloedig voorzien is van heilige en zalige regelen, welke op de verschillende staten der leden van de Congregatiën wijselijk zijn toegepast, en die door den voorzichtigen ijver van bijzondere bestuurders zorgvuldig onderhouden worden. Inderdaad, eenigen getrouw in het bewandelen van den weg der onschuld en der godsvrucht, welken zij onder de bescherming der allerheiligste Maagd van hunne teederste jeugd af waren ingetreden, hebben verdiend, de zuiverheid der zeden die een Christen mensch en dienaar der heilige Maagd betaamt, tot het schoonste voorbeeld van anderen, gedurende hunnen geheelen levensloop te bewaren, en eindelijk de kroon der volharding te bekomen. Anderen, die jammerlijk in de boeien der ondeugd gekluisterd lagen, en die den weg der boosheid bewandelden, zijn tot

den Heer wedergekeerd door de hulp der allerbarmhartigste Moeder Gods, aan wier dienst zij zich in dergelijke Congregatiën toegewijd hadden, en hebben naderhand eene geregelde, rechtvaardige en godvruchtige levenswijze aangenomen, en daarin, door de heilige oefeningen dezer Congregatiën gedurig geholpen, zeer gelukkig volhard. Anderen eindelijk, van jongs af met eene teedere godsvrucht jegens de Moeder Gods beziel, en aldus tot een hoogen trap der goddelijke liefde verheven, hebben de ijdele en vergankelijke goederen en vermaken dezer wereld met een grooten en edelen moed verlaten, en een heiliger en zekerder staat in eene geestelijke orde omhelsd; en alzoo aan het kruis van Jesus Christus door de kloosterlijke geloften gehecht, hebben zij de overige dagen huns levens in het bevorderen hunner eigene volmaaktheid en der zaligheid van den evennaaste doorgebracht.

Uit dat alles blijkt duidelijk, welke gegronde en wijze redenen de Roomsche Pausen, Onze voorzaten, bewogen hebben om aan dergelijke Congregatiën, van het begin harer instelling af, hunne apostolische goedgunstigheid te betoonen, en menigvuldige en bijzondere gunsten en aflaten, zoowel voor hare bestuurders als voor hare leden, mildelijk te verleen, ten einde deze Congregatiën aan te moedigen en te verspreiden.

Inderdaad, de kerk der Boodschap van de allerheiligste Maagd Maria, welke deel uitmaakt van de gebouwen van het kollegie der Sociëteit van Jesus te Rome, had, om zoo te zeggen, den grondsteen van dit gesticht zien leggen onder de studeerende jeugd, die naar dit kollegie toevloede, en nauwelijks was dit aan Paus Gregorius XIII, zaliger gedachtenis, kenbaar gemaakt, of hij verleende onderscheidene aflaten, zoowel aan de studenten zelven, als aan de overige geloovigen, die zulke loffelijke werken en oefeningen zouden verrichten.

Bij deze eerste gunsten voegde hij later nog veel grootere; hij begeerde, dat deze instelling, tot glorie van God, tot eer van de allerheiligste Maagd en tot zaligheid van het Christendom, door dezelfde leerlingen der Sociëteit van Jesus al meer en meer zoude verpreid worden, gelijk hij wist dat reeds geschied was. Daarom vond hij goed, uit kracht zijner apostolische macht, in de kerk der Boodschap van de allerheiligste Maagd Maria, begrepen onder de gebouwen van het kollegie te Rome, eene Hoofd-Congregatie op te richten, welke hij voor altijd onder de besturing van den Generaal der Sociëteit van Jesus, en, in geval zijner afwezigheid of zijns overlijdens, onder de besturing van den Vikaris-Generaal derzelfde Sociëteit stelde. Hij wilde, dat al de Congregatiën, reeds opgericht of nog op te richten, in de

verschillende werelddeelen, onder den titel van de Boodschap der allerheiligste Maagd, van deze Hoofd-Congregatie zouden afhangen; dat deze haar tot voorbeeld zoude dienen; dat zij er de regelen van zouden volgen, en van haar de mededeeling van hare aflaten en voorrechten bekomen. Deze besluiten zijn uitvoeriger verhaald in de met lood gezegelde brieven van den voornoemden Paus Gregorius, onzen voorzaat, gegeven den vijftien December van het jaar Onzes Heeren vijftien honderd vier en tachtig.

Behalve de bulle van Gregorius XIII, haalt Benedictus XIV hier nog aan de bullen van Sixtus V, Clemens VIII en Gregorius XV. Het is goed, hier op te merken, dat Gregorius XIII, in de bovengenoemde bulle, aan de Congregatiën toestaat eenen anderen titel te hebben dan dien der Boodschap van Maria.

Benedictus XIV, na de gezegde bullen en apostolische brieven aangehaald te hebben, vervolgt aldus:

Wij, die Ons met vreugd herinneren de heilige en godsdienstige oefeningen van deze Congregatie, die Wij als lid der Congregatie van Maria Hemelvaart in het professiehuis der Sociëteit van Jesus te Rome, met veel geestelijken troost bijgewoond hebben, eer dat Wij tot hoogere waardigheden verheven waren, oordeelen, dat het Onze herderlijke plicht is, deze instelling van echte en welgegronde godsvrucht, waar-

door Christelijke deugd behartigd, en de zaligheid der zielen grootelijks bevorderd worden, door onze apostolische macht en mildheid te begunstigen en te bevorderen; en daarom hebben Wij de voormelde gunsten en aflaten van Onze voorzaten, door Onzen Pauselijken brief van den 24^{sten} der verledene maand April goedgekeurd, bevestigd, uitgebreid en vermeerderd, gelijk blijkt uit den inhoud van denzelfden brief, die aldus luidt:

Hier volgt een uittreksel van dezen brief. Daarna verklaart zijne Heiligheid, dat al de Congregatiën die van de Hoofd-Congregatie te Rome afhangen, de heilige Maagd Maria tot bijzondere Patrones onder den titel van een harer feestdagen of geheimen moeten nemen en een tweeden Patroon naar welgevallen mogen kiezen, op wiens feestdag ook een volle aflaat kan verdiend worden; eindelijk dat de volle aflaat, eens in de week vergund aan de leden en de bedienaars der Congregatiën, die de heilige Sacramenten waardig ontvangen, en de voorgeschrevene gebeden verrichten, kan verdiend worden op den dag welken ieder zal verkiezen, mits nogtans op dien dag, of des avonds te voren, de vergadering plaats hebbe. Hierbij voegt zijne Heiligheid de volgende opwekkingen.

Ondertusschen wekken wij al de voornoemde leden en bedienaars der Congregatiën in den Heer op, om de aanbevolene en voor hun-

nen geestelijken voortgang hoogst nuttige naarstigheid en vlijt, welke zij in het bijwonen der godsdienstige oefeningen dezer Congregatiën, zoo wij hopen, zullen betoonen, met de verdiensten eener heilige onderwerping en gehoorzaamheid te bekronen; en in alles wat den toestand en het bestuur eener Congregatie betreft, zich te schikken met een blij en vaardig gemoed, naar de bevelen en voorschriften van den voornoemden Generaal, en van de bestuurders door hem aangesteld, om alzo de gelijkvormigheid te onderhouden, en door hun wederkeerig voorbeeld anderen daartoe aan te moedigen.

Daar het genoegzaam blijkt, zoo uit het bovengemelde, als uit andere verordeningen door Onze voorzaten en Ons gegeven, hoezeer het Ons ter harte gaat, dat de heilige Sakramenten des Altaars en der Biecht, volgens den geest van onze Moeder de heilige Kerk, door alle geloovigen in het algemeen, en door de leden zulker Congregatiën in het bijzonder, met zekere en volle vrucht dikwijls ontvangen worden, begeeren Wij vurig dat men de leden der Congregatiën ernstig aanbevele het allerheilzaamst en goedgekeurd gebruik, niet alleen door eene algemeene biecht van geheel hun voorgaande leven zich tot het intreden in dergelijke Congregatiën voor te bereiden (hetgeen men iedereen wijselijk aanraadt); maar

ook eens of tweemaal alle jaren , de misdaden en zonden die zij bedreven hebben , hetzij sedert de laatste algemeene biecht , hetzij sedert het eerste gebruik der rede (volgens het goeddenken van eenen voorzichtigen zielbestuurder), met droefheid des harten wederom zich te herinneren en met een waar berouw en een vast voornemen van verbetering te verfoeien , aan het oordeel van eenen wettigen priester te onderwerpen , en aldus te trachten , hunne eigene verzoening met God meer en meer te verzekeren en de verbetering huns levens en de toeneming in alle deugden dagelijks te bevorderen ; opdat zij alzoo van tijd tot tijd in den geest huns harten vernieuwd , en gedurig met nieuwe hulpmiddelen der genade ondersteund en versterkt , een leven leiden dat een Christen mensch betaamt , en de bijzondere bescherming der heilige Maagd waardig is ; en opdat zij , door het dikwijls herhaald gebruik der goddelijke Sacramenten gevoed , eindelijk door dezer kracht de hemelsche belooning , welke zij ons doen hopen , mogen bereiken .

Daarom verleenen Wij , als eene nieuwe en bijzondere gunst , aan de leden der Congregatiën , die eens of tweemaal in het jaar de gemelde algemeene biecht met ware gevoelens van boetvaardigheid doen , en daarna het heilig Lichaam des Heeren nuttigen zullen , dat zij alsdan aan den vollen aflat deelachtig kunnen

wor
gest
nen
verd
kerk
vruc
des
gebe
V
greg
de l
als
derh
opd
werl
in d
volb
te v
D
ven
gelo
len
als
gebe
aflat
god
gun
de
keli
verl

worden, welken zij, gelijk wij hierboven toegestaan hebben, in de gewone bidplaatsen hunner eigene Congregatie iedere week kunnen verdienen, alhoewel zij ook in eene andere kerk, bidplaats of kapel, volgens hunne godsvrucht en goedvinden, het heilig Sacrament des Altaars ontvangen, en de voorgeschrevene gebeden aan God opdragen kunnen.

Wij bevelen eindelijk al de leden eener Congregatie zonder uitzondering grootelijks aan, de broederlijke liefde, zoowel jegens elkander als jegens alle geloovigen, zorgvuldig te onderhouden, en met ijver werkdadig te maken, opdat zij, door het gestadig uitoefenen der werken van godsvrucht, de twee geboden, waarin de geheele wet en de profeten besloten zijn, volbrengende, niet ophouden de Kerk Gods te verheugen en te vertroosten.

Daarom, in Onze hier bovengemelde brieven, Ons voor oogen stellende, hoezeer de geloovigen met zwakheden en ziekten overvallen zijn, en dus noodig hebben zoo naar ziel als naar lichaam, door de broederlijke liefde geholpen te worden, hebben Wij onder andere aflaten, door Ons voor verscheidene werken van godsvrucht aan de leden der Congregatiën vergund, en die tot de personen welke zich aan de dienst der Congregatiën toewijden uitdrukkelijk zijn uitgebreid, nog bijzondere aflaten verleend aan degenen die, door het luiden der

klok van den doodstrijd of het afsterven van eenen geloovige verwittigd, den almogenden en barmhartigen God voor de genezing of voor het zalig afsterven van den kranke, of voor de eeuwige rust van den doode zullen bidden.

Uit eigene beweging, zekere kennis en apostolische volmacht, verleen en vergunnen wij daarenboven aan al de priesters der Sociëteit van Jesus, die met het bestuur van de Hoofd-Congregatie of van andere Congregatiën of Sodaliteiten met deze vereenigd, belast zijn, of belast zullen worden, de macht om eenen vollen aflat, ook toepasselijk aan de overledene geloovigen, te mogen en te kunnen verleen, door het apostolische gezag bij deze bulle vergund, aan de kranke leden of bedienaars der Congregatiën, die zij met verlof hunner oversten gaan bezoeken en door geestelijke opwekkingen helpen, hetzij om de ongemakken der ziekten geduldig te verdragen, hetzij om den dood van de hand des Heeren gewillig te ontvangen, en voor een beeld van den gekruisten Zaligmaker driemaal het gebed des Heeren en de groetenis des Engels zullen doen bidden, op den dag waarop deze zieken het Allerheiligste Sacrament des Altaars ontvangen.

Ten laatste, na al de voorrechten der Hoofd-Congregatie ook vergund te hebben aan het altaar van de H. Maagd en van den H. Franciscus Xaverius naast het kollegie te Rome, sluit

zijne Heiligheid de bulle met de volgende woorden:

Eindelijk verklaren Wij, dat deze Pauselijke brief nooit kan of mag voor twijfelachtig gehouden, herroepen of vernietigd worden, onder voorwendsel van valsheid, of bij gebrek aan meening van Onzen kant, of bij eenig ander gebrek; maar dat hij steeds en voor altijd moet gelden, en zijn volle en geheele uitwerking hebben en bekomen, dat hij in alle hoe ook genaamde herroepingen, ophoudingen, bepalingen, afschaffingen van dergelijke of verschillende aflaten, alsook in andere tegenstrijdige beschikkingen, die door Ons of door de Pausen Onze opvolgers of door den apostolischen Stoel uit dezelfde beweging, kennis en volmacht ooit zouden mogen gedaan worden, niet besloten is, maar altijd van deze uitgezonderd wordt; en dat hij altijd, wanneer zulke herroepingen of beschikkingen zullen geschieden in zijnen vorigen staat ten eenen male, geheel en ten volle zal blijven, voor zulks gehouden worden, en ten voordeele van al de personen die hij betreft volkomen zal moeten gelden. En indien iemand, uit welke macht het moge zijn, met kennis of uit onwetendheid, iets hiertegen deed, verklaren Wij dat dit krachteloos en van geene waarde zoude wezen.

Niettegenstaande den brief die zich verklaart

tegen de uitdeeling der aflaten *ad instar*, en eenen anderen, waarin Wij bevolen hebben in de aflaatbrieven tot slot bij te voegen: dat, indien de kerken of de personen, aan welke de aflaten worden vergund, reeds eenen anderen aflaat bekomen hadden, van welken daarin geene bijzondere melding gemaakt wordt, zulke aflaatbrieven van geene waarde zouden wezen, en niettegenstaande alle andere door de apostolische kanselarij ingestelde regelen, als ook den brief van Onzen voorzaat Clemens, nopens de wijze van broederschappen op te richten en te vereenigen, welke Wij, ten einde de uitwerking van al hetgeen hierboven gemeld is te bekomen, alleen ditmaal in het bijzonder uitdrukkelijk, onbepaaldelijk en ten volle, uit de bovengemelde beweging, kennis en volmacht afschaffen, enz. (*)

Gegeven te Rome, bij de heilige Maria de Meerdere, het jaar der menschwording van onzen Heer Jesus Christus 1748, den zeven en twintigsten dag van September, van Ons Pausdom het negende jaar.

D. CARDIN. PASSIONEUS.

J. DATARIUS.

Plaats † des gouden zegels.

(*) Hieruit, en ook uit den brief van Gregorius XV, ALIAS PRO PARTE, onder den visschersring gegeven den 15 April 1621, blijkt, dat de brief QUAEUMQUE, door Clemens VIII gegeven den 7 December 1604, ten opzichte der Congregatiën, herroepen is.

WAA

J.

H

F

wig

len

vinc

vruc

ond

ing

en

gen

die

het

lijk

gro

gee

hee

mid

roe

het

hel

mic

om

aan

te

MACHTBRIEF,

WAARDOOR DE GENERAAL DER SOCIËTEIT VAN
JESUS EENE CONGREGATIE OPRICHT EN MET DE
HOOFD-CONGREGATIE VAN ROME VEREENIGT.

N. N. Generaal der Sociëteit van Jesus.

Heil en zegen in Hem die de ware en eeuwige zaligheid is, aan allen die dezen brief zullen lezen. De rede, het gebruik en de ondervinding leeren, dat de vergaderingen van godvruchtige personen, voornamelijk die, welke onder de bescherming der allerheiligste Maagd ingesteld zijn, zoowel wegens den bijzonderen en zekeren bijstand der Moeder Gods, als wegens de oefeningen van deugden en godsdienst, die daarin gewoonlijk behartigd worden, en het wederzijdsch goed voorbeeld, dat gemeenlijk op de harten der menschen eenen zoo grooten indruk maakt, zeer nuttig zijn om den geest van godsvrucht te bevorderen. Daarom heeft onze Sociëteit, die zich bevlijgt alle middelen aan te wenden, welke met haren roep overeenstemmen, om den evennaaste in het werk der zaligheid en der volmaaktheid te helpen, geoordeeld dit zoo krachtig bevonden middel niet ongebruikt te mogen laten. Hierom heeft P. Claudius Aquaviva, onze voorzaat, aan Paus Gregorius XIII, zaliger gedachtenis, te kennen gegeven, dat in het kollegie van

onze Sociëteit te Rome sedert lang eene Congregatie van leerlingen onder den titel van Maria Boodschap bestond, en dat de jeugd, die in andere scholen onzer Sociëteit onderwezen werd, dezelfde regels en dezelfde godsdienstige oefeningen tot haar grootste nut had aangenomen; en heeft tevens Zijne Heiligheid geboden, deze zoo godvruchtige instelling door zijne apostolische macht niet alleen goed te keuren, maar ook met geestelijke gunsten te verrijken, opdat die dagelijks meer en meer zoude toenemen. Daarom heeft Gregorius XIII, zaliger gedachtenis, altijd bezielde met grooten ijver om den godsdienst op alle wijze te verspreiden, zich dan gewaardigd aan de smee-kingen van onzen voornoemden voorzaat, tot meerdere eere Gods, te voldoen en dit te verklaren door eenen apostolischen brief, gegeven den 2 November van het jaar 1584. Hij heeft dan vooreerst in ons kollegie te Rome de Hoofd-Congregatie voor onze leerlingen en voor andere geloovigen door zijne apostolische macht onder den titel van Maria Boodschap opgericht en ingesteld, en haar verscheidene aflaten en voorrechten uit de schatten der H. Kerk milddadig vergund. Daarna heeft hij den Generaal of den Vikaris-Generaal, voor altijd gemachtigd om dusdanige Congregatiën in al de kollegiën der Sociëteit, zoo voor onze leerlingen alleen, als voor andere geloovigen met

hen, die tot hunnen geestelijken voortgang zouden wenschen leden daarvan te zijn, onder den titel van Maria Boodschap, zonder eenig nadeel der kollegiën op te richten en met de Hoofd-Congregatie van Rome te vereenigen; zoodat zij al de gunsten, aflaten, kwijtscheldingen en andere voorrechten der Hoofd-Congregatie zullen genieten.

Daarenboven heeft dezelfde Paus deze Congregatiën, zoowel de Hoofd-Congregatie, als alle andere aan deze verbonden en ondergeschikt, op zulk eene wijze aan de zorg onzer Sociëteit toevertrouwd, dat het aan den Generaal of den Vikaris-Generaal toekomt, die Congregatiën, hetzij in persoon of door iemand uit de Sociëteit van hem daartoe gekozen te bezoeken, ter harer goede bestiering allerhande voorschriften samen te stellen, en de reeds gegevene uit te leggen; ja zelfs om ook later naar eisch van zaken en tijden, gelijk zij zulks in den Heer nuttig zullen oordeelen, die te veranderen, te verbeteren en te wijzigen.

Paus Sixtus V, insgelijks met eenen grooten ijver ontvlamd, om de eere Gods en de zaligheid van de kudde des Heeren, welke aan zijne herderlijke zorg was toevertrouwd, te bevorderen, gunstig toestemmende in de smeeingen van onzen zelfden voorzaat, heeft naderhand de gemelde machtiging en de bulle van Paus Gregorius, zijnen voorzaat, zoo uitge-

breid , dat het aan den Generaal of aan den Vikaris-Generaal onzer Sociëteit voor altijd toegestaan en vergund is , verscheidene Congregatiën voor de leerlingen , of voor andere geloovigen , of voor beiden te zamen , zoo onder den titel van Maria Boodschap , als onder eene andere benaming , in alle kerken , huizen en kollegiën en seminariën onzer Sociëteit en in andere plaatsen welke onder haar bestuur en opzicht staan , en aan hare zaak toebetrouwd zijn , met apostolische macht op te richten en in te stellen , ook met de voornoemde Hoofd-Congregatie te vereenigen en daardoor al de volle of andere aflaten , kwijtscheldingen , ontbindingen , uitzonderingen , vrijheden en overige gunsten , geestelijke en tijdelijke voorrechten , die aan de Hoofd-Congregatie of aan andere Congregatiën , welke met deze vereenigd zijn of vereenigd zullen worden , of aan hare leden zoo leerlingen als andere , vergund zijn of zullen worden , voor altijd mede te deelen.

Benedictus XIV , zaliger gedachtenis , gelijk wijdloopig uitgelegd is in zijnen apostolischen brief onder het gouden zegel uitgegeven den 27 September 1748 , en in eenen anderen van den 8 September 1751 , heeft al deze vergunningen en voorrechten bevestigd en vermeerderd. Paus Leo XII , zaliger gedachtenis , heeft verklaard , door eenen apostolischen brief bij wijze van breve uitgegeven den 17 Mei

1824, dat die aan ons ten volle vergund blijven. Daarenboven, heeft hij die, in zijnen brief van 7 Maart 1825, goedgunstig uitgebreid tot alle andere Congregatiën, waar die ook bestaan mogen, hoewel ze noch in de kerken of huizen der Sociëteit opgericht, noch aan de zorg der Sociëteit toebetrouwd waren.

Daarom, aangezien de in Christus zeer beminde heeren Prefekt en Assistenten van de Congregatie...., door eene uitnemende liefde tot God en de allerheiligste Maagd ons in hunnen naam en in dien der overige leden der Congregatie, zoo door hen zelve als door de in Christus zeer beminde heeren Prefekt en Assistenten der Hoofd-Congregatie van Rome ootmoedig gebeden hebben, dat het ons gelieve, door de macht welke de apostolische stoel, gelijk wij gezegd hebben, ons heeft vergund, eene Congregatie onder den naam van op te richten, en met de gemelde Hoofd-Congregatie te vereenigen; zoo keuren wij zulk eene godsvrucht niet alleen goed, maar richten door de macht aan ons, gelijk hierboven gezegd is, toegestaan, eene Congregatie op . . . en verbinden en vereenigen die met de Hoofd-Congregatie van Rome; wij deelen haar ook mede alle voorrechten en gunsten zoo volle als andere aflaten en alle overige gunsten aan deze Hoofd-Congregatie of aan andere met deze, ge-

lijk hierboven gezegd vereenigde Congregatiën vergund zijn of vergund zullen worden, in den naam van de allerheiligste Drievuldigheid, wier goddelijke Majesteit wij ootmoedig bidden, zich te gewaardigen deze vergunning in den hemel goed te keuren en te bevestigen, de ledematen der Congregatie met de genade der hemelsche gaven te begunstigen, hen aan hare oogen van dag tot dag aangenamer te maken en eindelijk hun te verleen en haar aanschijn en het aangezicht der allerheiligste Maagd, na haar getrouwelijk en godvruchtig gediend te hebben, in de eeuwige glorie onophoudelijk te mogen aanschouwen.

Tot oorkonde der waarheid, hebben wij bevolen dezen eigenhandig onderteeckenden brief met het zegel onzer Sociëteit te bekrachtigen.

Gegeven te Rome, den . . .



AFLATEN,

vergund door de Pausen aan de Hoofd-Congregatie, opgericht onder den titel van Maria Boodschap, in het Romeinsch Kollegie, en aan al de Congregatiën die op dezelfde wijze zijn of zullen worden opgericht, mits zij met voornoemde Hoofd-Congregatie wettig vereenigd zijn.

Volle Aflaten,

WELKE DOOR ALLE GELOOVIGEN VAN BEIDE
SEKSEN KUNNEN VERDIEND WORDEN.

1. Alle leden eener Congregatie, en alle geloovigen van beiderlei kunne, die geene leden eener Congregatie zijn verdienen eenen vollen aflaat, indien zij met een waar berouw hunne zonden gebiecht en het H. Lichaam des Heeren genuttigd hebbende, op den titel feestdag der Congregatie, te beginnen met de eerste vespers op den vooravond tot zonnen-ondergang van den feestdag, de kerk, kapel of bidplaats der Congregatie godvruchtig bezoeken, en aldaar bidden voor het heil en de uitbreiding des Christendoms, voor de uitroeiing der ketterijen, voor den algemeenen en voor den onderlingen vrede der christen-vorsten, en voor het welzijn van Zijne Heiligheid den Paus van Rome.

2. Indien de Congregatie eenen tweeden titel of patroon heeft, is er eveneens op dezen feestdag een volle aflaat verleend. Indien de Con-

gregatie dezen titel niet heeft, mag haar Bestuurder alle jaren met toelating van den Bisschop, een dag naar goedvinden verkiezen.

3. Deze beide feestdagen mogen ook met toelating van den Bisschop, op eenen anderen dag, zelfs op een Zondag, verzet worden, en dan kan men den bovengemelden aflaat verdienen op dien dag, waarop de plechtigheid gevierd wordt. In dit geval mag er ééne plechtige votiefmisse van dit uitgesteld feest worden gehouden, al werd er ook op den vastgestelden dag, in de kerk een dubbel feest (*festum duplex*) gevierd.

Volle Aflaten,

**WELKE ALLEEN DOOR DE LEDEN EN BEDIENAREN
DER CONGREGATIËN EN DOOR HEN DIE
DEZE BEHULPZAAM ZIJN, KUNNEN
VERDIEND WORDEN.**

4. Al wie op den dag, waarop hij in de Congregatie wordt aangenomen, na met een waar leedwezen gebiecht te hebben, het Allerheiligste Sacrament des altaars in de kerk der Congregatie of in eene andere kerk zal ontvangen, verdient een vollen aflaat en de kwijtschelding van al zijne zonden.

5. Dezelfde aflaat kan in de ure des doods verdiend worden.

6. De leden eener Congregatie, die met een

waar berouw gebiecht hebbende, in dezer kerk het heilig Lichaam des Heeren nuttigen, kunnen ook een vollen aflaat verdienen op de dagen der Geboorte en der Hemelvaart van onzen Heer Jesus Christus, en op de feestdagen der Onbevleete Ontvangenis, Geboorte, Boodschap en Hemelvaart van Maria.

7. Ook een volle aflaat eens in de week, op een van de dagen wanneer, volgens de regelen en gebruiken der gemelde Hoofd-Congregatie of der andere Congregatiën, de bijeenkomsten gewoonlijk gehouden worden, mits zij met een waar berouw gebiecht hebbende en tot de H. Tafel genaderd zijnde, de kerk of kapel, bidplaats of vergaderplaats hunner eigene Congregatie bezoeken, en daar godvruchtige gebeden aan God opdragen voor de eendracht der christen-vorsten, de uitroeijing der ketterijen, en de verheffing onzer Moeder de H. Kerk. Wanneer nogtans gedurende dezelfde week de leden der Congregatie twee of driemaal vergaderen, zal ieder slechts een van deze dagen naar goedvinden mogen kiezen om den aflaat te verdienen. Intusschen moeten zij zich herinneren, dat zij hierin, gelijk in al het overige, de leiding hunner Bestuurders moeten volgen.

8. In de Congregatiën, welker leden gewoon zijn des avonds, of op een ander uur na den middag te vergaderen, kan naar verkiezing op

denzelfden of op den volgenden dag, de volle aflat verdient worden.

9. De Priesters met het bestuur der Congregatie belast, kunnen, mits zij daartoe van den Bisschop eens voor altijd het verlof hebben verkregen, zoo dikwijls zij de zieke leden of bedienaren der Congregatie bezoeken, hen door geestelijke vermaningen opwekken, hetzij om de ongemakken der ziekte geduldig te verdragen, of om den dood gewillig van de hand des Heeren aan te nemen; en hen voor een beeld van den gekruisten Zaligmaker driemaal het *Onze Vader* en het *Wees gegroet* volgens de inzichten van den Paus en van onze Moeder de H. Kerk doen bidden; zóó dikwijls ook deze zieken op den dag, waarop zij het Allerheiligste Sacrament ontvangen hebben, een vollen aflat doen verdienen.

10. De volle aflat, eens in de week vergund, kan tweemaal 's jaars door de leden der Congregatiën verdient worden, alhoewel zij de bidplaats hunner Congregatie niet bezoeken, mits zij eene andere kerk bezoeken waarin zij het Allerheiligste Sacrament des altaars ontvangen, na eene algemeene biecht van geheel hun voorgaande leven of sedert hunne laatste algemeene biecht gesproken te hebben.

11. Te dezer gelegenheid wordt door de Pausen het gebruik der algemeene biecht dringend aangeprezen en de godsvrucht tot de aller-

heiligste Maagd Maria aanbevolen. Daarenboven worden de leden der Congregatiën vermaand, zich aan de bevelen en den raad hunner bijzondere Bestuurders met ondergeschikten wil en ijver te onderwerpen.

Aflaten van zeven jaren ,

TOEGESTAAN AAN DE VOORNOEMDE PERSONEN,
ZOO DIKWILS ZIJ EEN DER VOLGENDE
GOEDE WERKEN VERRICHTEN.

12. Het lijk van een lid der Congregatie of van een anderen geloovige bij de christelijke begrafenis vergezellen.

13. Bij het luiden der klok bidden voor de genezing of zaligen dood van den zieke, of voor de rust der ziel van den overledene.

14. Eene openbare of bijzondere godvruchtige bijeenkomst, de goddelijke diensten, geestelijke samenspraken of vermaningen bijwonen.

15. Tegenwoordig zijn bij den lijkdienst van een overleden lid der Congregatie, of van een anderen geloovige.

16. Misse hooren op een werkdag.

17. Des avonds, alvorens te gaan slapen, zijn geweten naarstig onderzoeken.

18. Arme zieken in gasthuizen of elders bezoeken.

19. De gevangenen bezoeken.

20. Degenen, die in tweedracht leven, met elkander verzoenen.

Verklaring.

21. De leden der Congregatiën zullen al deze aflaten kunnen verdienen overal waar zij zich bevinden, indien zij in de kerk der plaats waar zij zijn, of elders, zoo als zij kunnen, verrichten hetgeen voorgeschreven is om genoemde aflaten te verdienen.

Andere Aflaten.

22. De leden der Congregatiën verdienen al de aflaten, vergund aan de kerkbezoeken te Rome (*), zoo binnen als buiten de stad, mits

(*) De aflaten, vergund aan de kerkbezoeken te Rome, zijn de volgende:

1. Op den feestdag der Besnijdenis, op Drie-Koningen, op de Zondagen van Septuagesima, Sexagesima en Quinquagesima, 30 jaren en 30 quadragenen.

2. Gedurende de veertigdaagsche Vaste: op Assche-Woensdag en op den vierden Zondag van de Vaste, 15 jaren en 15 quadragenen; op Palmzondag, 25 jaren en 25 quadragenen; op Witten Donderdag, volle aflaat; op Goeden Vrijdag en op den Zaterdag voor Paschen, 30 jaren en 30 quadragenen; op al de andere dagen van de Vaste, 10 jaren en 10 quadragenen.

3. Op den Zondag van Paschen, volle aflaat; op al de andere dagen van het Octaaf, op den feestdag van den H. Marcus en op de drie Kruisdagen, 30 jaren en 30 quadragenen.

4. Op 's Heeren-Hemelvaart, volle aflaat.

5. Op Pinksteravond, 10 jaren en 10 quadragenen; op den Zondag van Pinkster, en op al de dagen van het Octaaf, 30 jaren en 30 quadragenen.

6. Gedurende den Advent: op den derden Zondag, 15 jaren en 15 quadragenen; op den eersten, tweeden en vierden Zondag, en op de drie Quatertemperdagen, 10 jaren en 10 quadragenen.

zij in de Vaste, en op andere tijden en dagen dezer statie of kerkbezoeken, de kerk, kapel of bidplaats der Congregatie; of ingeval van afwezigheid, eene andere kerk of kapel der plaats waar zij zich bevinden, godvruchtig bezoeken, en aldaar zevenmaal het *Onze Vader* en het *Wees gegroet* bidden.

Aflaten voor de overledenen.

23. Al de bovengemelde aflaten kunnen tot lafenis der zielen aan de overledene geloovigen toegevoegd worden.

24. Het altaar van al de Congregatiën is geprivilegieerd voor alle priesters die er Misse lezen tot lafenis der zielen van overledene leden der Congregatie en onder deze voorwaarde alleen.

25. Maar elke priester der Congregatie, die de Misse leest tot lafenis der ziel van een ander lid der Congregatie, kan hetzelfde voorrecht genieten, onverschillig aan welk altaar het ook zij.

De lijst der bovengemelde aflaten is door de Congregatie der Afl. goedgekeurd. Vgl. Prinzivalli; it. Fallise.

7. Op Kerstavond, in de Nacht-misse, en in de Dageraadmis, 15 jaren en 15 quadragenen, en gedurende den dag, volle afaat; op de drie volgende dagen, 30 jaren en 30 quadragenen.

Aldus de Verzameling der Aflaten, gedrukt te Rome, in 1831, met goedkeuring van de H. Congregatie der Aflaten.

Aflaten,

verleend aan kruisen, medaljes en rozenkransen, gewijld door den Paus of door degenen, die van hem de macht daartoe ontvangen hebben.

1. Een volle aflaat op Kerstdag, op Driekoningendag, op Paschen, op Hemelvaart van Jesus, op Pinksteren, op H. Drievuldigheid en H. Sacramentsdag; op de feestdagen der Onbevleete Ontvangenis, Geboorte, Zuivering, Boodschap, Hemelvaart van de allerheiligste Maagd Maria; op de feestdagen der Apostelen; op de geboorte van den heiligen Joannes den Dooper; op den feestdag van den heiligen Joseph en op Allerheiligen.

Om deze aflaten te verdienen moet men *ten minste eens in de week*, den rozenkrans of het rozenhoedje bidden, of wel de kerkelijke getijden, of de kleine getijden van Maria, of de zeven boetsalmen, of de trappsalmen, of de gewoonte hebben van anderen in de christelijke leering te onderwijzen, of van de gevangenen of de zieken te bezoeken, of de armen te helpen, of de heilige Misse te hooren, of ze te lezen als men priester is, men moet daarenboven op de gestelde dagen te biecht en te Communie gaan, en vijfmaal het *Onze Vader* en *Wees gegroet* bidden, volgens de inzichten van Z. H. den Paus. De biecht mag gedaan worden op den dag voor het feest,

met
soner
dage
loop
aflaa
werk

2.
Hee
een
dage
ken
3
Zon
jare
deze

4
dat
5
men
lief

6
gev
zich
Va
All
het
de

in
re

met de eerste vespers te beginnen. De personen die de gewoonte hebben van alle acht dagen te biechten, zijn niet verplicht in den loop der week nog eens te biechten om den aflaat te verdienen, als zij maar de andere goede werken die voorgeschreven zijn, verrichten.

2. Op al de andere feestdagen van onzen Heer en van de allerheiligste Maagd Maria, een aflaat van zeven jaren en zevenmaal veertig dagen, op voorwaarde dat men dezelfde werken verricht hebbe.

3. Op al de andere feestdagen en al de Zondagen van het jaar, een aflaat van vijf jaren en vijfmaal veertig dagen, behoudens dezelfde voorwaarden.

4. Honderd dagen, op iederen dag des jaars, dat men bovengemelde werken zal verrichten.

5. Twee honderd dagen, elken keer dat men gevangenen of zieken bezoekende hun een liefdewerk bewijst.

6. Honderd dagen, elken keer dat men zijn geweten onderzoekt, met het voornemen van zich te beteren, en dat men driemaal het *Onze Vader* en *Wees gegroet* bidt, ter eere van de Allerheiligste Drievuldigheid; of wel vijfmaal het *Onze Vader* en *Wees gegroet*, ter eere van de vijf wonden van onzen Heer.

7. Twee honderd dagen, elken keer dat men in de kerk catechismus houdt, of zijne kinderen, zijne nabestaanden, of zijne dienstboden

in de christelijke leering onderwijst.

8. Honderd dagen, elken keer dat men op het kleppen der klok 's morgens, of 's middags of 's avonds den *Angelus* zal bidden. Die den *Angelus* niet kennen, kunnen daaraan voldoen met eenmaal het *Onze Vader* en *Wees gegroet* te bidden.

9. Vijftig dagen, elken keer dat men het *Onze Vader* en *Wees gegroet* zal bidden voor degenen die op sterven liggen.

10. Volle aflaat in het uur des doods. — Er zijn nog andere gedeeltelijke aflaten verleend aan de kruisen, medaljes en rozenhoedjes, gewijd door den Paus of door degenen die van hem de macht daartoe ontvangen hebben, als ook aan zekere oefeningen en gebeden bij de geloovigen in gebruik, doch het zou te lang zijn ze hier te vermelden. De leden der Congregatie zullen dus wel doen, indien zij 's morgens een algemeen voornemen maken om ze allen te verdienen.

Wanneer het rozenhoedje daarenboven gewijd is ter eere der H. Brigitta, wint men aan elke koraal, honderd dagen aflaat; en de personen met wie men bidt, winnen van hunnen kant dezelfde aflaten. Bovendien verdient degene die eene maand lang alle dagen dit rozenhoedje bidt, een vollen aflaat, op een dag der maand, volgens zijne verkiezing, mits hij biechte en tot de H. Tafel nadere, eene kerk

bezoek
gegroe
den
M
de k
voor
de e
gebru
geve
te d

l
zon
ke
der
eig
?
een
die
te
sch
die
ver
een
sle

bezoeken, en vijfmaal het *Onze Vader* en *Wees gegroet* bidde, volgens de inzichten van Z. H. den Paus.

Men lette er op dat de aflat uitsluitend aan de kruisen, medaljes, enz. verbonden is, ten voordeele van de personen, aan welke zij voor de eerste maal gegeven zijn, of die er het eerst gebruik van maken. Men kan ze dus niet weggeven, of aan anderen leenen, om hen de aflaten te doen verdienen.

Opmerkingen over de Aflaten.

1. De aflat neemt uit zijnen aard geene zonden weg, hij ontslaat slechts van de tijdelijke straf, die men gewoonlijk na de vergiffenis der zonde nog te boeten heeft, en die soms on-eigenlijk zonde genoemd wordt.

2. Men moet in staat van genade zijn om een vollen of gedeeltelijken aflat te kunnen verdienen. Zelfs om de kwijschelding der straffen te bekomen, die men voor dagelijksche zonden schuldig is, moet men berouw hebben over die zonden en geene genegenheid tot haar blijven behouden. Hieruit blijkt dat men niet altijd een aflat geheel en al verdient, maar daaraan slechts deel verkrijgt naar evenredigheid der

gesteltenis, waarmede men de vereischte voorwaarden volbrengt.

3. Om eenen vollen aflat te verdienen, moet men gemeenlijk: 1. te biechten gaan; 2. de H. Communie ontvangen op den dag dat men voornemens is den aflat te verdienen; 3. op denzelfden dag met ijver eenige gebeden storten voor den vrede tusschen de christen-vorsten, tot uitroeijing der scheuringen en ketterijen, en tot verheffing der heilige Kerk. Het is genoeg dat men zich in het algemeen voorstelle, te bidden volgens de inzichten van onzen H. Vader, den Paus.

4. Om den vollen aflat in het uur des doods te verdienen, is het toereikend, met geloof en met een waar leedwezen over zijne zonden, den zoeten Naam Jesus met den mond of ten minste, indien men niet anders kan, met het hart aan te roepen.

NB. Wil men een aflat verdienen voor de geloovige zielen in het vagevuur, dan is het raadzaam zich de bevrijding van eene ziel in het bijzonder voor te stellen en deze bepaaldelijk Gode aan te bevelen. Dit belet echter niet, dat men bovendien nog eenige andere ondergeschikte intentie's kan vormen.



REGELN EN STATUTEN

der Hoofd-Congregatie van Rome en der overige
met haar vereenigde Congregatiën. 1)

Algemeene Regelen.

I.

Aangezien de allerheiligste Maagd en Moeder Gods Maria de bijzondere patrones van deze Congregatie is, moet men verzekerd zijn, dat zij die op eene bijzondere wijze beschermen en begunstigen wil, want deze Moeder der genade betoont wederliefde aan hen, die haar be-
minnen. Zij bewaart en beschermt allen die met eerbied, vertrouwen en liefde tot haar hunne toevlucht nemen. Daarom is het vooral betamelijk, dat de leden eener Congregatie van Maria zich niet alleen door hunne godsvrucht tot de heilige Maagd onderscheiden, maar bovendien ook trachten, door een onschuldig en onberispelijk gedrag de voorbeelden van hare uitmuntende deugden na te volgen, elkander dikwijls tot hare liefde en vereering op te wekken, en in elkanders harten eene vurige begeerte te ontsteken om haren allerheiligsten naam steeds te verheerlijken.

1) De regels der Romeinsche Uitgave zijn hier en daar ingelascht.

Het is om deze plichten voor de leden der Congregatiën gemakkelijker te maken, dat de volgende regelen zijn opgesteld en in druk uitgegeven, opdat ze zooveel mogelijk gemeen zouden zijn aan al de Congregatiën die met de Hoofd-Congregatie te Rome zijn vereenigd. Intusschen staat het iedere Congregatie vrij buiten deze regelen eenige bijzondere vast te stellen, zooals zij zulks naar gelang van plaatsen en personen dienstig zal oordeelen.

II.

De Congregatie zal bestuurd worden door een Bestuurder (Direkteur of Moderator) die priester is, een prefekt en twee assistenten, waarbij men een raad zal voegen. Deze raad zal bestaan uit een raadschrijver (secretaris), en uit een getal van zes tot twaalf andere leden (waaronder de prefekt en assistenten begrepen zijn), volgens het getal der leden van de Congregatie. Behalve deze zullen er nog andere bedienaren mogen aangesteld worden, naar gelang iedere Congregatie het noodig zal oordeelen. Allen zullen de verschuldigde eer bewijzen, niet alleen aan den Bestuurder der Congregatie, maar ook aan den prefekt en de overige bedienaren, zooals hun ambt vereischt. Zij zullen ook gehoorzamen, in alles wat de Congregatie betreft, als de prefekt of een ander in zijnen naam hun iets beveelt; en in-

die
tijd
ver

de
den
Sac
zaa
dee
een
spr
ged
die
ben
bijz
late
zaa
ont
ma
dag
lig
der
ten
zull
dan
dier

(I
Sac

dien er eenig beletsel bestaat, zullen zij bij tijds den bestuurder of den prefekt hiervan verwittigen.

III.

Vermits de Congregatie zich ten doel stelt, de christelijke deugd en godsvrucht te bevorderen, en hiertoe het dikwijls naderen tot de H. Sacramenten hoogst nuttig is, zoo is het raadzaam dat allen die begeeren aan de Congregatie deel te nemen, voor dat zij aangenomen worden eene algemeene biecht van geheel hun leven spreken, of indien zij reeds een generale biecht gedaan hebben, dan toch de zonden belijden, die zij sedert de laatste algemeene biecht hebben bedreven: ten ware de biechtvader, om bijzondere redenen, goedvond deze achter te laten of nit te stellen. Bovendien is het raadzaam dat de leden der Congregatie de H. Sacr. ontvangen op den eersten Zondag van elke maand (1), als ook op de voornaamste feestdagen van onzen Heer en van Zijne allerheiligste Moeder. Doch de bijzondere bedienaren der Congregatie, te weten: de prefekt, de assistenten, de secretaris en de leden van den raad, zullen dikwijlder te biechten gaan en ook meer dan de anderen tot de H. Tafel naderen, indien hun zielbestuurder zulks goedvindt.

(1) Men wete dat iedereen omtrent het naderen tot de Sacramenten den raad zijns biechtvaders moet volgen.

IV.

De leden der Congregatie zullen alle Vrijdagen en de feestdagen der Congregatie (1) vergaderen in hunne bidplaatsen, waar zij zich een uur zullen bezig houden met geestelijke oefeningen hun door den Bestuurder en den prefekt voorgeschreven. Zonder uitdrukkelijk verlof van den Bestuurder of van den prefekt, mag niemand in de vergadering gebracht worden, die geen lid der Congregatie is; en dit verlof zal niet licht worden toegestaan om moeilijkheden te vermijden die daarnit kunnen voortkomen.

V.

(2) De vergaderingen beginnen met den lofzang, de antiphon, het vers en het gebed van den H. Geest, waarbij men de antiphon, het

(1) " Men zorgte vooral dat deze bijeenkomsten niet om onbeduidende reden worden achtergelaten. Ontstaat er echter eene reden, waarom de bijeenkomst zou moeten achtergelaten worden, dan komt het den Bestuurder toe over het gewicht er van te oordeelen, die de zaak in den Heer rijpelijk overdacht hebbende, verklaren zal wat hem het oorbaarst toeschijnt.

(2) De Romeinsche uitgave geeft nog deze bepalingen :

I. " Daar het lezen van godvruchtige boeken door de HH. Vaders zoo zeer wordt aanbevolen en zoo veel bijdraagt tot geestelijken voortgang, alzoo moeten de leden zich daarop ijverig toeleegen. Weshalve de Congregatie, indien het kan zijn, eene bibliotheek bezitte, die voorzien is van dusdanige boeken en toereikend voor het getal der

vers, het gebed van Maria uit het kerkelijk officie, volgens het jaargetijde voegt. Daarna volgt eene onderrichting of eene geestelijke lezing: en men eindigt de vergadering met de Litanie

leden. De leden mogen volgens de regeling des Bestuurders daarvan boeken medenemen, om ze te huis te lezen. De boeken worden uitgedeeld door hen, die de Bestuurder daartoe heeft aangesteld.

II. " Den leden worde jaarlijks door den Bestuurder ook een tijdstip aangewezen, waarop zij zich wijden aan de geestelijke oefeningen van den H. Ignatius. Men geve hun eene lijst die nauwkeurig de aanwijzing bevat der godvruchtige verrichtingen, die ieder uur moeten geschieden, en ieder volge naarstiglijk deze aanwijzing. Hij, die belast is met het geven der geestelijke oefeningen, geve ze aan allen gezamenlijk en vermane hen vooral tot het spreken van eene goede biecht. Tot dit einde kunnen hun korte punten ter overweging worden voorgesteld betreffende het heilig en veelvuldig gebruik der H. Sacramenten, de verplichtingen van ieders staat, de keuze van dezen of genen levensstaat en andere dusdanige zaken, die vooral op dat tijdstip hun het meest nuttig en dienstig kunnen zijn. De oefeningen in de kapel of bidplaats te verrichten zijn ten naastenbij de volgende: Men kan 's morgens beginnen met de lezing van een boek dat handelt over de stoffen, die later overwogen zullen worden. Na de lezing zal hij, die de oefening geeft, een onderzoek instellen nopens bovengemelde punten. Op dit onderzoek volgt alsdan de voorstelling en uiteenzetting der meditatie, waarna allen de H. Mis bijwonen. Ten slotte wordt na de H. Mis de psalm *Miserere* gezongen, niet overluud maar op een toon die tot berouw en boetvaardigheid stemt. En allen kunnen zich alsdan verwijderen. Dezelfde orde der Veertigdaagsche Vaste schijnt het meest geschikt voor deze oefeningen, tenzij den Bestuurder der Congregatie anders mocht blijken. Na zich alzoo drie of vier of ook meer dagen volgens voorschrift des Bestuurders der Congregatie te hebben geoefend, zullen allen den volgenden morgen in de kapel bijeenkomen en gezamenlijk het Allerheiligst Lich-

van Maria, waarbij men nog vijfmaal het *Onze Vader* en *Wees gegroet* voegt, volgens de meening der H. Kerk, om den vollen aflat te verdienen, en eenige andere gebeden naar omstandigheden. Voor en na deze oefeningen mogen ook geestelijke liederen, die geschikt zijn om den ijver in den dienst van God en van de allerheiligste Maagd te onderhouden en te vermeerderen, gezongen worden.

VI.

De leden der Congregatie zullen zoo veel mogelijk dagelijks het H. Sacrificie der Mis bijwonen (1). Des morgens bij het opstaan, na God bedankt te hebben voor alle, zoo algemeene als bijzondere weldaden, die zij van

aam des Heeren nuttigen. De leden moeten zorg dragen dat niet het kleinste oogenblikje van dien kostbaren tijd door achteloosheid verloren ga; wat zij in de kapel hebben gehoord moeten zij te huis herdenken en meer tijds aan de godvruchtige lezing en de meditatie besteden dan zij buiten de retraite gewoon zijn te doen." R. U.

(1) De R. U. geeft aldus de dagelijksche oefeningen op: 's morgens bidde men de akte van geloof, hoop en liefde, driemaal het *Onze Vader* en *Wees gegroet*, ter eere der H. Drievuldigheid en eenmaal het: *Ik geloof in God den Vader*. Men houde zich hiermeê niet te vreden maar bestede buitendien ten minste een kwartier uurs aan de meditatie en wone dagelijks de H. Mis bij, als het kan. 's Avonds onderzoekte men gedurende een kwartier uurs zijn geweten, verwekke een berouw over de ontdekte mislagen en bidde één *Onze Vader* en één *Wees gegroet* en den psalm *De Profundis* voor de overledenen.

Zijne oneindige goedheid mochten ontvangen, zullen zij driemaal het *Onze Vader* en *Wees gegroet*, ter eere der allerheiligste Drievuldigheid, en eens het *Ik geloof in God den Vader*, benevens het *Salve Regina* bidden, behalve de andere gebeden en geestelijke oefeningen, die iedereen zal kunnen verrichten volgens den raad van zijnen biechtvader. Des avonds, voor dat zij zich ter ruste begeven, zullen zij hun geweten onderzoeken, daarna driemaal het *Onze Vader* en *Wees gegroet* en eens den psalm *De profundis*, tot lafenis der geloovige zielen, bidden.

VII.

De openbare belijdenis, die de leden der Congregatiën doen, van op eene bijzondere wijze aan Maria te zijn toegewijd, moet hen allen aansporen om ook met een bijzonderen ijver de werken van godsvrucht te behartigen. Men beveelt hun vooral aan dikwijls tot de H. Sacramenten te naderen, het kleine officie van Maria of den rozenkrans te bidden, eenigen tijd te besteden aan het inwendig gebed, de zieken te bezoeken, de stervenden bij te staan, de onwetenden te onderwijzen in de christelijke leering, enz. Zij zullen echter niets ondernemen zonder de toestemming van hunnen biechtvader of van den Bestuurder hunner Congregatie en

zich in alles gedragen met die voorzichtigheid, welke de omstandigheden eischen.

VIII.

Zij die bij eene vergadering afwezig (1) waren, zullen zoo spoedig mogelijk hiervan de reden aan den Bestuurder of aan den prefekt te kennen geven. Indien men bemerkt dat het uit onachtzaamheid of zonder genoegzame oorzaak geschied is, zullen zij hierover vermaand worden; en zelfs om dusdanige herhaalde afwezigheden of andere overtredingen mag men iemand de bijeenkomst der Congregatie voor eenigen tijd of voor altijd ontzeggen, in zoverre dit het welzijn der Congregatie en de eer Gods zouden vereischen.

IX.

Aangaande de plechtigheden, die de Congregatiën gewoon zijn jaarlijks met meer pracht te vieren, en waarbij zeker toestel noodig is, zal men volgens den bijzonderen toestand der

(1) „Opdat ieders afwezigheid des te zekerder en gemakkelijker blijke, zal men een boek aanleggen, waarin de dagen waarop dat jaar de bijeenkomsten zullen plaats vinden, en tevens de namen der leden zoo worden geschreven, dat er gemakkelijk een teeken bij te voegen is hetwelk de afwezigheid te kennen geeft. Evenwel behooren allen met dien ijver jegens de H. Maagd bezielde en zoo bezorgd te zijn nopens hun eigen vooruitgang, dat zij deze en dergelijke opwekkende middelen niet grootelijks moeten noodig hebben.” R. U.

Congregatie en in het belang der algemeene stichting handelen. Hierop zal men eveneens letten in alle omstandigheden die eenige onkosten vereischen. Daarom zal iedere Congregatie, met de goedkeuring van haren Bestuurder, vaststellen wat dienaangaande mag en moet gedaan worden.

X.

Wanneer iemand van de leden eener Congregatie gevaarlijk ziek wordt, zullen al de leden voor hem bidden, en de prefekt zal zorg dragen dat hij bezocht worde en de H. Sacramenten" bij tijds ontvange (1). Als hij overleden is, zullen zij allen zoo veel mogelijk zijn lijkdienst bijwonen; en waar het de gewoonte is dat de leden der Congregatie den overledene ter begraafplaats dragen, zullen zij dit voorbeeld van Christelijke liefde niet nalaten. Daarenboven zullen zij, zoodra mogelijk, te zamen in de kapel der Congregatie, of ieder in het bijzonder, het officie der overledenen voor hem bidden; bovendien zullen allen voor hem, *acht dagen lang*, den psalm *De profundis* of eenmaal het *Onze Vader* en *Wees gegroet* bidden. De Congregatie zal zorgen dat er ten minste eene H. Mis voor zijne ziel aan een geprivilegiëerd altaar worde gelezen.

(1) Voornamelijk als zij, wier plicht het is hier voor te zorgen, dit zouden verzuimen.

XI.

Wanneer een der leden van de Congregatie voor eenigen tijd afwezig moet zijn en zich aldus in de onmogelijkheid bevindt om de bijeenkomsten der Congregatie bij te wonen, zal hij den Bestuurder en den prefekt daarvan verwittigen, en indien dit gemakkelijk kan geschieden, opene brieven (1) van de Congregatie vragen, om in de bijeenkomsten van eene andere Congregatie toegelaten te worden, zoo hij er eene in zijne verblijfplaats zal aantreffen. Daarenboven, opdat hij, als lid van de Congregatie, hoewel afwezig, deelachtig blijve aan dezer verdiensten, moet hij van tijd tot tijd aan den prefekt schrijven (2), ten einde aan zijne medeleden tijding te geven en zich in hunne gebeden te bevelen. Hij zal overal en altijd, trachten zich te gedragen gelijk het

(1) In deze brieven betuigt men, waar en wanneer iemand in de Congregatie aangenomen is, en dat hij verdient door zijn christelijk gedrag bij andere Congregatiën aanbevolen te worden. Hij, die op de getuigenis dezer brieven in de bijeenkomst eener andere Congregatie toegelaten wordt, overhandigt ze aan den Bestuurder, die hem deze bij zijn vertrek wedergeeft, ten ware hij zich ergerlijk had gedragen. Zoo haast hij bij zijne Congregatie terugkomt, moet hij het getuigschrift aan zijnen Bestuurder afgeven.

(2) Het is niet noodzakelijk dat men schrijve om deelachtig te blijven aan de verdiensten der Congregatie, maar het betaamt, het is billijk dat men zulks doe "aequum est." Alzoo de R. U.

een waar kind van Maria betaamt, om door zijn goed voorbeeld iedereen te stichten en tot deugd en godsvrucht op te wekken.

XII.

Zij zullen allen voor elkander eene ware en oprechte liefde hebben, alle oorzaken van oneenigheid en twist zorgvuldig vermijden, en zich bevljtigen den geest van vrede en eendracht onderling gedurig te vermeerderen. Einde-lijk zal ieder trachten op den weg der deugd en der christelijke volmaaktheid dagelijks voortgang te maken. Hiertoe wordt hun grootelijks aanbevolen de bijeenkomsten der Congregatie ijverig bij te wonen. geene harer oefeningen na te laten, zich dikwijls te onderhouden met godvreezende personen, den omgang met slechte personen en alle gevaarlijke gelegenheden te vluchten, en dikwijls te bedenken, hoe zeer het een lid eener Congregatie betaamt, dat ieder hem waardig achte een kind van Maria en lid harer Congregatie te zijn.

XIII.

Ten einde het onderhouden dezer regelen te verzekeren, zal men die bij iedere nieuwe verkiezing in de kapel der Congregatie voorlezen. Iedereen zal ze met de grootste nauw-

keurigheid trachten te onderhouden. De bedienaren zullen daarenboven hunne bijzondere regelen meermalen herlezen, om ze des te nauwkeuriger op te volgen.

Bijzondere Regelen.

I. Regels van den Prefekt.

1. Aangezien de prefekt der Congregatie tot dit ambt verkozen is om het goed gevoelen dat men van zijne deugd en bekwaamheid heeft, moet zijn eerste plicht en voornaamste zorg zijn, al de regels stiptelijk te onderhouden, de geestelijke belangen der Congregatie in het algemeen, en van elk lid in het bijzonder, vuriglijk te behartigen, en door zijn godvruchtig en zedig gedrag, vooral door het dikwijls naderen tot de H. Sacramenten.

2. Hij zal zich op de gestelde dagen der vergadering vroegtijdig in de kapel bevinden, en zorgen, dat de geestelijke oefeningen volgens de aanwijzing van den Bestuurder geschieden. Indien hij, om wettige redenen, belet wordt, in de vergadering tegenwoordig te zijn, zal hij den eersten assistent bij tijds waarschuwen, opdat deze zijne plaats kunne bekleeden.

3. Alhoewel de prefekt het hoofd der Congregatie is, zoo blijft hij nogtans onderworpen aan den Bestuurder, dien hij altijd moet raadplegen, en zonder wien hij niets mag verande-

ren, of niets nieuws invoeren, opdat alles met des te grooter voorzichtigheid en zekerheid tot meerdere eer van God en geestelijk welzijn der Congregatie geschiede.

4. Hij zal over het gedrag der leden van de Congregatie waken, en indien hij bevindt dat iemand zich ergerlijk of slecht gedraagt, zal hij het den Bestuurder kenbaar maken. Hij zal hem ook de mindere misslagen mededeelen, die hij zal bemerkt hebben, om in tijds de behoorlijke middelen te gebruiken, en aldus de verslapping der Congregatie voornamelijk in het onderhouden der regels te voorkomen (1).

5. Als iemand van de Congregatie ziek is, zal de prefekt hem doen bezoeken uit naam van geheel de Congregatie, en daartoe zal hij verkiezen, degenen die hem de bekwaamsten schijnen om de zieken te troosten en te stichten. Indien de ziekte gevaarlijk wordt, zal hij hem in de gebeden van al de leden der Con-

(1) Hij drage zorg dat de overige ondergeschikte bedienaren de hen betreffende regelen behoorlijk onderhouden, vooral de assistenten, de sekretaris en de 6 of 12 raadsleden. Hij make dat er aanwezig zijn: 1. eene lijst, waarop de namen der leden geschreven staan; 2. een boek, waarop de aanwezigen en de afwezigen bij elke vergadering worden aangeteekend, zoo als in de noot op den VIIsten der Algemeene Regelen nader is omschreven; 3. een boek, waarin de verkiezingen der bedienaren, met vermelding van dag en jaar zijn opgeteekend; 4. een boek, bevattende de namen der leden, met vermelding van dag en jaar hunner opneming in de Congregatie en van hun overlijden, indien zulks kan geweten worden." R. U.

gregatie aanbevelen, en indien het noodig is, zal hij zorgen dat de zieke bij tijds de H. Sacramenten ontvangt en gewaarschuwd worde in welk gevaar hij zich bevindt.

6. Indien de zieke sterft, zal de prefekt al de leden der Congregatie verwittigen, om *acht dagen lang* den psalm *De Profundis* of *eenmaal* het *Onze Vader* en *Wees gegroet* voor de rust zijner ziel te bidden. Daarenboven zal hij hun aanbevelen, indien zulks mogelijk is, om den lijkdienst bij te wonen, als ook de bijzondere missen, die zoo veel doenlijk, in de kapel der Congregatie tot lasenis zijner ziel zullen gelezen worden.

7. Alle drie maanden zal hij, in tegenwoordigheid zijner assistenten en van den sekretaris, de rekening des schatbewaarders nazien, en daarvan aan den Bestuurder verslag geven; hij zal ook niet toelaten dat men eenige onkosten zonder diens toestemming veroorzake.

8. De prefekt mag niet op eigen gezag in de Congregatie aannemen en nog veel minder uit haar wegzenden als hij reeds aangenomen is. Hij zal nauwkeurig onderzoeken naar het gedrag en al de andere hoedanigheden dergenen die zich aanbieden om leden te worden; geen beletsel vindende, zal hij hen onder het getal der postulanten opschrijven; in de eerste raadsvergadering voorstellen en eindelijk bij den Bestuurder zenden, aan wien hij hen te

voren zal bekend gemaakt hebben om van hem als aspiranten te worden aangenomen, indien de raad zulks voor het welzijn der Congregatie heeft goed geoordeeld.

9. Bij het aanvaarden en nederleggen zijner bediening onderteekent de prefekt met den raadschrijver den inventaris, behelzende al hetgeen aan de Congregatie toebehoort en de algemeene rekening van ontvangst en uitgaaf, om alles regelmatig aan zijn opvolger over te leveren.

II. *Regels van de Assistenten.*

1. Het ambt der assistenten is, den prefekt in zijne bediening te helpen. Daarom moeten zij met hem wel vereenigd zijn en dikwijls met elkander over de zaken der Congregatie handelen. Even als de prefekt zijn zij verplicht aan de leden der Congregatie een goed voorbeeld te geven en vooral door het dikwijls naderen tot de H. Sacramenten.

2. De assistenten kunnen belast worden met de zorg om de aspiranten te onderrichten nopens de regels, oefeningen en plichten der Congregatie, zij zullen over hen waken, alsmede over al de leden die hun aanbevolen zijn, en aan den Bestuurder kennis geven van hetgeen zij tot geestelijken voortgang der Congregatie op hun gedrag hebben aan te merken.

3. Na den prefekt, als ook in zijne afwe-

zigheid, hebben de assistenten met recht den voorrang boven al de andere leden van den raad. De plaats van den prefekt wordt vervangen door den eersten assistent, en ware ook deze afwezig, door den tweeden. Zij moeten tegenwoordig zijn, als de sekretaris zijn driemaandelijksch verslag geeft, en na elke nieuwe keuze als de aftredende prefekt en de sekretaris den inventaris der Congregatie en de rekening van ontvangsten en uitgaven onderteekenen.

III. *Regels van den Sekretaris of Raadschrijver.*

1. De sekretaris wordt uit het getal der raadsleden gekozen en is in al hunne zittingen tegenwoordig. Alles wat er in de Congregatie te schrijven is, moet door hem verricht worden. Hij schrijft en onderteekent de opene brieven en wat er overigens geschreven moet worden. Hetgeen in de beraadslagingen verhandeld is mag hij aan niemand mededeelen. Hij wete het geheim te bewaren zoo als zijn naam eischt. (Sekretaris d. i. geheimschrijver).

2. Hij heeft drie boeken. Het eerste bevat de naamlijst der leden van de Congregatie. Hierin wordt hun naam, voornaam, ouderdom, beroep, woonplaats en de dag hunner aanneming en opdracht opgeteekend. In het tweede teekent hij de voornaamste beslissingen van den raad op, nadat hij de opstelling daar-

van eerst aan den Bestuurder getoond en aan de goedkeuring van den raad onderworpen heeft. Het derde behelst de verkiezingen, de overledene leden der Congregatie, de namen der weldoeners en dergenen die van levensstaat veranderd zijn. Zij die de Congregatie vrijwillig verlaten hebben of daaruit zijn weggezonden, moeten ook in dit boek worden aange- teekend, evenwel zonder de reden er van bij te voegen. Deze boeken moet hij wegsluiten en mag die niemand dan den raad laten zien (1).

3. Hij moet eene lijst vervaardigen, waarop, volgens het alphabeth, de namen en de voornamen van al de leden der Congregatie voorkomen. Deze lijst moet hij bij iedere bijeenkomst in de kapel op eene geschikte plaats ophangen.

4. Hij moet bij de driemaandelijksche rekening en verantwoording van den schatbewaarder tegenwoordig zijn en onderteekeut met den prefekt den inventaris en de algemeene rekening van ontvangst en uitgaaf.

IV. *Regels van de Raadsleden.*

1. De leden van den raad (2) moeten alle

(1) Vergelijk nopens de boeken der Congregatie noot 1, bij n°. 4, der regels van den prefekt.

(2) „Hun getal is naar gelang der meerdere of mindere talrijkheid van de Congregatie 6 of 12. Hunne bediening is den prefekt in de beraadslagingen en in het bestuur der Congregatie te helpen. Het betaamt dus, dat

beraadslagingen die het algemeen welzijn der Congregatie betreffen, bijwonen. Zij worden uit de bekwaamste en deugdzaamste leden der Congregatie gekozen, om den overigen leden ten voorbeeld te verstrekken.

2. Ieder lid van den raad moet eene bijzondere zorg dragen voor degenen die de Bestuurder of prefekt hem heeft aanbevolen. Daarom zal hij dikwerf bij hen komen en met hen op eene eenvoudige en ongekuunstelde wijze spreken over datgene wat in staat is om hunne godsvrucht te onderhouden. Als iemand, aan zijne bijzondere zorg toevertrouwd, in het vervullen zijner plichten mogt verflauwen, zal hij hem vriendelijk vermanen en daarna den Bestuurder of prefekt er van verwittigen, voornamelijk zoo de misslagen van dien aard mochten zijn, dat zij den goeden naam der Congregatie zouden kunnen krenken.

V. *Regels van den Penningmeester.*

1. De penningmeester zal van de ontvangsten en uitgaven nauwkeurig boekhouden en daarvan alle drie maanden rekening en verantwoording doen aan den prefekt in tegen-

zij uit de oudste en deugdzaamste leden gekozen worden. In het uitbrengen van hun gevoelen moeten zij altijd Gods meerdere glorie en Maria's eere en het geestelijk welzijn der Congregatie voor oogen houden en zich nimmer door partijdigheid laten leiden." R. U.

genwoordigheid van de assistenten en den sekretaris (1).

2. Hij moet alles wat voor den dienst der Congregatie noodig is, bezorgen. Hij zal van den prefekt vernemen, wat hem daaromtrent wordt toegelaten.

Voor elke nieuwe verkiezing zal hij zijne rekening sluiten, om behoorlijk goedgekeurd en ondertekend te kunnen worden.

VI. *Regels van den Kosters.*

1. De koster (2) moet zorg dragen voor de kapel en alles wat daarin wordt gebruikt. Hij zal zich bij tijds in de vergadering bevinden om er alles wat volgens de bevelen van den prefekt noodig is, in gereedheid te brengen.

2. Hij moet den prefekt of den penningmeester verwittigen van alles wat in de sakristie mocht ontbreken, opdat daarvoor in tijds kunne gezorgd worden.

3. Hij zal een inventaris houden van al de sieraden in de sakristie voorhanden, en dien bij eene nieuwe verkiezing overleggen om nagezien en ondertekend te worden.

(1) Hij mag geene uitgaven doen zonder voorkennis van den Direkteur.

(2) "Het getal der kosteren kan twee, drie of meer bedragen, naar de talrijkheid der Congregatie." R. U.

VII. *Regels van den Portier of Deurbewaarder.*

1. De portier zal trachten zooveel mogelijk het eerst in de kapel te komen.

2. Hij zal de namen van de leden der Congregatie, die de vergadering bijwonen, aantekenen; tenzij anderen hiermede belast zijn.

3. Na iedere bijeenkomst zal hij de afwezigen aan den prefekt opgeven en daarvan zelf ook aantekening houden.

4. Hij moet zijne bediening ter eere van Maria met groote zedigheid en ingetogenheid waarnemen.

VIII. *Regels van de Voorlezers.*

1. De voorlezers moeten zich vroegtijdig in de kapel bevinden, en zoodra er zeven of acht leden tegenwoordig zijn, beginnen te lezen. De lezing duurt zoo lang, tot dat het bidden van den Rozenkrans een aanvang neemt, dat is: een kwartier uurs vóór dat de oefeningen der Congregatie beginnen. Zoo de tusschentijd aanmerkelijk lang duurt, zullen de lezers elkander afwisselen.

2. Zij zullen van den Bestuurder vernemen uit welk boek zij moeten voorlezen en zullen dit met luider stemme en verstaanbaar doen, opdat zij van alle leden der Congregatie gehoord en verstaan kunnen worden.

3. Zij moeten hunne bediening met behoorlijke zedigheid en stichting waarnemen,

IX. *Regels van de Zangers.*

1. Daar de zangers gekozen zijn om in de Congregatie den lof van Maria te zingen, hetwelk in den Hemel mede door de Engelen en uitverkorenen gedaan wordt, zoo moet in hun gezang en op hun gelaat eene ware godsvrucht en zedigheid blijkbaar zijn.

2. Tot meerdere eer van Maria moeten zij ook zooveel mogelijk in de maat en zuiver zingen. Daarom moeten zij ook van tijd tot tijd ter oefening bij elkander komen en wel onder het toezicht van een daartoe aangestelden voorzanger.

3. Als er een nieuw gezang moet geleerd worden, en iederen keer, dat er eene algemeene oefening aangekondigd wordt, moeten alle zangers tegenwoordig zijn. Zonder verlof van den voorzanger mag geen zanger afwezig blijven, terwijl de voorzanger verplicht is hiervan en van alles wat zijne bediening betreft, aan den prefekt rekenschap te geven.

X. *Regels betreffende de Beraadslagingen.*

1. De raad vergadert regelmatig eens in iedere maand, ten einde over de belangen der Congregatie te handelen, in tegenwoordigheid van den Bestuurder, die stemrecht bij de beraadslagingen heeft. Wat in den raad behandeld wordt, moet geheim blijven.

2. Het verslag der voorgaande zitting, door den sekretaris opgesteld, wordt er voorgelezen en aan de goedkeuring van den raad onderworpen.

3. De voorstellen worden gewoonlijk gedaan door den prefekt of door den Bestuurder, aan wien de leiding der beraadslagingen toekomt. Ieder lid van den raad zegt in weinige woorden volgens orde der zitting zijne meening, altijd met christelijke vrijmoedigheid gepaard met voorzichtigheid en zedigheid.

4. Men bedenke steeds, dat alles wat men in den raad voorstelt, moet strekken tot meerdere eer van God en van Maria, en tevens tot welzijn der Congregatie; daarom zal de prefekt of een ander raadslid den Bestuurder raadplegen omtrent de voorstellen die in den raad zullen gedaan worden. Indien er in den raad iets voorgesteld moet worden dat niet voorzien was, zal de raad, op verzoek van den Bestuurder, hieromtrent in die zitting niets beslissen, om alzoo aan den Bestuurder en de leden van den raad tijd ter overweging van het voorstel te geven. Doch zoo de Bestuurder nitstel daaromtrent onnoodig mocht oordeelen, of verklaren dat de zaak eene spoedige beslissing vereischt, zal de Bestuurder den raad machtigen nog in die zitting over het voorstel te stemmen, na dit alvorens met aandacht overwogen te hebben.

5. De beslissingen van den raad worden

bij meerderheid van stemmen genomen. Indien de stemmen van beide kanten gelijk in getal zijn, zal de Bestuurder, zoo hij het goedvindt, de beslissing geven. In elk ander geval maakt de Bestuurder doorgaans geen gebruik van zijn stemrecht.

6. De raad mag niets besluiten, indien het drie vierde deel zijner leden niet tegenwoordig is. Ware het dat men gedurende een merkelfijken tijd (1) den raad in deze meerderheid niet zou kunnen vergaderen, dan zal de Bestuurder met den prefekt en de twee assistenten, voortgaan tot de vervanging der plaatsen van de afwezige leden, die door zulk eene afwezigheid zelve aangemerkt worden als van hun recht afstand gedaan te hebben.

7. Eene beduidende afwezigheid zelve van den prefekt, van de twee assistenten of van eenig ander raadslid, is eene wettige reden om hunne plaats te doen vervangen volgens de wijze van verkiezing, die in de Congregatie gebruikelijk is.

8. Hetgeen eens in den raad besloten en door den Bestuurder goedgekeurd is, mag later, zonder wettige reden, niet worden veranderd.

9. Bij het einde van de beraadslagingen, zal men handelen over den algemeenen toestand der Congregatie, om te zien welke de

(1) Hiertoe is eene afwezigheid van drie achtereenvolgende maanden genoegzaam.

punten zijn , die in bijzondere overweging moeten genomen worden. Dit onderzoek zal met nut begonnen worden door de lezing van eenige algemeene of bijzondere regelen , om zich te verzekeren of deze nauwkeurig onderhouden worden. Om dezelfde reden zal men van tijd tot tijd de voorgaande raadsbesluiten voorlezen , ten ware deze lezing in het begin der beraadslaging , na die van het proces-verbaal geschied zij. Zonder deze voorzorg , of andere diergelijke maatregelen , is het te vreezen , dat eenige raadsbesluiten in het vervolg zouden vergeten worden.

XI. *Regels voor de Verkiezing.*

1. De verkiezing zal jaarlijks ten minste eens plaats hebben. Het Romeinsch gebruik verbiedt volstrekt niet dat dezelfde prefekt meermalen achtereen herkozen wordt, en eischt ook niet dat er bijzondere redenen bestaan , opdat dit zou kunnen geschieden , noch ook dat deze door den raad onderzocht zullen worden. Men is dus even vrij in de keuze van den reeds bestaanden prefekt als van ieder ander.

2. De verkiezing geschiedt op de volgende wijze: de prefekt en de assistenten, de raadschrijver en de overige leden van den raad komen bijeen; na alvorens gezamenlijk den H. Geest te hebben aangeroepen, schrijft een ieder hunner op een briefje de namen

van *drie* leden der Congregatie, welke hij voor God de waardigsten en de bekwaamsten oordeelt, om het ambt van prefekt te bekleden. De Bestuurder opent de briefjes in tegenwoordigheid van geheel den raad; en de sekretaris teekent de benoemden aan, als ook de wijze waarop de stemmen verdeeld zijn.

3. De drie namen, die in den raad de volstreckte meerderheid van stemmen bekomen hebben, worden daarna aan geheel de Congregatie voorgesteld. Men plaatst die voor het beeld van Maria boven drie doosjes, en elk lid ontvangt een kies-balletje of boontje en gaat dit, volgens oproeping van den sekretaris, nederleggen in een van de drie doosjes. Als alles geëindigd is, telt de Bestuurder met den raad de stemmen op, en hij die de meeste stemmen verkrijgt is prefekt.

4. Wie na dezen de meeste heeft is eerste assistent, en die de minste heeft is tweede assistent. Nadat deze verkiezing aldus geschied is, bidt men het *Te Deum*, en de vergadering wordt gesloten volgens gewoonte.

5. De overige leden van den raad worden gekozen door den Bestuurder, met den nieuw gekozen prefekt en de twee nieuwe assistenten (welke op een anderen tijd te zamen komen, om deze keus te doen).

6. De Bestuurder met den prefekt en de twee assistenten kiezen de andere bediena-

ren (1), te weten : den secretaris, den penningmeester, den koster enz. Deze allen, behalve de sekretaris, die altijd raadslid moet zijn, mogen onverschillig uit of buiten den raad gekozen worden.

7. De geheele verkiezing (2) wordt in de volgende vergadering afgekondigd, en de nieuw gekozene overheid neemt zitting en treedt in bediening.

(1) " Bij het begin eener nieuwe prefektuur zullen ook de lagere bedienaren worden veranderd, tenzij de Bestuurder en de prefekt het om billijke redenen anders mochten oordeelen." R. U.

(2) " De uitslag der verkiezing zoo der hoogere als der lagere bedienaren, zal bij voorkeur op een feestdag der H. Maagd in de Congregatie worden bekend gemaakt. Tot meerdere godsvrucht en plechtigheid kan de Bestuurder aan ieder der bedienaren de teekenen zijner bediening uitreiken. Door den sekretaris worden alsdan met luider stem de namen der bedienaren afgeroepen, volgens de orde hunner verkiezing en een ieders rang en waardigheid. Hij wiens naam genoemd is, trede dan tot den Bestuurder en ontvangt knielend van dezen de teekenen zijner waardigheid, en de Bestuurder wekke hem inmiddels met eenige woorden op tot ijver en vlijt in het waarnemen zijner bediening, en herinnere hem de plichten daaraan verbonden. Nadat alzoo alle bedienaren zijn afgekondigd, zal de Bestuurder of iemand anders het woord voeren tot alle leden der Congregatie, en hen aansporen tot het getrouw bijwonen der vergaderingen, het onderhouden der regels, de devotie en liefde jegens de H. Maagd en vooral tot de bestendige navolging harer dengden.

" Mocht de prefekt voor dat de helft van den tijd zijner bediening verstreken is komen te overlijden, of door andere redenen belet worden in de uitoefening van zijn ambt, dan zal de Bestuurder een anderen in zijne plaats aanstellen. Hetzelfde zal ook geschieden ter aanvulling van andere openvallende bedieningen." R. U.

XII. *Regels betreffende de Aanneming in de Congregatie.*

1. Die in de Congregatie wenscht aangenomen te worden, begeve zich tot den Bestuurder en den prefekt. Wanneer beiden genoegzame berichten van hem zelve en van anderen hebben ingewonnen nopens zijn leeftijd, beroep, deugden en andere hoedanigheden, dan stelt de prefekt hem voor aan den raad, opdat hem het bijwonen der Congregatie tot proefneming worde toegestaan. Zij mogen in de vergadering tegenwoordig zijn, maar hebben geene stem bij de verkiezingen, en zijn nog niet deelachtig aan de aflaten der Congregatie, tot dat zij werkelijk deel van haar uitmaken.

2. Een der bedienaren zal door den prefekt belast worden, om den aspirant te onderrichten nopens de regels, oefeningen en plichten enz. der Congregatie, hem voor te bereiden tot de plechtige opdracht en over zijn gedrag te waken gedurende geheel zijnen proeftijd. De proeftijd dure ongeveer twee of drie maanden naar gelang der personen. Loopt deze proeftijd ten einde, dan zal de raad vergaderen om te onderzoeken nopens zijn gedrag gedurende dien tijd. Blijkt het, dat hij niet geheel aan de verwachting heeft voldaan, dan zal de raad bij meerderheid van stemmen be-

slissen, of hij voor goed moet afgewezen dan wel of zijn proeftijd moet worden verlengd. Heeft hij aan de verwachting beantwoord, dan worde de dag zijner aanneming vastgesteld, en men vermane den aspirant, dat hij zich voorbereide om op dien dag tot de H. Communie te naderen. Doch men zal dit besluit eerst in de vergadering afkondigen om zich te verzekeren of geene gegronde redenen daartegen bestaan, welke aan den raad onbekend mochten zijn. Tevens zij opgemerkt, dat de aanneming van nieuwe leden geheel afhankelijk is van de goedkeuring des Bestuurders, „zonder wiens voorkennis en raadpleging niets geldigs kan geschieden.”

3. Op den dag der aanneming (1) worden naar het voorbeeld der Hoofd-Congregatie te Rome de volgende plechtigheden onderhouden:

Plechtige Opdracht en Aanneming.

1. De Eerw. Bestuurder of wie de plegtigheid verricht, begint voor het altaar de volgende Hymne, die door het koor wordt voortgezet :

VENI CREATOR SPIRITUS.

(1) „ De feestdagen der H. Maagd en inzonderheid deze drie: Maria Boodschap, de Hemelvaart en de Onbevleete Ontvangenis der allerheiligste Maagd, schijnen het meest geschikt voor de plegtigheid der aanneming.”

2. TOESPRAAK.

3. WIJDING DER MEDALJES.

Inmiddels kan er eene Hymne gezongen worden ter eere der allerheiligste Maagd.

Ÿ. Adjutorium nostrum in nomine Domini,

R. Qui fecit coelum et terram.

Ÿ. Domine exaudi orationem meam,

R. Et clamor meus ad te veniat.

Ÿ. Dominus vobiscum,

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Omnipotens, sem-piterne Deus, qui Sanctorum tuorum imagines sculpi non reprobas, ut quoties illas oculis corporis intuemur, toties eorum actus et sanctitatem ad imitandum memoriae oculis meditemur; has quaesu-

Ÿ. Onze hulp is in den naam des Heeren,

R. Die hemel en aarde gemaakt heeft.

Ÿ. Heer verhoor mijn gebed,

R. En mijn geroep kome tot U.

Ÿ. De Heer zij met u,

R. En met uwen geest.

LAAT ONS BIDDEN.

Almachtige, eeuwige God, die het vervaardigen of schilderen van afbeeldingen Uwer Heiligen niet veroordeelt, opdat, zoo dikwerf wij deze met de oogen des lichaams beschouwen, wij hunne daden en heiligen wandel ter navolging met de oogen

mus, imagines in honorem et memoriam Beatissimae Virginis Mariae, Matris Domini nostri Jesu Christi et S. Josephi adaptatas bene † dicere et sancti † ficare digneris, et praesta, ut quicumque coram illis Beatissimam Virginem et S. Josephum suppliciter colere et honorare studuerit, illius meritis et obtentu a te gratiam in praesenti et aeternam gloriam obtineat in futurum. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

des geestes zouden overwegen, wij bidden U gewaardig deze afbeeldingen ter eere en ter gedachtenis van de allerheiligste Maagd Maria, de Moeder onzes Heeren Jesus Christus en van den H. Joseph vervaardigd, te zefgenen, en te heilighen, en verleen dat allen, die voor deze de allerheiligste Maagd en den H. Joseph ootmoediglijk zullen trachten eer en hulde te bewijzen door hunne verdiensten en voorspraak, van U genade voor het tegenwoordige en eeuwige glorie voor het toekomstige leven mogen erlangen. Door denzelfden Christus onzen Heer. R. Amen.

Vervolgens worden de medaljes met wijwater besproeid.

4. De Secretaris zegt tot de Aspiranten gekeerd :

Tot lof en glorie der Allerheiligste Drie-
vuldigheid, ter eere der allerzaligste Onbevlekt
Ontvangene Maagd Maria, onze Moeder en
Patrones, tot uitbreiding en bloei van onze
Congregatie, mogen zij toetreden die wenschen
aangenomen te worden tot leden onzer Con-
gregatie, met name: N. N.

Zoodra deze zich ter bepaalde plaatse heb-
ben gesteld, zegt

De Prefekt zich tot den Eerw. Bestuur-
der keerende:

Eerwaarde Vader! de hier tegenwoordigen
wenschen vuriglijk in hen zelve en in ande-
ren de godsvrucht tot de gelukzalige Maagd
Maria te vermeerderen, en verzoeken dringend
in onze Congregatie te worden aangenomen.

De Eerw. Bestuurder. Met de groot-
ste blijdschap verneem ik uw verlangen. Opdat
ons dit echter des te duidelijker en volkomener
blijke, zoo antwoordt met duidelijke en ver-
staanbare stem op de vragen die de prefekt
dezer Congregatie u zal voorstellen.

De Prefekt. Begeert gij waarlijk opge-
nomen te worden in deze Congregatie der aller-
zaligste Maagd Maria, om u onder de bescher-
ming der roemrijke Maagd en Moeder geheel
en al aan Jesus Christus onzen Zaligmaker
toe te wijden?

De Aspiranten. Wij begeeren zulks van
ganscher harte.

De Prefekt. Wilt gij dan oprechtelijk trachten in deze Congregatie door uwe godsvrucht den godsdienstigen zin, door uwe reinheid van zeden, zachtmoedigheid en voorkomendheid de broederlijke liefde; en door uwe goede voorbeelden de stichting uwer naasten te bevorderen?

De Aspiranten. Wij willen het!

De Prefekt. Beloofd gij dan getrouwe naleving der Regelen, gehoorzaamheid en liefde jegens den Bestuurder, en in alles wat de Congregatie betreft bereidvaardige onderdanigheid?

De Aspiranten. Wij beloven zulks!

De Prefekt. En wat gij beloofd hebt, hoe lang zult gij dit onderhouden?

De Aspiranten. Wij zullen het altijd onderhouden!

De Eerw. Bestuurder. Beminde vrienden! gij begeert voorzeker eene der allerheiligste Maagd hoogst aangename en voor u zelve hoogst nuttige en zeer belangrijke zaak. U den dienst en der bescherming van de allerheiligste Moeder Gods toewijdende, moogt gij hopen door de voorspraak van haar, die allen bemint welke haar beminnen, met de meeste zekerheid de uitstekendste gunsten des hemels te zullen verwerven. Maria de allergoedertierenste Moeder toch, verhoort allen die haar aanroepen, zij vergezelt met hare bescherming altijd, en verlaat nimmer, noch in de

gevaaren, kwellingen en ellenden dezes levens, noch in de ure des doods, hen die haar waarlijk genegen zijn. Opdat gij dit ondervinden moogt, zoo verliest nimmer uit het geheugen, wat gij thans zult uitspreken. Tracht ijverig en bestendig door onberispelijke zeden en geheel uw gedrag, het bewijs te leveren dat gij onder het getal harer dienaren zijt opgenomen. Vernieuwt dan, dewijl het ware geloof de wortel is en de grondslag van alle rechtvaardiging en heiligheid, de geloofsbelijdenis, welke onze H. Moeder de Katholieke Kerk gebruikt.

In den naam van alle aspiranten leest een van hen met duidelijke stem de geloofsbelijdenis van het Concilie van Trente voor, en allen houden brandende waskaarsen in de handen.

Geloofsbelijdenis van het H. Concilie van Trente.

Ik N. N. geloof vastelijk en belijde al hetgene in het geloofsbegrip, hetwelk de Heilige Roomsche-Katholieke Kerk gebruikt, begrepen wordt, te weten:

Ik geloof in éénen God, den almachtigen Vader, Schepper van hemel en aarde, van alle zichtbare en onzichtbare dingen. En in éénen Heer, Jesus Christus, Gods eenigen Zoon, en uit den Vader voor alle eeuwen geboren, God van God, licht van het licht, waren God van den waren God, geboren en

niet gemaakt, van één wezen met den Vader, door wien alles gemaakt is. Die om ons menschen en om onze zaligheid uit den hemel is nedergedaald, en het vleesch heeft aangenomen door den heiligen Geest uit de maagd Maria en is Mensch geworden. Hij is voor ons ook gekruist onder Pontius Pilatus. Hij heeft geleden en is begraven. En hij is volgens de Schriften ten derde dage verrezen. En hij is opgeklimmen ten Hemel, zit aan de rechterhand des Vaders, en hij zal met heerlijkheid wederkomen om de levenden en dooden te oordeelen, zijn Rijk zal geen einde hebben. En in den heiligen Geest, den Heer en levendmakende, die uit den Vader en den Zoon voortkomt, die met den Vader en den Zoon te zamen aanbeden en mede verheerlijkt wordt, die door de Profeten gesproken heeft. En ééne heilige katholieke en apostolieke Kerk. Ik belijde één Doopsel ter vergeving der zonden. En ik verwacht de verrijzenis der dooden en het eeuwige leven. Amen.

Ik geloof en neem vastelijk aan de apostolieke en kerkelijke Overleveringen, en alle andere gebruiken en instellingen van dezelfde Kerk. Ook neem ik de heilige Schrift aan volgens den zin, dien onze Moeder de heilige Kerk gehouden heeft en nog houdt, aan wie het toekomt te oordeelen over den waren zin en de uitlegging der heilige Schrift, en ik zal

deze nooit verstaan, of uitleggen, dan volgens het algemeen gevoelen der Vaderen.

Ik belijde ook, dat er waarlijk en eigenlijk zeven Sacramenten der nieuwe Wet zijn, van Jesus Christus onzen Heer ingesteld, en tot zaligheid der menschen noodzakelijk, schoon zij allen aan een ieder niet noodig zijn; namelijk: het Doopsel, het Vormsel, het heilige Sacrament des Altaars, de Biecht, het laatste Oliesel, het Priesterschap en het Huwelijk; en dat deze Sacramenten genade geven; ook dat het Doopsel, het Vormsel en het Priesterschap zonder heiligschennis niet meer dan eens kunnen ontvangen worden. Ik neem aan de aangenomene en goedgekeurde gebruiken der katholieke Kerk in de plechtige bediening der voornoemde Sacramenten.

Ik neem ook aan en keur goed, al hetgene de heilige Kerkvergadering van Trente over de erfzonde en de rechtvaardigmaking heeft beslist en uitgesproken.

Ook belijde ik, dat in de Mis eene ware, eigene en verzoenende offerande voor de levenden en dooden aan God wordt opgedragen; en dat in het heiligste Sacrament des Altaars het lichaam en bloed van onzen Heer Jesus Christus, met zijne ziel en zijne Godheid, waarlijk, in der daad en in wezen tegenwoordig is, en dat de geheele zelfstan-

digheid van het brood in zijn lichaam en de geheele zelfstandigheid van den wijn in zijn bloed veranderd wordt, welke verandering in de katholieke Kerk, Trans-substantiatie genoemd wordt. Ook belijde ik, dat men onder iedere gedaante Christus geheel en volkomen, in het Sacrament waarlijk ontvangt.

Ik geloof vastelijk, dat er een vagevuur is, en dat de zielen aldaar door de voorbiddingen der geloovigen geholpen worden; en insgelijks dat men de Heiligen, die met Christus regeeren, mag eeren en aanroepen; dat zij God voor ons bidden, en dat men hunne overblijfselen mag eeren.

Ik belijde vastelijk, dat men de beelden van Christus, van de altijd Maagd geblevene Moeder Gods, en van andere Heiligen mag hebben en houden, en aan deze de schuldige eer en achting bewijzen.

Ik belijde ook, dat de macht om Aflaten te verleenen door Christus aan de Kerk gegeven is, en dat de Aflaten den Christenen allerheilzaamst zijn.

Ik erken de heilige katholieke, apostolieke roomsche Kerk, als de Moeder en de opperste van alle Kerken; en ik beloof en zweer oprechte gehoorzaamheid aan den Roomschen Paus, die is de opvolger van den Vorst der Apostelen, den heiligen Petrus, en de Stedehouder van Jesus Christus.

Ik neem ook aan en belijde zonder eenige twijfeling, al het overige door de heilige Kerkregels en door de algemeene Kerkvergaderingen, bijzonder door de heilige Vergadering te Trente en door het algemeen Concilie van het Vatikaan geleerd, uitgesproken en verklaard, voornamelijk omtrent het Primaat van den Roomschen Paus en zijn onfeilbaar Leeraarsambt. Ik veroordeel, verwerp en doem tevens, al hetgeen daar tegen is, en alle ketterijen, die door de Kerk veroordeeld, verworpen en gedoemd zijn.

Dit waar katholiek geloof, buiten hetwelk niemand kan zalig worden, en hetwelk ik thans vrijwillig belijde en in waarheid houde. dit zelfde geloof, beloof en zweer ik N. met Gods hulp, tot den laatsten adem mijns levens geheel en onvervalscht bestendig te zullen houden en belijden, en naar mijn vermogen te zullen zorgen, dat het van mijne onderdanen, en van degenen, die mij zullen aanbevolen zijn, gehouden, geleerd en verkondigd worde.

Zoo helpe mij God en deze heilige Evangelien Gods.

5. De Eerw. Bestuurder. Opdat gij des te getrouwer moogt volbrengen wat gij zoo even beloofd hebt, alzoo legt nu voor het aanschijn der gansche Congregatie plechtiglijk uwe beloften neder aan de voeten uwer minzame Moeder.

Alle Aspiranten knielen, brandende waskaarsen in de handen houdende, en volgen met godsvrucht dengene aan wiens zorg zij gedurende den proeftijd werden toevertrouwd. Terwijl deze met luider stem de Akte van toewijding of het Formulier van opdracht uitspreekt, zeggen zij allen gezamenlijk:

Akte van toewijding.

Allerheiligste Maagd en Moeder Gods Maria, ik N. N. ofschoon geheel onwaardig U te dienen, doch vertrouwend op Uwe verwonderlijke goedheid, en vurig verlangend mij aan Uwen dienst te verbinden, kieze U heden voor het aanschijn van mijn Engelbewaarder en van geheel het hemelsch hof tot mijne Koningin, Voorspreekster en Moeder; en neem mij vastelijk voor, U altijd getrouw te zullen dienen, en zooveel in mij is, te zullen zorgen, dat gij door allen getrouwelijk gediend wordt. Ik smeeke en bezweer U dan, bij het dierbaar, tot mijn heil vergoten bloed van Jesus Christus, gewaardig U, o liefdevolle Moeder, mij onder het getal Uwer beschermelingen en tot Uwen eeuwigen dienaar aan te nemen. Sta mij bij in alle mijne handelingen, en verwerf mij de genade, dat ik mij zoo gedrage in woorden, werken en gedachten, dat ik nimmer noch U, noch Uwen Goddelijken Zoon beleedige. Wees mijner gedachtig en verlaat mij niet in het uur van mijnen dood. Amen.

6. De Eerw. Bestuurder geeft aan ieder hunner de gewijde medalje der H. Maagd en zegt:

Accipe signum Congregationis B. M. V. ad corporis et animae defensionem, ut divinae bonitatis gratia et ope Mariae Matris tuae aeternam beatitudinem consequi merearis: in Nomine Patris † et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

Ontvang het teeken der Congregatie van de H. Maagd Maria, tot verdediging van lichaam en ziel; opdat gij door de genade van Gods goedheid en de hulp van Maria uwe Moeder, de eeuwige zaligheid moogt verwerven: in den Naam des Vaders † en des Zoons en des H. Geestes. Amen.

Terwijl de medaljes worden uitgereikt, zingt het koor een lofzang der H. Maagd en daarna:

PSALM 132.

Ecce quam bonum et quam jucundum: habitare fratres in unum.

Sicut unguentum in capite: quod descendit in barbam, barbam Aäron.

Quod descendit in oram vestimenti ejus: sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion.

Zie hoe goed en hoe liefelijk is het, dat broeders samen wonen.

Het is gelijk de kostelijke olie op het hoofd: nederdalende op den baard van Aäron.

Die nederdaalt tot op den zoom zijner kleederen. Het is gelijk de dauw van Hermon, die nederdaalt op den berg Sion!

Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem, et vitam usque in saeculum.

Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper: et in saecula saeculorum. Amen.

Want de Heer gebiedt aldaar den zegen, en het leven tot in eeuwigheid.

Eere zij den Vader enz.

7. De Eerw. Bestuurder keert zich tot de nieuwe leden en zegt het:

Formulier van Aanneming.

Ad majorem Dei gloriam, in laudem Beatissimae Virginis Mariae, in spirituale hujus congregationis bonum, et ex potestate a Summo Pontifice N. mihi delata ego N. N. pro tempore hujus congregationis praeses, vos N. N. in numerum sodalium nostrae congregationis sub titulo N. erectae suscipio: et participes reddo et declaro omnium gra-

Tot Gods meerdere glorie, tot eere der Allerz. Maagd Maria, tot geestelijk welzijn dezer congregatie, en krachtens de macht door Z. H. den Paus N. aan mij toevertrouwd, neem ik N. N. tijdelijk bestuurder dezer congregatie, u N. N. aan, als leden van onze congregatie, opgericht onder den titel van N., en maak en verklaar u deelach-

tiarum et fructuum ,
privilegiorum et indul-
gentiarum, quae Sancta
Romana Ecclesia ipsi
Primariae Congrega-
tioni Romanae, cui
haec nostra canonice
aggregata est, conces-
sit: in nomine Patris
† et Filii † et Spiritus
† Sancti. Amen.

Suscipiat vos Chris-
tus in numerum con-
fratrum nostrorum et
suorum famulorum.
Concedat vobis tem-
pus bene agendi, con-
stantiam bene perse-
verandi et ad aeternae
vitae haereditatem fe-
liciter perveniendi: et
sicut nos hodie fra-
terna caritas spiritua-
liter jungit in terris,
ita divina pietas, quae
dilectionis est auctrix
et amatrix, nos cum
fidelibus conjungere
dignetur in coelis. Per

tig aan al de genaden ,
vruchten , voorrechten
en aflaten , welke de
H. Stoel aan de Hoofd-
Congregatie te Rome,
waarmede deze onze
congregatie op kano-
nieke wijze is verbon-
den , heeft verleend. In
den naam des Vaders
† en des Zoons † en
des H. † Geestes. Amen.

Christus neme u op
onder het getal van
onze medebroeders en
Zijne dienaren. Hij ver-
leene u tijd om wel te
leven, gelegenheid om
deugdzaam te hande-
len, standvastigheid
om naar behooren te
volharden, en geluk-
kiglijk te komen tot
de erfenis des eeuwi-
gen levens; en gelijk
ons heden de broeder-
lijke liefde geestelijker-
wijze vereenigt, zoo
moge de goddelijke
barmhartigheid, die de

eumdem Christum Dominum nostrum. Amen.

onderlinge liefde
schenkt en bemint,
zich gewaardigen ons
met de zaligen in den
hemel te vereenigen.
Door denzelfden Christus
onzen Heer. Amen.

8. De Eerw. Bestuurder zegt vervolgens:

✓. Sterk, o God, wat Gij gewrocht hebt in ons.

R. Van uit Uwen heiligen tempel te Jerusalem.

✓. Maak zalig Uwe dienaren.

R. Mijn God, die op U hopen.

✓. Zend hun hulp, o Heer, uit Uw Heiligdom.

R. En uit Sion bescherm hen.

✓. Heer verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot U.

✓. De Heer zij met u.

R. En met uwen geest.

LAAT ONS BIDDEN.

Verhoor, o Heer, onze smeekingen, en gewaardig U, deze uwe dienaren, die wij hebben aangenomen in de Congregatie der Gelukzalige Maagd Maria, te ze † genen; en verleen dat zij onze regelen, met behulp Uwer genade heilig, godvruchtig en godsdienstig levende, mogen onderhouden; door ze te onderhouden het eeuwig leven verwerven. Door Christus onzen Heer. Amen.

9. Het Allerheiligste wordt nu uitgesteld, de Lofzang: *Magnificat* gezongen, en het altaar bewierookt; mocht de tijd ontbreken, dan intoneert aanstonds na de uitstelling en bewierooking van het Allerheiligste Sacrament de Eerwaarde Bestuurder het *Te Deum*.

Magnificat anima mea Dominum.

Et exultavit spiritus meus : in Deo salutari meo.

Quia respexit humilitatem ancillae suae : ecce enim , ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Quia fecit mihi magna qui potens est : et sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus a progenie in progenies : timentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo : dispersit superbos mente cordis sui.

Mijne ziel maakt groot den Heer.

En verheugd heeft zich mijn geest in God , mijnen Zaligmaker !

Omdat Hij nederzag op de geringheid zijner dienstmaagd ; want zie van nu af , zullen alle geslachten mij zalig prijzen.

Dewijl groote dingen aan mij gedaan heeft , Hij die machtig is ; en heilig is Zijn naam !

En Zijne barmhartigheid is van geslacht tot geslacht over degenen die Hem vreezen.

Hij heeft kracht gedaan door Zijnen arm , verstrooid heeft Hij die hoogmoedig zijn in den waan huns harten.

Deposuit potentes
de sede: et exaltavit
humiles.

Esurientes implevit
bonis: et divites di-
misit inanes.

Suscepit Israël pue-
rum suum: recordatus
misericordiae suae.

Sicut locutus est ad
patres nostros: Abra-
ham et semini ejus in
saecula.

Gloria Patri et Filio
et Spiritui sancto.

Sicut erat in prin-
cipio et nunc et sem-
per: et in saecula
saeculorum. Amen.

10. TE DEUM LAUDAMUS.

11. PLECHTIGE ZEGEN MET HET ALLER-
HEILIGSTE.

PSALM 116.

Laudate Dominum
omnes gentes; laudate
eum omnes populi.

Machtigen heeft Hij
van den troon gestort,
en geringen verheven.

Hongerigen heeft
Hij met goederen ver-
vuld, en rijken leeg
weggezonden.

Hij heeft Israël, Zij-
nen dienstknecht aan-
genomen, indachtig Zij-
ner barmhartigheid.

Gelijk Hij aan onze
Vaderen heeft toege-
zegd, aan Abraham
en aan zijn zaad in
eeuwigheid.

Eere zij den Vader,
enz.

Looft den Heer alle
natiën, prijst Hem alle
volken.

Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus: et veritas Domini manet in aeternum.

Gloria Patri et Filio et Spiritui sancto.

Sicut erat in principio enz.

Of men zinge naar verkiezing een lofzang der H. Maagd.

Want Zijne goedertierenheid is bevestigd over ons, en de waarheid des Heeren blijft in eeuwigheid.

Eere zij den Vader, enz.

XIII. *Regels der Onder-Prefekten.*

1. Wanneer de Congregatie zoo talrijk wordt, dat zij door het gewoon Bestuur niet genoegzaam kan worden overzien, zal zij worden gesplitst, in *afdeelingen* van 20 tot 30 Congreganisten, die zooveel mogelijk tot dezelfde buurt of wijk behooren.

2. Aan het hoofd van elke afdeeling wordt een onder-prefekt geplaatst, wiens *taak* het is, om ten aanzien van de hem toevertrouwde leden in de zorg te deelen van den algemeenen prefekt (regels voor den prefekt n. 4.)

3. De onder-prefekten zullen telken jare door den Directeur aangesteld worden. De aftredende leden zijn echter telkens herkiesbaar. — Aan een ieder hunner zal tevens een plaatsvervanger worden toegevoegd, die bij afwezigheid of verhindering de bediening van

den onder-prefekt zal waarnemen. Mochten zij in den loop van het jaar door verandering van omstandigheden niet meer in staat zijn hunne bediening goed waar te nemen, dan zullen zij daarvan aan den raad kennis geven, met verzoek om een ander in hunne plaats te benoemen.

4. Zij die tot deze gewichtige bediening gekozen worden, moeten zich onderscheiden door ijver voor de belangen der Congregatie, stichtend gedrag, inschikkelijk en liefderijk karakter, en genoegzaam onafhankelijk zijn, om én den tijd én den moed te hebben welke ter vervulling van zulk eene taak gevorderd wordt. Het is te wenschen dat zij de wijk hunner afdeeling bewonen of althans in de buurt daarvan hun verblijf houden.

5. Zij zullen eene nauwkeurige *lijst* houden van de leden en van de aspiranten, die hun worden toevertrouwd, en daarop naam en voor naam, beroep, straat, wijk en nommer vermelden. Ingeval dat een der leden verhuist, zullen zij daarvan ten spoedigste en wel schriftelijk kennis geven aan den prefekt wien zij tevens de nieuwe woonplaats nauwkeurig zullen opgeven, ten einde deze in staat zij het lid onder de leiding en de zorg van een anderen onder-prefekt te stellen.

6. Zij zullen een *waakzaam oog* houden op het gedrag der hun toevertrouwde Congreganis-

ten, en zich overtuigd houden dat dit het gewichtigste en belangrijkste punt is van hunne bediening; ware broederliefde moet immer hunne drijfveer zijn. Mochten zij eenige afwijkingen bespeuren, dan zullen zij daarvan bij tijds den pretekt kennis geven, en zich wel wachten om daarover met anderen te spreken. Mochten de misslagen van een geheimen aard zijn, dan zullen zij daarover met den Eerwaarden Directeur in overleg treden. Zij zullen zich echter beijveren om door liefderijke bezoeken, stichtende gesprekken, gepaste opwekkingen den ijver voor deugd en godsdienst gaande te houden, om daardoor grove afwijkingen te voorkomen. Zij zullen ook dikwerf voor het geestelijk en tijdelijk welzijn der Congregatie en van hunne afdeeling in het bijzonder bidden.

7. Zij zullen ook op eene daartoe ingerichte lijst getrouw *aanteekening houden* van hen, die van de avond-vergaderingen afwezig blijven, en zooveel mogelijk de reden daarvan opsporen. Mochten zij bij iemand eenige nalatigheid bespeuren, dan zullen zij bij tijds dat lid liefderijk vermanen; blijven hunne vermaningen vruchteloos, dan zullen zij daarvan den prefekt kennis geven. Daartoe is het noodig dat zij zelve in het bijwonen der vergadering getrouw zijn en immer vroegtijdig zich in de kerk bevinden, om de plaatsen aan te wijzen en de orde te hanhaven. Bij het binnenkomen in de

kerk verzuimen zij niet het teeken van aanwezigheid in de lijst te steken, terwijl van hun bij- of afwezig zijn der vergaderingen nauwkeurig aantekening moet gehouden worden. Zij zitten aan het hoofd hunner afdeeling. Is iemand hunner verhinderd, dan moet hij zijnen plaatsvervanger daarvan verwittigen en hem het aantekeningsboekje ter hand doen stellen, ten einde deze zijne bediening waarneme.

De plaatsvervangende onder-prefekt zal aan den prefekt of aan hem die met de presentielijst der onder-prefekten belast is, daarvan kennis geven.

8. Om de maand zullen zij de aantekeningsboekjes bij den raad indienen.

Deze zullen door den prefekt aan de verschillende leden van den raad worden rondgedeeld, ten einde daarover op de eerstkomende bijzondere vergadering verslag uit te brengen opdat alzoo de raad, tot algemeen nut der Congregatie, van het min of meer trouw opkomen der leden volledige kennis erlange.

9. Het is hun geoorloofd aan iemand van hun wijk, die verlangen zou lid der Congregatie te worden, 3 maal een *toegangskcartje* te geven. Oordeelen zij het nuttig dit voorrecht uit te breiden, dan moeten zij eerst daarover den prefekt raadplegen.

10. Wanneer zich bij hen een *aspirant* aanbiedt, dan zullen zij dien met naam en

voornaam, beroep, woonplaats, straat, wijk, nummer, alsmede met plaats, dag en jaarcijfer zijner geboorte schriftelijk opgeven aan den prefekt en daarbij des noods eenige aanmerkingen voegen, die voor of tegen zijne opname zouden kunnen pleiten. De prefekt zal verder dienaangaande handelen gelijk hem is voorgeschreven. (Regels van den prefekt n. 8.) Zijn zij aangenomen, dan zal hun een bijzonder toegangskaartje worden uitgereikt.

11. Zij zullen de aangenomene aspiranten onderrichten aangaande de regelen, oefeningen en plichten der Congregatie en verder voor hen bijzondere zorg dragen, ten einde wanneer er sprake is van Opdracht, in staat te zijn over hen een gegrond oordeel uit te brengen, of zij al dan niet geschikt zijn, om in de Congregatie ingelijfd te worden.

12. Wanneer de lijst dergenen, die tot de *Opdracht* zullen worden toegelaten ter inzage is gelegd, zullen zij vrijmoedig over de voorgestelde kandidaten hun gevoelens uitbrengen, en den prefekt of eenig lid van den raad de reden bloot leggen, welke zij tegen de opname van een of ander lid meenen te hebben. Deze aanmerkingen zullen alsdan in den raad in overweging worden genomen.

13. Zoodra een lid der afdeeling *ernstig ziek* wordt, zullen zij daarvan aan den prefekt kennis geven; alsook bijzonder zorg dragen, dat

hij bij tijds met de laatste H. H. Sacramenten voorzien worde. Zij zullen van de bediening, indien zulks mogelijk is, den prefekt vroegtijdig genoeg verwittigen, opdat deze des verkiezende in persoon daarbij tegenwoordig kunne zijn. In alle geval zullen zij ten spoedigste daarvan kennis geven, ten einde voor den zieke de gewone gebeden worden uitgeschreven. Zij zullen den zieke eene bijzondere liefde en zorg toedragen en hem door andere Congreganisten, die daartoe geschikt zijn, laten bezoeken en zooveel mogelijk doen bijstaan.

14. Komt een hunner leden te *overlijden*, dan zullen zij ook daarvan den prefekt kennis geven, ten einde ieder dan verder zijne plichten volbrengt.

15. Ingeval de *onder-prefekt* zelf ziek wordt, zal hij zijn plaatsvervanger laten waarschuwen, die te zijnen opzichte alles zal waarnemen wat in Art. 13 en 14 is voorgeschreven.

16. Zij zullen zorg dragen in de laatste vergadering van elke maand de briefjes der *Maand-heiligen* uit te deelen en die der vorige maand getrouw in te zamelen en weder aan den koster ter hand te stellen. Van de leden die hunne briefjes verloren of onbruikbaar gemaakt hebben zal hij eene boete van 2½ cent invorderen.

17. Om de 3 maanden zullen zij tot eene *algemeene vergadering* worden opgeroepen, ten einde over het algemeen belang der Congre-

gati
bij
D
een
tari
D
geo
slag
waa
lezi
zijn
een
een
L
de
a
zich
de
Cor
hel
me
bre
zij
vu
tel
he
mo

gatie te handelen. Een ieder zorge die getrouw bij te wonen.

De handelingen dezer vergadering zullen in een afzonderlijk notulenboek door den sekretaris worden opgeteekend.

De vergadering wordt met het gewone gebed geopend. Daarna leest de sekretaris het verslag der vorige vergadering voor. De Eerwaarde Directeur houdt vervolgens eene voorlezing uit de regelen, die hij des noods met zijne bemerkingen begeleidt: deelt, zoo er zijn, eenige besluiten van den raad mede en geeft eenige nuttige wenken.

Daarop wordt aan de verschillende leden de vrijheid gegeven:

a. om de twijfelingen voor te stellen, die zich bij hen mochten opgedaan hebben omtrent de regels, de statuten, of de gebruiken der Congregatie, en daarover inlichtingen en opheldering te vragen;

b. om punten in overweging te geven, bemerkingen en bevindingen in het midden te brengen, die van een algemeen nut kunnen zijn. Van persoonlijkheden zal men zich zorgvuldig onthouden en in alles zal men de christelijke zedigheid, bescheiden- en voorzichtigheid in acht nemen.

Nieuwe voorstellen zullen er door hen niet mogen gedaan worden, zonder daartoe vóór

de vergadering de toestemming te hebben erlangd van den prefekt, die alsdan òf zelf het voorstel zal doen, òf daartoe het Lid zelve zal uitnoodigen van wien dat voorstel is uitgegaan.

Beter is het de voorstellen aan den prefekt mede te deelen, opdat deze daarover afzonderlijk beraadslaging houde.

Wat in de vergadering besproken is, moet geheim blijven.

De prefekt eindigt de vergadering met het gebed: „ONDER UWE BESCHERMING.”

18. Zij zullen met alle liefde de bemerkingen aanhooren, welke verschillende leden hun mochten maken, en daarmee te gelegener tijd nut doen. Het recht der leden om zich onmiddellijk tot den algemeenen prefekt of tot eenig lid van het bestuur te vervoegen, moet altijd ongeschonden blijven, en mag nimmer als eene beleediging worden opgenomen.

19. Dat zij zich innig overtuigd houden van het *gewicht hunner taak*, terwijl van hunnen ijver het welzijn der Congregatie en de bereiking van haar verheven doel afhangt. Ontmoeten zij in de vervulling hunner plicht moeilijkheden, dan zullen zij indachtig zijn, voor wie zij zich dien last getroosten, welk heil en nut daarmee gesticht wordt, en dat de Goddelijke Verlosser en Zijne H. Moeder, aan wier dienst en verheerlijking wij ons hebben toegewijd, hen daarvoor ruimschoots zullen beloonen.

XIV. *Regels van den Onderrichter der Aspiranten of Candidaten.*

De bediening van dezen, dien men ook het Hoofd der aspiranten noemen kan, bestaat hierin, dat hij volgens aanwijzing van den Bestuurder en den prefekt hen, die leden wenschen te worden der Congregatie, onderrichte zoo wat de regels als de gebruiken betreft aan iedere Congregatie eigen. Hij kome de aan zijne zorg toevertrouwd met de grootste liefde en welwillendheid te gemoet. Dikwerf raadplege hij den Bestuurder en den prefekt, ten einde de hem toevertrouwd des te zekerder te kunnen leiden en besturen in den dienst Gods. Hij hebbe eene tabel, waarop het formulier der toewijding (bladz. 84) gedrukt of sierlijk geschreven staat. Het komt hem toe de candidaten, wanneer zij onder de leden der Congregatie opgenomen worden, tot het altaar te geleiden, hun het formulier voor te lezen en hen tot den Bestuurder en den prefekt te brengen.

XV. *Regels van den Bibliothecaris.*

Hij is belast met de zorg voor de bibliotheek der H. Maagd en al de boeken die zij bevat. Hij beseffe van hoe groot belang zijne bediening is, en hoe zeer hij de overige leden door zijne oplettendheid van dienst en door zijne natigheid tot nadeel kan zijn. Bij het einde der

bijeenkomst deele hij den leden de boeken uit. Hij houde nauwkeurig eene lijst der voorhanden zijnde boeken en plaatse die openlijk ter inzage of toone haar zoo dikwerf die verlangd wordt, opdat ieder naar zijne keuze een boek kunne medenemen uit de bibliotheek. Hij geve echter aan niemand eenig boek, dan na alvorens van dengene die een boek verlangt, zijn naam en voornaam en den titel des books, en dag, maand en jaar, wanneer hij het boek genomen heeft, nauwkeurig op een briefje geteekend, te hebben ontvangen. Dit briefje zal hij bewaren tot dat het boek teruggebracht wordt. Hij zal niet toestaan dat iemand twee boeken medeneme.

XVI. *Regels van de Ziekenbezoekers.*

Dewijl de prefekt niet alle zieke leden, vooral wanneer er meer te gelijk ziek mochten worden, meermalen in persoon kan bezoeken, is het noodig, dat hij eenige medehelpers hebbe in zulk een godvruchtig en heilig werk. De Bestuurder zal hun getal bepalen, en het liefst tot deze bediening kiezen de dusdanigen, van wier verder gevorderden leeftijd en uitstekende dengd hij overtuigd is. Hunne bediening is: de zieke leden dikwerf te bezoeken, berichten in te winnen nopens hun toestand, en daaromtrent den Bestuurder en den prefekt te vergewissen, den zieke ijverig door het gebed Gode aan te bevelen en zorg

te dragen, dat hij door gemeenschappelijke gebeden der Congregatie worde bijgestaan. Bij het toenemen der ziekte moeten zij den Bestuurder en den prefekt waarschuwen, opdat zij volgens hun ambt, den zieke kunnen bijstaan en zij met alle zorg verhoeden, dat een in zware ongesteldheid verkeerend lid uit het leven scheide, zonder met de HH. Sacramenten der Kerk te zijn voorzien. Het is ook voordeelig de leden niet slechts te bezoeken wanneer zij ziek zijn, maar ook nu en dan als zij beginnen te herstellen; men trachte hen alsdan in den Heer op te beuren en te verkwikken door geestelijke gesprekken.

XVII. *Regels der overige lagere Bedienaren.*

Indien de Congregatie dusdanige bedienaren, in meerder of minder getal mocht noodig hebben, naar gelang der verschillende verichtingen die er moeten geschieden; dan wordt toegestaan, dat hun regelen worden voorgeschreven, die zij moeten volgen. Daar worde nogtans niets vastgesteld, dan na alvorens den raad en de meening van den Bestuurder der Congregatie te hebben ingewonnen. Ook wachte men zich iets vast te stellen, wat in strijd zou zijn met de bestaande Regelen. En vooral vermijde men, dat er iets geschiede, wat niet zou overeen te brengen zijn met de godsvrucht en het nut der leden; al hetgene hiermede in

strijd is moet geheel en al worden afgeschaft en geweerd, en als zonder kracht worden beschouwd.

Het Formulier van Aanneming.

Hoc nostrarum litterarum testimonio constare volumus, dilectum in Christo Fratrem...
... die anno
in sodalem Congregationis sub titulo in N. N. fuisse coöptatum; ut propterea omnes indulgentias, favores, gratias ac privilegia quibus sodales alii jam confirmati fruuntur percipere possit et valeat, et cum ex hac vita migraverit omnibus, quae defunctis adhiberi solent suffragiis ab hac Nostra juvari debeat.

Datum ex eadem Deiparae Virginis Congregatione die et anno quibus supra.

Moderator N. Praefect.
N. A Secretis N.

Door dit getuigschrift verklaren wij dat onze geliefde Broeder in Christus.... den ten jare..... tot lid is aangenomen der Congregatie onder den titel van N.N., opgericht te N.N., zoodat hij alle aflaten, gunsten, voorrechten en privilegiën, waaraan andere reeds aangenomene leden deelachtig zijn, kan en mag genieten, en in geval van overlijden, bij deze onze Congregatie recht heeft op de gebeden, die voor de afgestorvene leden plegen te geschieden.

Gegeven ter genoemde Congregatie der allerheiligste Maagd en Moeder Gods, ten dage en jare als boven.

De Bestuurder N. Prefekt N. Sekretaris N.

DAGELIJKSCHE OEFENINGEN
VOOR DE
LEDEN EENER CONGREGATIE.

Des Morgens.

Akte van *Geloof, Hoop en Liefde.*

Vervolgens driemaal het *Onze Vader* en *Wees gegroet*, ter eere van de allerheiligste Drievuldigheid, het: *Ik geloof in God den Vader* en het *Salve Regina*, als volgt:

Wees gegroet, Koningin, Moeder der barmhartigheid.

Ons leven, onze zoetheid en onze hoop, wees gegroet.

Tot u roepen wij, ballingen, kinderen van Eva.

Tot u zuchten wij, klagend en weenend in dit dal van tranen,

Welaan dan, onze voorspreekster, wend uwe barmhartige oogen tot ons.

En toon ons, na deze ballingschap, de gezegende vrucht uws lichaams, Jesus.

O meêdoogende, o goedertierene.

O zoete Maagd Maria.

Des Avonds.

Het onderzoek van geweten , op de volgende wijze :

1. Zich stellen in de goddelijke tegenwoordigheid en God bedanken voor al zijne weldaden.

2. De verlichting van den H. Geest vragen.

3. Onderzoeken wat men dien dag misdaan heeft, door gedachten, woorden en werken, tegen God, tegen zich zelven en tegen den evenmensch, overdenkende de plaatsen waar men geweest is, de personen met wie men gehandeld, de zaken die men verricht heeft, enz.

4. Daarover een oprecht akte van *Berouw* verwekken.

5. Zijne goede voornemens vernieuwen, en door de voorspraak van Maria, de genade vragen, om er aan getrouw te blijven.

Daarna bidt men driemaal het *Onze Vader* en *Wees gegroet* en eens den psalm *De profundis*, gelijk hier volgt:

Uit de diepte heb ik tot u geroepen, o Heer: Heer, verhoor mijne stem.

Laat uwe ooren luisteren naar de stem mijner smeeking.

Indien gij, Heer, de ongerechtigheden gadeslaat, Heer, wie zal er bestaan?

Omdat er bij u ontferming is, en om uwe wet, heb ik op u, o Heer, vertrouwd.

Mijne ziel heeft zich verlaten op zijn woord,
mijne ziel heeft op den Heer gehoopt.

Dat Israël op den Heer hope, van den morgenstond tot den nacht toe.

Want bij den Heer is barmhartigheid, en
bij Hem is overvloedige verlossing.

En Hij zal Israël verlossen uit al zijne ongerechtigheden.

Heer, geef hun de eeuwige rust: en dat het
eeuwig licht hun verschijne.

Dat zij rusten in vrede. Amen.

Voornemen om geen gemengd Huwelijk te zullen aangaan.

Heilige Maagd Maria, tot meerdere eer van
God, uit dankbaarheid voor de weldaad van het
ware geloof, uit diepen eerbied voor het ver-
bod onzer Moeder de H. Kerk, neem ik mij
vastelijk voor, mij nimmer met iemand die bui-
ten de Roomsche Katholieke Kerk is, door het
H. Sacrament des Huwelijks te verbinden; en
dergelijke Huwelijken, die ik met de H. Kerk
blijf veroordeelen en verfoeien, zal ik, waar
het kan, zooveel in mij is, trachten te voor-
komen en af te raden.

Verkrijg mij, H. Maagd en Moeder Maria,
de genade om aan dit voornemen, wat ik u
opdraag, nooit ontrouw te worden bevonden.
Amen.

OVERZICHT

bij wijze van onderzoek, hetwelk men van tijd tot tijd kan doen, om met meer nauwkeurigheid zijne plichten van Christen en van lid der Congregatie te vervullen. ()*

1. Oefening van godsvrucht. Doorloop de verschillende oefeningen van godsvrucht, welke gij te doen hebt, als Christen en als lid der Congregatie; onderzoek, welke de oorzaken zijn van uwe verstrooidheden; of zij voortkomen uit gebrek aan voorbereiding, of uit uwe gewone lichtzinnigheid, of wel uit zekere kleine gehechtheid, welke den geest en het hart inneemt. Houd u een weinig op bij de volgende punten:

Heb ik, als ik ging slapen en opstond, eenige godvruchtige oefeningen verricht?

Hoe heb ik 's morgens en 's avonds, voor en na het eten mijn gebed gedaan?

Hoe ben ik in de heilige Mis tegenwoordig geweest?

Hoe heb ik mij tot de biecht voorbereid?

Heb ik mij ernstig en bijzonder tot een waar berouw opgewekt?

Hoe heb ik mij tot de heilige Communie voorbereid? Welke vrucht heb ik uit mijne biechten en communiën getrokken?

(*) Deze oefening is niet voldoende om tot onderzoek voor de biecht te dienen.

Hoe heb ik mij in de tegenwoordigheid van het allerheiligste Sacrament gedragen? Ben ik, gedurende de goddelijke diensten, ingetogen en met het gebed bezig geweest? Hoedanig is mijne godsvrucht jegens de heilige Maagd Maria? Ben ik daarin niet verflauwd?

Hoe heb ik den Rozenkrans, het *Angelus*, de Litanie, enz., gebeden? Hoedanig is mijne liefde en gehechtheid jegens de Congregatie? Neem ik hare belangen en haren voorspoed ter harte? Ben ik getrouw geweest om de gebeden der Congregatie te volbrengen?

Heb ik niet verzuimd, het woord Gods te hooren als ik dit gemakkelijk kon doen?

Heb ik daarmede getracht voordeel te doen?

Heb ik zorg gedragen, alle dagen aan God de genade te vragen van mijne roeping te kennen?

Lees ik gaarne godvruchtige boeken? Heb ik getracht, daaruit voordeel te trekken?

Heb ik de werken van barmhartigheid volgens mijnen ouderdom, staat en gesteltnis beoefend?

2. Plichten van een lid der Congregatie.
(*De nauwkeurigheid of onachtzaamheid waarmede een lid der Congregatie deze plichten volbrengt, zal over zijnen ijver of zijne lauwheid doen oordeelen.*)

Heb ik de regelen der Congregatie geheel, stiptelijk en met Christelijke inzichten onderhouden?

3. Handelwijze met de oversten en met de naasten. Heb ik aan mijne oversten gehoorzaamd met eenvoudigheid, met vlijt, met een geest van geloof? Heb ik mij gewacht iets te zeggen, dat den hun verschuldigten eerbied kon benadeelen? Heb ik niets voor mijnen geestelijken vader verzwegen?

Ben ik toegevend en liefdadig geweest jegens alle menschen? Heb ik niet somtijds kwaad van iemand gesproken; — door onbescheidenheid en uit onvoorzichtigheid met mijnen naaste den spot gedreven; of hem uitgelagchen? — Heb ik getracht, mijnen evenmensch door mijne woorden af te keeren van de zonde en hem tot de deugd te brengen?

(Een lid der Congregatie kan veel goed of veel kwaad te weeg brengen, naar gelang zijn uitwendig gedrag stichtend of weinig geregeld is.)

4. Voortgang op den weg der deugd. Heb ik gearbeid om werkelijk godvruchtig te worden? Heb ik de heilige Sacramenten met meer ijver ontvangen? — Heb ik mij vernederd en verstorven? — Heb ik mijne heerschende driften bestreden? — Heb ik mijne inborst pogen te verbeteren? — Welk is het voornaamste beletsel voor mijnen voortgang op den weg der deugd? — Waarvan komt het dat ik zoo weinig voortgang doe?

Op het eind van dit onderzoek, zal men aan God vergiffenis vragen voor zijn fouten en na-

latigheden, en voor het toekomende vaste en bepaalde voornemens maken.

Na de Kiezing.

Te Deum.

1.

Groote God! U loven wij,
Onbepaald is uw vermogen;
Voor uwe opperheerschappij
Buigt zich 't aardrijk opgetogen;
Gij bestondt voor allen tijd,
Blijvende eeuwig wat Gij zijt.

2.

Alles heft een loflied aan:
Cherubijnen, Serafijnen,
Duizende Engelen, die staan
Rond uw troon, om U te dienen,
Alles roept U, nimmer moê,
Heilig, heilig, heilig! toe.

3.

Al wat op uw vruchtbaar woord,
Groote God der legerscharen,
Uit het niet sprong dankend voort,
Alle schepslen, die ooit waren :

Hemel, aarde en oceaen,
Alles heft een danklied aan.

4.

Op verrukkelijken toon,
Zingt het heer der uitverkoren,
Neêrgebogen voor uw troon,
Martelaars, Apostelkoren,
Alles juicht in lofgeschal:
Opperkoning van 't heelal.

5.

Grondkracht, waarop 't aardrijk draait,
Door wiens hand ontelbre zonnen,
Zijn door 't maatloos ruim gezaaid,
Hoort Ge uw lof, o Onbegonnen;
Eenge Vader van 't bestaan,
Door den Christnen citer slaan?

6.

Lof 't Drievuldig in persoon,
't Eenig onbesefbaar Wezen,
Lof U, 's Vaders eengen Zoon,
Op denzelfden toon geprezen;
Lof U Geest, die 't al vervult,
Waart, en zijt, en wezen zult.

7.

Gij, des Vaders eeuwig Woord,

En te Bethlehem geboren,
Gij, dien eene Maagd bracht voort,
Door U zelv' daartoe verkoren,
Gij vergoot uw dierbaar Bloed,
En verwierft ons 't hoogste goed.

8.

Aan des Vaders rechterhand
Zijt Ge in heerlijkheid gezeten,
In ontzaggelijken stand,
Zult Gij, Rechter, ons geweten,
Na het laatst trompetgeschal,
Openbaren aan 't heelal.

9.

Sta dan uwe dienaars bij,
Die voor U en met U strijden;
Die Gij met uw Bloed kocht vrij,
Toen U Golgotha zag lijden:
Stel ons, na dit tranendal,
Onder 't juichend Englental.

10.

Zie uw volk genadig aan,
Help het; zegen, Heer, uw erve.
Leid ons op de rechte baan,
Dat geen vijand ons verderve;
Open ons de gloriezaal,
Wij zijn uwe zegepraal.

11.

Alle dagen zullen wij
Uwe wondre goedheid prijzen,
Aan uwe opperheerschappij
Eindeloos dank bewijzen.
Help in d' allerlaatsten strijd,
Wie uw heiligen Naam belijdt.

12.

Zoete Jesus, onze Heer,
Stort meêdoogend uwen zegen
Op de christenvolkren neêr;
Zie, ons hart klopt onverlegen:
Op U, Jesus, hopen wij;
Dat die hoop nooit ijdel zij!

Gebeden die in de Beraadslagingen
gedaan worden.

Voor de Beraadslagingen.

Kom, Heilige Geest, vervul de harten uwer
geloovigen, en ontsteek in hen het vuur uwer
liefde.

Zend nwen Geest, en zij zullen geschapen
worden.

En gij zult het aanschijn der aarde vernieu-
wen.

LAAT ONS BIDDEN.

God, die de harten der geloovigen door de verlichting des Heiligen Geestes hebt onderwezen, geef dat wij door denzelfden Geest wat recht is smaken, en ons altijd in zijne vertroosting verheugen. Door Christus, onzen Heer. Amen.

Onze Vader, enz.

Wees gegroet, enz.

Na de Beraadslagingen.

Onder uwe bescherming nemen wij onze toevlucht, Heilige Moeder Gods; verstoot onze gebeden niet in onzen nood, maar verlos ons altijd van alle gevaren, o glorieijke en gezegende Maagd, onze Vrouwe, onze Middelaressen, onze Voorspreekster, verzoen ons met uwen Zoon, beveel ons aan uwen Zoon, vertoon ons aan uwen Zoon.

Onze Vader, enz.

Wees gegroet, enz.

Opdracht

*aan den tweeden Patroon der Congregatie,
welke men alle jaren, op diens Feest-
dag, plechtig zal vernieuwen.*

Heilige Joseph, machtige voorspreker bij God, ik N., verkies u heden, voor geheel mijn leven, tot een bijzonderen patroon, leid-

man en bestuurder van mijne ziel en lichaam, van mijne gedachten, woorden en werken, van mijne begeerten en genegenheden, van mijne eer en goederen, van mijn leven en mijnen dood. Ik neem mij vastelijk voor, uwen heiligen naam te verheffen, en uwe eer te bevorderen, zoo-veel het mij zal mogelijk zijn. Ik bid u dan vuriglijk, ontvang mij voor uwen eeuwigen dienaar, help mij in al mijne werken, en verlaat mij niet in het uur van mijnen dood. Amen.

Oefeningen ter eere der Maandelijksche Patronen.

Het godvruchtig gebruik van voor elke maand des jaars eenen bijzonderen Patroon aan te nemen, komt van den H. Franciscus de Borgia, die het in de Sociëteit van Jesus invoerde, toen hij er generaal van werd, gelijk hij het in zijn huis gedaan had, toen hij Groote van Spanje en Hertog van Gandia was. Van daar is dit gebruik in de Congregatiën der allerheiligste Maagd overgegaan.

De uitdeeling der maandbriefjes wordt op de volgende wijze, in de laatste bijeenkomst van elke maand gedaan.

Behalve de algemeene Beschermers, welke voor iedere afdeeling gekozen zijn, ontvangt ieder lid der Congregatie van den onder-prefekt zijner afdeeling een briefje, dat hem aanwijst,

welken bijzonderen Patroon hij in al zijne noodwendigheden voornamelijk moet aanroepen; dit briefje bevat te gelijker tijd eene grondspreek tot overdenking, eene deugd ter beoefening, en eindelijk een of meer personen, die hij in zijne gebeden aan God bijzonder zal aanbevelen. Op het einde van deze plechtigheid, kan de Litanie van alle Heiligen, voor dezen dag de plaats vervangen van die der H. Maagd Maria.

1. Met het begin der maand, zal men zich op eene bijzondere wijze stellen onder de bescherming van den Heilige, dien men voor Patroon heeft ontvangen. 2. Men zal hem 's morgens en 's avonds bijzonder aanroepen. 3. Op zijnen feestdag, of wel op den volgenden zondag, zal men tot de heilige Sacramenten naderen. 4. Het is raadzaam, zijn leven te lezen, opdat iedereen hem navolge volgens zijnen staat. 5. Op het einde der maand zal men hem bedanken voor al de gunsten, die men door zijne voorspraak van God heeft bekomen, en men zal zich nog eens voor het overige zijns levens in zijne bescherming aanbevelen.

Gebod tot den Heilige,

dien men tot Patroon der maand heeft bekomen.

LAAT ONS BIDDEN.

O God, die mij elke maand een der He-

melingen voor Patroon aanwijst, geef, bid ik U, door de voorspraak van den heiligen N., wien ik door uwe goedheid voor Patroon dezer maand heb bekomen, dat ik, en al mijne bloedverwanten, vrienden en vijanden, de uit-

**Gebeden die in de Vergadering
gedaan worden.**

Voor de onderrichting.

HYMNUS.

Veni, Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,
Imple superna gratia,
Quae tu creasti pectora.

Qui diceris Paraclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere,
Digitus paternae dexteræ;
Tu rite promissum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus;
Infirma nostri corporis,
Virtute firmans perpeti.

werkselen uwer genade gevoelen; en dat ik versterkt door den bijstand dezer genade, die deugden moge beoefenen, welke hij ons door zijn voorbeeld geleerd heeft. Door Christus, onzen Heer. Amen.

**Gebeden die in de Vergadering
gedaan worden.**

Voor de onderrichting.

LOFZANG.

Kom, Schepper-Geest! daal op ons neer,
Bezoek 't gemoed der uwen weêr,
Vervul met bovenaardsche kracht
De harten, door U voortgebracht.

Gij, die de Trooster wordt genoemd,
Als 's Allerhoogsten gaaf geroemd,
De levensbron, vuur, liefdegloed,
En zalving voor den geest zoo zoet.

Gij, zevenvoud Genadepand,
De vinger van Gods rechterhand;
Die 's Vaders waar Beloofde blijkt,
En tong met talengaaf verrijkt.

Maak dat de zinnen 't licht bestraal',
Uw liefde in aller harten daal';
En 't lichaam, ach, zoo machteloos,
Versterk het door uw kracht altoos!

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus;
Ductore sic te praevio,
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium,
Teque utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio, qui a mortuis
Surrexit, ac Paraclito,
In saeculorum saecula.

Amen.

Veni, Sancte Spiritus, reple tuorum corda
fidelium, et tui amoris in eis ignem accende.

Emitte Spiritum tuum, et creabuntur.
Et renovabis faciem terrae.

OREMUS.

Deus, qui corda fidelium Sancti Spiritus illustratione docuisti, da nobis in eodem Spiritu recta sapere, et de ejus semper consolatione gaudere. Per Dominum nostrum Jesum Christum, Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. Amen.

Drijf ver den vijand van ons heen,
En geef ons uwen vreê meteen;
Dat wij, zoo aan U, Leidsman! trouw
Vermijden, al wat schaden zou.

Maak dat door U ons kenbaar zij
De Vader en de Zoon daar bij,
En dat wij U, hun beider Geest,
Altijd belijden onbevreesd.

Zij God den Vader lof geboôn,
En zijn, uit 't graf verrezen Zoon,
En aan den Trooster, met hen één,
Door aller eeuwen eeuwen heen.

Amen.

H. MARIJNEN S. J.

Kom, Heilige Geest, vervul de harten uwer
geloovigen, en ontsteek in hen het vuur uwer
liefde.

Zend uwen Geest, en zij zullen geschapen
worden.

En gij zult het aanschijn der aarde vernieuwen.

LAAT ONS BIDDEN.

God, die de harten der geloovigen door de
verlichting van den Heiligen Geest hebt on-
derwezen, geef, dat wij door denzelfden Geest
wat recht is smaken, en ons altijd in zijne
 vertroosting verheugen. Door onzen Heer Je-
sus Christus, uwen Zoon, die met U leeft en
heerscht, in de eenheid van denzelfden Heiligen
Geest, God, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Antiphonen tot de H. Maagd Maria,

voor de verschillende jaargetijden.

Van de vespers des zaterdags voor den Advent tot Kerstavond.

Alma Redemptoris
Mater, quae pervia coe-
li porta manes, et
stella maris.

Succurre cadenti,
surgere qui curat, po-
pulo.

Tu quae genuisti,
natura mirante, tuum
Sanctum Genitorem,
Virgo prins ac pos-
terius.

Gabriëlis ab ore,
sumens illud Ave, pec-
catorum miserere.

Angelus Domini nun-
tiavit Mariae.

Et concepit de Spi-
ritu Sancto.

Verheven Moeder
des Verlossers, die voor
ons eene opene poort
des hemels en sterre
der zee blijft.

Kom het vallend
volk, dat wenscht op
te staan, te hulp.

Gij die, tot ver-
bazing der natuur, u-
wen Heiligen Schepper
hebt gebaard, Maagd
te voren en Maagd
daarna.

O, neem dien groet
uit Gabriëls mond, en
ontferm u over de zon-
daars.

De Engel des Hee-
ren heeft Mariagebood-
schap.

En zij heeft ontvan-
gen van den Heiligen
Geest.

sur
tib
ut
tian
inc
vin
eju
sur
per
den
nur

Van
ma

inv

tero

aeto
riae
da,
pra
trib

OREMUS.

Gratiam tuam, quæsumus, Domine, mentibus nostris infunde, ut qui, angelo nuntiante, Christi Filii tui incarnationem cognovimus, per passionem ejus et crucem ad resurrectionis gloriam perducamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

LAAT ONS BIDDEN.

Wij bidden u, Heer, stort uwe genade in onze harten, opdat wij die door de boodschap des engels de menschwording van Christus uwen Zoon gekend hebben, door zijn lijden en kruis tot de glorie der verrijzenis gebracht worden. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

Van Kerstavond tot Maria Lichtmis, dezelfde Antiphone, maar het Vers en Gebed te veranderen, als volgt:

Post partum virgo
inviolata permansisti.

Dei Genitrix, intercede pro nobis.

OREMUS.

Deus, qui salutis æternæ, beatæ Mariæ virginitate foecunda, humano generi præmia præstitisti; tribue, quæsumus, ut

Na het baren zijt gij
ongeschonden Maagd
gebleven.

Moeder van God,
bid voor ons.

LAAT ONS BIDDEN.

God, die door de vruchtbare maagdelijkheid der heilige Maria de gaven der eeuwige zaligheid aan het menschelijk geslacht hebt

ipsam pro nobis intercedere sentiamus, per quam meruimus auctorem vitae suscipere, Dominum nostrum Jesum Christum, Filium tuum. Amen.

verleend; wij bidden u, verleen ons, dat wij de voorspraak van háár mogen gevoelen, door wie wij verdiend hebben den oorsprong des levens te ontvangen, onzen Heer Jesus Christus, uwen Zoon. Amen.

Van Lichtmis tot Witten Donderdag.

Ave, Regina coelorum: ave Domina angelorum.

Wees gegroet, Koningin der hemelen; wees gegroet, Vorstin der engelen.

Salve, radix; salve porta, ex qua mundo lux est orta.

Wij groeten u, o reine stam; wij groeten u hemelpoort, waaruit voor de wereld het licht is ontsproten.

Gaude, Virgo gloriosa, super omnes speciosa.

Verblijd u, glorierijke Maagd, die schoon zijt boven allen.

Vale, o valde decora, et pro nobis Christum exora.

Wees gegroet, o hoog verheerlijkte, en bid Christus voor ons.

Dignare me laudare te, Virgo sacrata.

Gedooft dat ik u love, heilige Maagd.

Da mihi virtutem contra hostes tuos.

Geef mij sterkte tegen uwe vijanden.

OREMUS.

Concede, misericors
Deus, fragilitati nos-
trae praesidium, ut
qui sanctae Dei Geni-
tricis memoriam agi-
mus, intercessionis ejus
auxilio, a nostris ini-
quitatibus resurgamus.
Per eundem Christum
Dominum nostrum.
Amen.

LAAT ONS BIDDEN.

Barmhartige God,
wil onze zwakheid on-
dersteunen, opdat wij,
die de gedachtenis der
heilige Moeder Gods
vieren, door den bij-
stand van hare voor-
spraak uit onze zonden
mogen opstaan. Door
denzelfden Christus,
onzen Heer. Amen.

**Van de complete van Paaschavond tot de eerste
vespers der heilige Drievuldigheid.**

Regina coeli, lae-
tare, alleluja.

Quia quem meruisti
portare, alleluja.

Resurrexit, sicut di-
xit, alleluja.

Ora pro nobis Deum,
alleluja.

Gaude et laetare,
virgo Maria, alleluja.

Quia surrexit Do-
minus vere, alleluja.

Verblijd u, Koningin
des hemels, alleluja.

Want dien gij waar-
dig geweest zijt te dra-
gen, alleluja.

Is verrezen, gelijk
hij voorzegt had, al-
leluja.

Bid God voor ons,
alleluja.

Verheng en verblijd
u, Maagd Maria, allel.

Want de Heer is
waarlijk verrezen, al-
leluja.

OREMUS.

Deus, qui per resurrectionem Filii tui, Domini nostri Jesu Christi, mundum laetificare dignatus es, praesta, quaesumus, ut per ejus Genitricem virginem Mariam perpetuae capiamus gaudia vitae. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

LAAT ONS BIDDEN.

God, die door de verrijzenis van uwen Zoon, onzen Heer Jesus Christus, u gewaardigd hebt de wereld te verblijden; wij bidden u, geef dat wij door zijne Moeder, de Maagd Maria, de vreugde van het eeuwig leven verwerven. Door denzelfden Christus, onzen Heer. Amen.

**Van de eerste vespers der heilige Drievuldigheid
tot de none des zaterdags voor den Advent.**

Salve, Regina mater misericordiae,

Vita, dulcedo et spes nostra, salve.

Ad te clamamus, exules filii Evae.

Ad te suspiramus, gementes et flentes in hac lacrymarum valle.

Wees gegroet, Koningin, Moeder der barmhartigheid,

Ons leven, onze zoetheid en onze hoop, wees gegroet.

Tot u roepen wij, ballingen, kinderen van Eva.

Tot u zuchten wij; klagend en weenend in dit dal van tranen.

Eja ergo, advocata nostra, illos tuos misericordes oculos ad nos converte.

Et Jesum, benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exilium ostende.

O clemens, o pia,

O dulcis Virgo Maria!

Ora pro nobis, sancta Dei Genitrix.

Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS.

Omnipotens sempiterna Deus, qui gloriosae virginis matris Mariae corpus et animam, ut dignum Filii tui habitaculum effici mereretur, Spiritu Sancto cooperante, praeparasti; da ut cujus commemoratione laetamur, ejus pia in-

Welaan dan, onze voorspreekster, wend uwe barmhartige oogen tot ons.

En toon ons, na deze ballingschap, de gezegende vrucht uws lichaams, Jesus.

O meêdoogende, o goedertierene,

O zoete Maagd Maria!

Bid voor ons, heilige Moeder Gods.

Opdat wij de beloften van Christus waardig worden.

LAAT ONS BIDDEN.

Almachtige, eeuwige God, die door de medewerking van den Heiligen Geest het lichaam en de ziel der glorieijke Maagd en Moeder Maria tot eene waardige woonplaats van uwen Zoon hebt bereid; geef, dat wij, die ons in hare ge-

tercessione **ab** instan-
tibus malis et a morte
perpetua liberemur.
Per eundem Christum
Dominum nostrum.
Amen.

dachtenis verblijden,
door hare goedertie-
rene voorspraak van
alle aanstaande kwaad
en van den eeuwigen
dood bevrijd worden.
Door denzelfden Chris-
tus, onzen Heer. Amen.

Litanie van de Heilige Maagd Maria.

Kyrie, eleïson.

Christe, eleïson.

Kyrie, eleïson.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Pater de coelis Deus,
miserere nobis.

Fili Redemptor mundi
Deus, miserere no-
bis.

Spiritus Sancte Deus,
miserere nobis.

Sancta Trinitas, unus
Deus, miserere no-
bis.

Sancta Maria, ora pro
nobis.

Sancta Dei Genitrix,
ora pro nobis.

Heer, ontferm u onzer.

Christus, ontf. u onzer.

Heer, ontferm u onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God, hemelsche Vader,
ontferm u onzer.

God Zoon, Verlosser
der wereld, ontferm
u onzer.

God, Heilige Geest,
ontferm u onzer.

Heilige Drievuldigheid,
één God, ontferm
u onzer.

Heilige Maria, bid voor
ons.

Heilige Moeder Gods
bid voor ons.

Sancta Virgo virgi-
num ,

Mater Christi ,

Mater divinae gra-
tiae ,

Mater purissima ,

Mater castissima ,

Mater inviolata ,

Mater intemerata ,

Mater amabilis ,

Mater admirabilis ,

Mater Creatoris ,

Mater Salvatoris ,

Virgo prudentissi-
ma ,

Virgo veneranda ,

Virgo praedicanda ,

Virgo potens ,

Virgo clemens ,

Virgo fidelis ,

Speculum justitiae ,

Heilige Maagd der
Maagden ,

Moeder van Chris-
tus ,

Moeder der godde-
lijke genade ,

Allerreinste Moeder ,

Allerzuiverste Moe-
der ,

Ongeschondene
Moeder ,

Onbevleete Moeder ,

Beminnelijke Moe-
der ,

Wonderbare Moe-
der ,

Moeder des Schep-
pers ,

Moeder des Zalig-
makers ,

Allervoorzichtigste
Maagd ,

Eerwaardige Maagd ,

Lofwaardige Maagd ,

Machtige Maagd ,

Goedertierene

Maagd ,

Getrouwe Maagd ,

Spiegel der recht-
vaardigheid ,

ora pro nobis.

bid voor ons.

Sedes sapientiae ,
Causa nostrae lae-
titiae ,

Vas spirituale ,
Vas honorabile ,
Vas insigne devotio-
nis ,

Rosa mystica ,
Turris Davidica ,

Turris eburnea ,

Domus aurea ,

Foederis arca ,

Janua coeli ,

Stella matutina ,

Salus infirmorum ,

Refugium peccato-
rum ,

Consolatrix afflicto-
rum ,

Auxilium Christia-
norum ,

Regina angelorum ,

Regina patriarcha-
rum ,

Regina propheta-
rum ,

Regina apostolo-
rum ,

Zetel der wijsheid ,
Oorzaak onzer blijd-
schap ,

Geestelijk vat ,
Eerwaardig vat ,
Uitmuntend vat van
godsvrucht ,

Geestelijke roos ,
Toren van David ,

Ivoren toren ,

Gulden Huis ,

Ark des verbonds ,

Deur des hemels ,

Morgenster ,

Behoud der kran-
ken ,

Toevlucht der zon-
daren ,

Troosteres der be-
drukten ,

Hulp der Christe-
nen ,

Koningin der enge-
len ,

Koningin der aarts-
vaderen ,

Koningin der profe-
ten ,

Koningin der apos-
telen ,

ora pro nobis.

bid voor ons.

Regina martyrum ,

Regina confessorum ,

Regina virginum ,

Regina sanctorum
omnium ,

Regina , sine labe
concepta ,

Agnus Dei , qui tollis
peccata mundi , par-
ce nobis , Domine.

Agnus Dei , qui tollis
peccata mundi , ex-
audi nos , Domine.

Agnus Dei , qui tollis
peccata mundi , mi-
serere nobis.

Christe , audi nos.

Christe , exaudi nos.

Kyrie , eleïson.

Christe , eleïson.

Kyrie , eleïson.

Pater noster , etc.

Koningin der marte-
laren ,

Koningin der belij-
ders ,

Koningin der maag-
den ,

Koningin van alle
heiligen ,

Koningin , zonder
vlek ontvangen ,

Lam Gods , dat weg-
neemt de zonden
der wereld , spaar
ons , Heer.

Lam Gods , dat weg-
neemt de zonden
der wereld , verhoor
ons , Heer.

Lam Gods , dat weg-
neemt de zonden
der wereld , ontferm
u onzer.

Christus , hoor ons.

Christus , verhoor ons.

Heer , ontferm u onzer.

Christus , ontferm u
onzer.

Heer , ontferm u onzer.

Onze Vader , enz.

Et ne nos inducas
in tentationem.

Sed libera nos a
malo.

Memento congrega-
tionis tuae.

Quam possedisti ab
initio.

Oremus pro bene-
factoribus nostris.

Retribuere dignare,
Domine, omnibus no-
bis bona facientibus
propter nomen tuum
vitam aeternam. Amen.

Oremus pro fide-
libus defunctis.

Requiem aeternam
dona eis, Domine, et
lux perpetua luceat
eis.

Requiescant in pace.

Amen.

Pro fratribus nos-
tris absentibus.

Salvos fac servos
tuos Deus meus, spe-
rantes in te.

En leid ons niet in
bekoring.

Maar verlos ons van
den kwade.

Wees uwe vergade-
ring indachtig.

Welke gij van het
begin hebt bezeten.

Laat ons bidden
voor onze weldoeners.

Gewaardig u, Heer,
al degenen die ons wel-
doen om uwen naam
met het eeuwig leven
te beloonen. Amen.

Laat ons bidden
voor de overledene ge-
loovigen.

Heer, geef hun de
eeuwige rust, en dat
het eeuwig licht hen
beschijne.

Dat zij rusten in
vrede.

Amen.

Voor onze afwezige
medebroeders.

Behoed, o mijn God,
uwe dienaren die op
u hopen.

Mitte eis, Domine,
auxilium de sancto.

Et de Sion tuere
eos.

Domine, exaudi ora-
tionem meam.

Et clamor meus ad
te veniat.

OREMUS.

Defende, quaesu-
mus, Domine, beata
Maria semper Virgine
intercedente, istam ab
omni adversitate fami-
liam, et toto corde tibi
prostratam, ab hos-
tium propitius tuere
clementer insidiis. Per
Dominum nostrum, Je-
sum Christum, Filium
tuum, qui tecum vivit
et regnat, in unitate
Spiritus Sancti Deus,
per omnia saecula sae-
culorum. Amen.

Heer, zend hun
bijstand uit de heilige
plaats.

En bescherm hen
uit Sion.

Heer, verhoor mijn
gebed.

En mijn geroep
kome tot u.

LAAT ONS BIDDEN.

Wij bidden u, o
Heer, door de voor-
spraak der H. Maria,
altijd Maagd, bescherm
deze vergadering tegen
allen tegenspoed, en
van ganscher harte
voor u nedergeworpen,
bevrijd haar genadig
van alle listen der
vijanden. Door onzen
Heer Jesus Christus,
uwen Zoon, die met
u leeft en heerscht,
in de eenheid des
Heiligen Geestes, God
in alle eeuwen der
eeuwen. Amen.

*Daarna bidt men vijfmaal het Onze Vader
en Wees gegroet , volgens de meening der H.
Kerk , om den vollen aflat te verdienen.*

Divinum auxilium
maneant semper nobis-
cum.

Amen.

De goddelijke hulp
blijve altijd met ons.

Amen.



GEZANGEN

TEN DIENSTE DER

CONGREGANISTEN van ONZE LIEVE VROUW.



N. 1.

Ter eere van Maria.

1.

Eenigen. O beeld van 't reinste leven,
Maria, Jozefs Bruid!
Zoo wij ons hart u geven,
Gij deelt uw gunsten uit.

Allen. Ach, dat ik u beminne,
In blijdschap en in smart;
Druk diep, mijn Koninginne!
Uw beeltnis in mijn hart.

2.

Eenigen. O Jozefs Bruid, mijn Moeder!
Mijn trouwe toeverlaat!
Werd niet uw Zoon mijn broeder,
Die nooit uw beê versmaadt?

Allen. Ach, dat ik enz.

3.

Eenigen. Ach , was ik rein van zonden ,
O vlekkelooze Maagd !
Ik zou uw lof verkonden ,
Gelijk het u behaagt.

Allen. Ach , dat ik enz.

4.

Eenigen. 'k Zou met uw trouwe scharen ,
En 't blinkend hemelheer ,
Mijn dankbaar loflied paren ,
En jub'len u ter eer.

Allen. Ach , dat ik enz.

5.

Eenigen. Helaas ! hoe moet ik klagen ,
Dat ik , onwaardig mensch ,
U zóó niet kan behagen ,
Als ik het vurig wensch.

Allen. Ach . dat ik enz.

6.

Eenigen. Maar 'k wil mij alle dagen ,
Mijn Moeder ! u tot eer ,
Godvruchtiger gedragen
En dienen mijnen Heer.

Allen. Ach , dat ik enz.

N. 2.

Maria's Onbevleete Ontvangen.

1.

Lieve Moeder van den Heer!
Laat ons om uw zetel dringen,
Laat uw kind'ren u ter eer,
't Zielverrukkend feestlied zingen;
't Moet weêrklinken luid en blij: } (*bis.*)
Moeder, Onbevleete zijt gij!

2.

't Heeft reeds 't wijde wereldrond
En herscheppend overklonken
't Woord door PIUS' mond verkond;
En uw kind'ren vreugdedronken
Jub'len op uw feestgetij: } (*bis.*)
Moeder, Onbevleete zijt gij!

3.

Neen, dat loflied zwijgt niet meer:
Tot aan 's werelds verste palen
Zullen met het hemelsch heer
Al uw kind'ren 't luid herhalen,
't Woord van 't zalig jubeltij: } (*bis.*)
Moeder, onbevleete zijt gij!

4.

En we voegen dank en beê
Bij de blijde feestgezangen ;
Wie , wie dankt niet met ons meê
Voor al 't heil door u ontvangen
In het zalig jubeltij , } (bis.)
Moeder , Onbevlekt zijt gij ! }

5.

Zonnezuiv're Moedermaagd !
Om de glorie u gegeven ,
Hoor ook wat ons hart u vraagt :
Dat wij na een schuld'loos leven
Eeuwig jub'len aan uw zij' : } (bis.)
Moeder , Onbevlekt zijt gij ! }

N. 3.

Avondgroet aan Maria.

1.

Maria's beeld , te midden
Van vrolijk-flikk'rend licht,
Het noodt , ons , hier te bidden ,
Bij 't altaar , haar gesticht.
Komt , laat ons tot haar ijlen ,
En biddend daar verwijlen ,
Maria , Maria , Moeder ! *zegen ons.*

2.

Komt, nog een kinderbede
Maria toegebracht!
En dan in 's Heeren vrede
Den slaap weêr ingewacht.
Gerust en wel te moede,
Vertrouwend op haar hoede,
Maria, Maria, Moeder! *zegen ons.*

3.

Wij bidden u te gader,
Bij 't einde van deez' dag:
Vraag, Moeder! onzen Vader,
Wiens wakend oog ons zag,
Dat Hij ons kwaad verschoone,
Het goede ons eenmaal loone,
Maria, Maria, Moeder! *bid voor ons.*

4.

Beveilig uwe kind'ren,
O Moeder! dezen nacht;
Dan zal geen kwaad ons hind'ren,
Dan is ons slapen zacht:
Dan ziet ge ons morgen weder,
O Moeder, goed en teeder,
Maria, Maria, Moeder! *Wees gegroet.*

N. 4.

O Moeder Gods.

1.

O Moeder Gods, o reinste Maagd!
Naar 't voorbeeld onzer vad'ren,
Zoo komen wij, daar 't u behaagt,
Uw' zetel biddend nad'ren. *bis.*

2.

Wij smeeken u, laat uit het licht,
Waar in wij u zien stralen,
Een troostblik van uw aangezicht
Op uwe kind'ren dalen. *bis.*

3.

Ach, verre van ons vaderland,
Zijn wij hier bannelingen,
En zien gestaág, van allen kant,
Den vijand ons bespringen. *bis.*

4.

O gij dan troost in allen nood!
Wil onzer u erbarmen;
O Moeder, die geen kind verstoot,
Wij vlugten in uwe armen. *bis.*

5.

Gij weet het toch, hoe Satan woedt,
En briescht om onze schreden;
Maar, als weleer, zal hem uw voet
Den helschen kop vertreden. *bis.*

6.

De wereld tergt, verlokt en vleit,
Dat zij mijn liefde winne,
Ach! dat zij nooit uw kind verleid',
En 'k Jesus trouw beminne. *bis.*

7.

Diep in mij zelf, en zwaar gewond,
Draag ik mijn vijand mede:
Het vleesch bedreigt mij 't elken stond,
Hoe zelden smaak ik vrede! *bis.*

8.

O Moeder dan! vraag van uw Zoon,
Ons dag aan dag te sterken,
Dat wij, het oog op 't hemelsch loon,
Ons eeuwig heil bewerken. *bis.*

9.

O Moeder dan! o vraag, dat wij
In Jesus' liefde sterven,
En in dat uur, sta dan ons bij,
Dat wij genâ verwerven. *bis.*

N. 5.

Onbevleete Ontvangenis van Maria.

(*) Wijze : M. n^o 6 en N. M. n^o 34 (**).

1.

Triumf! de donders slapen,
En 't onweêr is voorbij;
Heel de aarde juicht herschapen,
Zij ademt eind'lijk vrij.
Triumf- en dankgezangen!
De lang verwachte maagd
Is onbevleet ontvangen!
De gouden eeuw e daagt.

2.

Triumf! de nacht is over;
De schoonste dageraad
Rijst op en glimt door 't loover,
In volle feestgewaad!
Zoo rees en blonk voor dezen
De vroegste regenboog;
En 't menscdom, als verzezen,
Zag dankend naar omhoog.

(*) Zie de *Melodiën* en de *Nieuwe Melodien*.

(**) M. wijst de Melodiën en N. M. de Nieuwe Melodiën aan.

3.

Zoo rijst in vollen luister
Een tempel uit het puin.
Ziedaar, daar ligt de kluister!
Hef, Libanon, uw kruin!
Na rollen van de wangen
De blijde tranen af:
Truimf- en dankgezangen!
Wij rijzen ook uit 't graf.

4.

o Lelie! die beladen
Met dauw, zoo lieflijk bloeit,
Bij doornen, tusschen blad'ren,
Door zonnegloed geschroeid;
Vergeet niet de woestijne,
Die door uw gunst herleeft;
Gedoog niet, dat zij kwijne
Die u gedragen heeft.

N. 6.

Geboorte van Maria.

Wijze: M. n^o 26 en N. M. n^o 21.

1.

De nacht had 't donker floers om 't aardrijk heen
[geslagen;
Door razernijen voorgestuwd,

Klom satan in triumf op zijnen zegewagen,
 Het aardrijk siddert nog en gruw!t!
 Woest uit den afgrond opgevlogen,
 Op zwarte vleug'len zweeft hij aan
 Met wraak- en bliksemschietende oogen:
 Hij zweert: „het menschdom zal vergaan!”
 Triumf, nu ligt hij neêrgedonderd,
 Met dubb'len vloek vermaledijd;
 Nu huilt hij eenwig afgezonderd:
 Triumf! hij knarsetandt van spijt.

2.

Wie is die krijgsheldin, die zoo kan zegepralen,
 En neêrslaan de eindelooze ellend'?'
 Ik zie het brankmerk nog van hare bliksemstralen
 In satans voorhoofd diep geprent.
 Hij schuimbekt vruchteloos van woede:
 Heel de aarde looft de krijgsheldin,
 En noemt haar minnelijke, algoede
 En nooit volprezen' Koningin.
 Triumf! enz.

3.

Het is des eeuw'gen Zoon, bekleed met alvermo-
 gen
 Die, op het aardrijk neêrgedaald,
 Den vrede wederschonk; maar wie had Hem be-
 wogen,
 En over God gezegepraald?
 Is zij 't niet, die, van daag geboren,

De hemelwraak heeft vergenoegd ,
En zoo die eeuw'ge bliksemvoren
In satans voorhoofd heeft geploegd ?
Triumf! enz.

4.

Zoo zweept in d' onweêrsnacht het waterrijk ver-
[bolgen,
Het schuim der baren naar omhoog;
En lustig blinkt op eens voor reiz'gers schier
[verzwolgen,

De liefelijke maan in 't oog.
Het onweêr vlugt! de schepen vliegen
Den afgrond over zonder schroom,
En mogen zich wellustig wiegen,
Als op een' stillen vredestroom.
Triumf! enz.

5.

o Opperkoningin van hemel en van aarde,
Strek op ons uit uw milde hand,
Die 't menschelijk geslacht van slavernij be-
[waarde,

En neem ons hart, dat voor u brandt.
't Is 't uwe, Moeder, 't moet u 't leven,
Ja 't moet u alles wijten dank;
Ontvang het zonder 't weêr te geven,
Het wordt almogend, schoon zoo krank.
Triumf! enz.

N. 7.

Boodschap van Maria.

Wijze: M. n° 7 en N. M. n° 8.

1.

Maria's hart, door liefdebrand
Voor 't menschelijk geslacht verslonden,
Had naauw naar 't hemelsch Vaderland
Haar wensch, gevleugeld, opgezonden,
Of ziet, met heerlijkheid omstraald,
Uit Sion's zaal'ge lustpriëelen,
Daar komt een engel afgedaald;
Zij schrikt... doch hoort naar zijn bevelen.

2.

De Engel.

Ik groet u, god'lijk heiligdom,
o Schoonste werk van 't Alvermogen!
De voorbestemde tijd is om,
En de voorzegging is voltogen.
God is met u; uw zuiv're schoot,
Die den Messias gaat ontvangen,
Zal 't menschedom redden van den dood:
Zoo luidt het goddelijk verlangen.

3.

Maria.

Wel hoe! 'k sta van verwond'ring stom:
Hoe, de Messias is geboren

Uit mij, die God tot Bruidegom,
Van kindsche dagen heb verkoren?
God is een wellustbron voor mij;
Wat kan mijn harte meerder vragen,
Dan in die zoete slavernij
Te blijven al mijn levensdagen?

4.

De Engel.

't Is juist daarin, dat God zijn' vreugd,
Zijn welbehagen heeft gevonden;
Nu wil Hij loonen uwe deugd,
Uw maagdom zal niet zijn geschonden;
En, brengt gij den Messias voort,
Uw zoet geluk zal nog vermeêren.

Maria.

Dat mij geschiede naar uw woord!
Ik ben de dienaars des Heeren.

5.

Zij zweeg; en 's hemels afgezant
Vloog juichend in de hoogte weder.
De heil'ge Geest, vol liefdebrand,
Daalt op de Maagd der maagden neder;
Het ligchaam van 't almogend Woord
Is in haar zuiv'ren schoot ontvangen;
In 't hemelhof, met vol akkoord,
Weergalmen nieuwe lofgezangen.

N. 8.

**Zuiveringsfeest van Maria of
Lichtmisse.**

Wijze : M. n^o 8 en N. M. n^o 1.

1.

Verstomt, o volk'ren, voor dit wonder:
Aanbidt Gods opperheerschappij!
De wet gebiedt... de Wetverkonder,
De Heiland koopt zich zelven vrij!
Ziet haar tot 's Heeren tempel komen,
Wier arm het godd'lijk Wichtje draagt;
Ziet Jezus Moeder, zonder schroomen,
Hem off'ren dien de wet haar vraagt.

2.

Zij komt: ziedaar drie offers sneven
Voor een en 't eigenste altaar neêr:
De vrome grijsaard schenkt zijn leven,
De Moeder-maagd haar maagd'lijke eer,
En 't godd'lijk Kind zijn teed're leden.
„o Maagd, hoe wreed'lijk zal uw hart
„Van nu af voortaan zijn doorsneden
„Door 't ijselijke staal der smart!

3.

„Wat slagtbank is dit Lam beschoren!
„Welk bloedig altaar wacht het af,

„ Dit Kind, uit uwen schoot geboren !
„ Maar zoo rijst 't menschdom uit het graf.”
Lof, eer en dank zij God den Vader,
Lof, eer en dank zij God den Zoon,
En God den Heil'gen Geest te gader;
Onz' harten zijn onze offerkroon.

N. 9.

Naamfeest van Maria.

Wijze: M. n° 9 en N. M. n° 26.

1.

Uw' zoeten naam,
Maria, 'k heb dien 't eerst geweten,
Uw' zoeten naam
Aanriep ik al de handjes zaâm;
Nog staamlend in de wieg gezeten.
En 'k zal in 't doodsuur niet vergeten
Uw' zoeten naam.

2.

Uw zoete naam
Is allerliefst muziek in de ooren,
Uw zoete naam
Is meer dan honig aangenaam.
De duiv'len kunnen hem niet hooren;
Hij is het merk der uitverkoor'nen,
Uw zoete naam.

3.

Uw zoete naam
Staat eeuwig in mijn hart geschreven.
Uw zoete naam
Is zielespijs en drank te zaâm.
Hoe troostelijk verlaat ik 't leven!
Nog op mijne doode lip zal zweven
Uw zoete naam.

N. 10.

Maria onder het kruis.

Wijze: M. n° 10 en M. M. n° 4.

1.

Droef stond de Moeder neêrgebogen,
Beneven 't kruis, dat Jezus droeg;
De tranen rolden uit hare oogen,
Die ze onbeweegelijk op Hem sloeg.
Ach dan! wat moet er in dit harte,
Dit moederhart zijn omgegaan!
Hoe moest het grieven, 't zwaard van smarte!
Hoe treurig ziet zij Jezus aan!

2.

„Ach, zucht ze, mogt ik zelve sneven!
„Wat heeft mijn Jezus toch misdaan?
„o Jezus! leven van mijn leven!
„Hoe ziet me uw stervend oog nog aan!”

Wie zou zijn hart niet voelen scheuren,
Als hij die goede Moeder ziet
Zoo bitterlijk haar Zoon betreuren
En overstroomen van verdriet?

3.

Helaas! 't is voor onze eigen zonden,
Dat Jezus aan het vloekhout hangt,
En afgemarteld door de wonden,
Naar eenen druppel vochts verlangt.
Bedrukte Moeder, bron van liefde,
Wat tranen heb ik u gekost!
Ach, of uw droefheid dwars doorkliefde
Mijn zondig hart, zoo duur verlost!

4.

Doordrongen nu van medelijden,
En met u snikkend om uw Zoon,
Geef dat ik deel neme in uw lijden
En onophoud'lijk rouw betoon;
Maak dat mijn hart, geheel verslonden
• In goddelijken liefdegloed,
Verborgen in uws Jezus wonden,
Al mijne ondankbaarheid vergoed'.

N. 11.

Stabat Mater Dolorosa.

Wijze: M. n^o 11 en N. M. n^o 5.

1.

Naast het kruis met schreiende oogen
Stond de Moeder, diep bewogen,
Waar de Zoon doornageld hing;
Toen door ziel en zuchtend harte,
Overstelt van wee en smarte,
Een doorborend slagzwaard ging.

2.

Hoe bedrukt, hoe neêrgeslagen,
Moest die teed're Moeder klagen
Om Gods eenig Kind, haar Zoon!
Ach! hoe streed zij, ach hoe kreet zij,
En wat boezempijnen leed zij,
't Roemrijkst Kind aan 't kruis ten toon.

3.

Wie kan tranen wederhoûen,
Jezus Moeder zoo aanschouwen
Door zoo grievend leed verscheurd?
Wie kan zonder diep erbermen,
Jezus Moeder hooren kermen,
Daar zij haren Zoon betreurt?

4.

Voor de zonden van de zijnen
Zag zij Jezus zoo in pijnen,
Door de felle geesels straf,
't Dierbaar Kind zag zij hier lijden,
Gansch verlaten dood'lijk strijden,
Eer de geest Hem nog begaf.

5.

Geef, o Moeder, bron van liefde,
Dat ik 't leed dat u zoo griefde,
Met u voele en met u klaag';
Dat zijn gloed mijn harte winne,
Dat ik Jezus, Godmensch, minne,
Dat ik ook aan Hem behaag'.

6.

Heil'ge Moeder, wil mij geven
Wonden, diep in 't hart gedreven;
Jezus kruis zij steeds mijn doel.
Dat ik schuilende in zijn wonden,
Dus gefolterd, om mijn zonden,
Deelend zijne smart gevoel.

7.

Mogt ik klagen al mijn' dagen.
Waarlijk al die smarten dragen,
Tot mij 't sterfuur overviel!
Mij bij 't kruis met u vereenen,

Met u sterven, met u weenen!
't Is de wensch van mijne ziel.

8.

Maagd, der maagden roem en zegen!
Wees, ach wees mijn zucht niet tegen;
Gun mij, dat ik met u klaag'.
Doe mij strijden, doe mij lijden
Christus striemen langs de zijden:
Dat ik steeds daarvan gewaag'!

9.

Doe mij door die slagen wonden,
Dronken van dit kruis, verkonden,
Wat de liefde uws Zoons vermag:
'k Ben ontvlamd, in liefde ontsteken;
Wil toch zelve voor mij spreken
In den jongsten oordeelsdag.

10.

Doe mij door het kruis bewaren;
Jezus kruisdood moet mij sparen,
Wiens genade mij verheugt.
Als mijn ligchaam komt te sterven:
Geef, dat mijne ziel mag erven
's Hemels glorieijke vreugd.

N. 12.

Het lijden des Heeren.

Wijze: N. M. n° 90.

1.

Het uur van pijn, het uur van smarte,
Geliefkoosd uur voor Jezus harte,
Dat uur, zoo lang verbeid, begint.
Want zijne liefde deed Hem wenschen
Naar pijn en dood, tot heil der menschen,
Die Hij tot 't uiterst heeft bemind.

2.

Een bloedig zweet druipt van zijn leden
Op 't zien der ongeregtigheden
Van 't menschdom, waar Hij nu voor lijdt;
't Gewigt der Hem bereide pijnen,
Die al te gader Hem verschijnen,
Verzwaart zijn doodelijken strijd.

3.

Doch, schoon zijn krachten Hem ontzinken,
Den laatsten druppel zal Hij drinken
Van dezen kelk, Hem aangeboôn.
Hij laat zich grijpen, binden, sleuren,
Met doorn en geesel zich verscheuren,
Zich tergen met geschimp en hoon.

4.

Geheel zijn schoonheid is verdwenen,
Een' worm gelijk heeft Hij geschenen,
Hij is volstrekt niet kenlijk meer.
En wreeder nog aan 't kruis geklonken,
In lijden zonder peil verzonken,
Sterft Hij, o mensch, uw God en Heer!

5.

Hij sterft!... natuur brengt Hem haar hulde...
De mensch, ontslagen van zijn schulden,
Is in een nieuw Verbond geleid.
„God heeft zijn Zoon ten zoen gegeven:”
Zoo juichen wij in blij herleven;
„Geloofd zij Hij in eeuwigheid!”

N. 13.

Heilig Hart van Maria.

Wijze: N. M. n° 19.

1.

Gelukkig zij, die hun betrouwen gronden
In 't zuiver Hart der wonderlijke Maagd,
En daar een rust en zoete woning vonden,
Die satan zelf den schrik in 't harte jaagt!
o Zoet, o min'lijk Harte,
In blijdschap en in smarte,

Sinds dat ik u tot mijne schuilplaats koos,
Gij waart, gij zijt, gij blijft mijn' rust altoos.

2.

o Teeder Hart, daar 't zwaard zoo wreed in werkte,
Wanneer gij leedt bij Jezus onder 't kruis;
Gij zijt mijn troost, mijn wellust en mijn' sterkte,
Hoe ook de wind der tegenspoeden ruisch'.
o Zoet, o min'lijk Harte, enz.

3.

Geruste schans, door de Almagt zelv' gewapend,
o Heiligdom van vrede en liefdegloed,
Waar Jezus hoofd zoo zachtjes lag op slapend,
En vredevol onz' harten rusten doet.
o Zoet, o min'lijk Harte, enz.

4.

Geen dageraad kan liefelijker pralen;
Gij spreidt uw glans, gelijk een held're maan,
Als milde zon, alom uw zegenstralen,
En nimmer roept u iemand vrucht'loos aan.
o Zoet, o min'lijk Harte, enz.

5.

Sla neêr op ons uw medelijdende oogen,
Bied uwen Zoon ons hartverlangen aan;
o Zoete Maagd, Hij zal onz' tranen droogen;
Een' moeder kan geen' weig'ring ondergaan.
o Zoet, o min'lijk Harte, enz.

6.

o Zoete bron, die overstroomt van zegen,
Het is op u, dat onze zwakheid hoopt.
Kom ons te hulp, en snel vooral ons tegen,
Als langs de wang het koude doodzweet loopt.
o Zoet, o min'lijk Harte, enz.

N. 14.

Hemelvaart van Maria.

Wijze: M. n^o 12 en N. M. n^o 10.

1.

Triumf! hare oogen zijn geloken.
Triumf, de goddelijke min
Heeft hare kluisters losgebroken :
Daalt, eng'len! ziet, uw Koningin
Rijst op door 't maatloos ruim der heem'len,
In Sions eeuwig vreugdehof.
o God, wat glans! mijn oogen scheem'ren!
Hoort, hoe verrukkend galmt haar lof!

2.

Nu zwemt ze in wellust opgetogen,
Verslonden in het grondloos licht;
Zij staart met liefdetraan in de oogen
En met een glinst'rend aangezigt,
Van bij de Godheid aan, verheven,
Zoo hoog men ooit een schepsel zag.

Maar 'k zwijg; het is mij niet gegeven
Te zingen zulk een grooten dag.

N. 15.

Hemelvaart van Maria.

Wijze: N. M. n° 15.

Omringd van de eng'lenschaar en glanzigste ju-
[weelen,
Bestijgt de Maagd haar glorieijken troon;
Haar kroost om haar zien vormen hare kroon:
Ziedaar den zoeten wensch, die nog haar Hart kan
[streelen.

1.

Erken, gezeten in Gods vreugd,
De stem van uw' vergaârde lievelingen;
Wij willen niet alleen uw zegepraal bezingen,
Wij wijden u ook onze jeugd.
Gij deedt ons hart in liefde ontvonken,
Het moet aan u dan zijn geschonken,
Verslonden gansch in liefdegloed;
Het kan, het zal zoo zijn, het moet.
Omringd van de eng'lenschaar, enz.

2.

't Is in uw Hart, dat wij voortaan
Een zoet verblijf, een schuilplaats zullen vinden,
En altoos vaster ons aan deugd en heil verbinden,

Met teed're liefde u toegedaan.
o Beste Moeder, u te minnen,
Uit ganscher harte, ziel en zinnen,
Dit is de vurige begeert',
Die dag en nacht onz' ziel verteert.
Omringd van de eng'lenschaar, enz.

3.

Hoe lang, o Moeder, moeten wij
Den lauwerkrans der heerlijkheid nog derven?
Ach, mogten wij welhaast dit groot geluk ver-
[werven,
En zien uw' schoonheid van nabij!
Wat wellust zullen wij dan proeven!
Vliedt dagen, vliedt! waarom zoo toeven?
Wij zuchten naar dien blijden stond;
Dan zingen we u met dankb'ren mond.
Omringd van de eng'lenschaar, enz.

N. 16.

Engelsche Groetenis.

Wijze: M. n° 13 en N. M. n° 77.

1.

Wij groeten u met alle hemelkoren,
Wij loven u, Maria, duizendmaal.
God heeft uw hart tot lustpriëel verkoren,
En buiten God, zwicht alles voor uw' praal.

2.

Wij groeten u , o luister aller vrouwen !
En onder alle 't meest gebenedijd :
We aanroepen u met kinderlijk betrouwen :
Gij zijt onz' hoop , onz' Moeder voor allijd.

3.

Gij , overstroomd van goddelijken zegen ,
Gebenedijd door Jezus , uwe vrucht ,
't Geen overvloeit , maak dat het ons beregen' ,
Woestijne , die naar levend water zucht.

4.

o Wond're Maagd , die uwen Schepper baarde ,
Kom ons ter hulpe , nu en in dien stond ,
Dien laatsten stond , als nog uw naam op aarde
Vertroostend zweeft op onzen veegen mond.

N. 17.

**Lof van Maria en geluk in
hare dienst.**

Wijze: N. M. n° 61.

1.

o Wat geluk , een kind te zijn
Van Jezus minnelijke Moeder !
Zij is zijn hulp in nood en pijn ;
Zij geeft hem Jezus zelv' tot broeder.

Het kan zijn vijand stout versmaân ,
Zijn voorhoofd prijkt met 't woord : *Verkoren!*
Maria's kind verloren gaan ?
Neen , neen , haar kind ging nooit verloren.
Zoo lang haar onze mond kan roemen ,
Zoo lang ook zullen wij te zaam ,
Vereenigd in haar heil'gen naam
Maria onze Moeder noemen.

2.

Maria's alvermogendheid
Bij haren Jezus kent geen' palen :
En wie kon ooit haar teederheid ,
Met aardsche woorden achterhalen ?
Een enk'le blik van deze Maagd
Doet gansch het heir der helle beven ;
Naauw heeft zij Jezus hulp gevraagd ,
Of 's vijands benden zijn verdreven.
Zoo lang enz.

3.

o Eeuw'ge vreugd van 't hemelrijk ,
Vorstin der negen engelkoren ,
o Wonder van het aardsche rijk ,
Wat heil , door u te zijn verkoren ,
Om , in een broederlijken band ,
Uw schoone deugden na te streven ,
En in uw dienst een onderpand
Te vinden van het eeuwig leven !
Zoo lang enz.

4.

Mogte ik, ten koste van mijn bloed,
De harten aller stervelingen

U bieden vol van liefdegloed,
Als offers van beschermelingen!

Ten minste 't onze, u toegewijd,
Zal altijd uwe goedheid roemen,

U, duizendmaal gebenedijd,
U eeuwig onze Moeder noemen.

Zoo lang enz.

N. 18.

Geluk der Congreganisten.

Wijze: M. n° 39 en N. M. n° 62.

1.

o Zoet genot van 't heilig huis des Heeren,
Waar, rond 't altaar, de reine Moeder-Maagd
Haar mantel spreidt om die haar komen eeren,
En Jezus toont, dien ze op haar armen draagt!

Wat zoeten zegen,

Stort ze op ons uit,

Als zomerregen

Op het versmachtend kruid!

2.

'k Wil hier 't gewoel der wereld gansch vergeten
Die voor de jeugd verleidingsrozen strooit,

In stille rust voor uw' altaar gezeten ;
Maar, Moeder, u, neen, u vergeet ik nooit.
Wat zoeten zegen, enz.

3.

Gij, die alreeds de wakende eng'len schaarde
Rond onze wieg, eer zich ons oog ontsloot,
o Koningin van hemel en van aarde,
Wij blijven u getrouw tot aan den dood.
Wat zoeten zegen, enz.

N. 19.

Geluk der Congreganisten.

Wijze: M. n° 14 en N. M. n° 63.

1.

Juicht, juicht met ons, o hemellingen,
Wij zijn Maria toegewijd,
Die nimmer haar beschermelingen
Zal laten zwichten in den strijd !
o Stond van heil en zegeningen,
Die over ons haar mantel spreidt !
Laat ons te zaam Maria zingen,
Maria zoo vol minzaamheid !

2.

't Is zij, die onzen Albehoeder,
Als schepsel bragt den Schepper voort,

Zij, die als Dochter, Bruid en Moeder,
Naast aan de Godheid toebehoort.
o Stond van heil, enz.

3.

't Is zij, die ons met moederoogen
Bewaakt van haren glorietroon,
En wier gebeden al vermogen
Bij Jezus, haren lieven Zoon.
o Stond van heil, enz.

4.

't Is zij, die, als de woeste baren
Ons slingeren op klip en strand,
Als fonk'lend' zeester de gevaren
Verdrijft, en toont ons 't vaderland.
o Stond van heil, enz.

5.

Haar naam zij dan in ieders harte
Geprent met letteren van vuur,
En nooit vermind'ren tijd noch smarten
Een' liefdegloed, ons hart zoo duur.
o Stond van heil, enz.

N. 20.

Geluk der Congreganisten.

Wijze: M. n° 8 en N. M. n° 64.

1.

Gelukkig hij, die alle dagen
De Koningin der eng'len dient,
Die, met de Moeder te behagen,
Den Zoon ook heeft tot besten Vriend.
De wereld kan hem niet verleiden,
De vrede woont in zijn gemoed:
Niets kan hem van zijn Moeder scheiden,
Hoe dreigende de hel ook woed'.

2.

o Wereldling, uw' gansche glorie
Zinkt in de duisternis van 't graf;
Maria's kind zingt daar victorie
En legt zijn stofkleed vrolijk af;
Geen' vreeze kan zijn' wang ontverven,
Zijn hart is rein en kalm; hij zag
Zijn leven wolk'loos vliên, zijn sterven
Is 't einde van een schoonen dag.

3.

De vuist aan 't vaste roer geslagen,
Trotseert de stuurman 't golfgeklots;
En stoot niet, hoe de stormen jagen,

Met wand of kiel op ijs'ren rots ;
Dus, biddend 't oog tot u verheven ,
Volhardt uw dienaar blij en vrij ,
En tergt, wanneer er duizend beven ,
Des afgronds list en razernij.

4.

Heersch , Koningin der hemelscharen ,
Heersch over ons , u toegewijd ;
Hij moet de wereld laten varen ,
Die voor uw' zegevaandels strijdt.
Gij kunt de booze driften teug'len ,
En ons verheffen boven 't slijk ;
Spreid over ons beschermingvleug'len ,
En voer ons op naar 't eeuwig rijk.

N. 21.

Veiligheid in de dienst van Maria.

Wijze : N. M. n° 58.

1.

Gelukkig zij, die in dit korte leven ,
In gunste bij Maria staan :
Door welken storm op 's werelds zee gedreven ,
Kon ooit het kind dier Maagd verloren gaan ?
Aanriep men ooit, uit 't slijk der zonde ,
Vergeefs haar' naam tot zielsbehoudenis !
Neen, nooit, hoe diep men zinken konde ,
Vergat zij , dat ze onz' Moeder is.

2.

Doorloopt, doorzoekt van 't noorden tot het
Van oost tot west het aardsch gebied, [zuiden,
En zegt ons wat die pronkgebouwen duiden,
Die 't vragende oog alomme ziet?
Getuigen zij niet aan onze aarde
En toonen zij niet zonneklaar,
Hoe zij haar kind'ren steeds bewaarde
Van zonden, onheil en gevaar?

3.

Ik smEEK u dan, o mijne Koninginne,
Mijn' hoop en liefde, vreugd en rust,
Geef dat ik u steeds meer en meer beminne;
Dit is mijn wensch, mijn hartzucht en lust.
Ach, lieve Moeder, als ik dale
Ten grave neder, o verwerf,
Dat ik in 't strijden zegeprale,
En juichend in uwe armen sterv'.

N. 22.

Voordeelen in de dienst van Maria.

Wijze: N. M. n° 57.

1.

Hoe verrukkend zijn de stonden,
Waarop 't krachtelooze kind
In Maria heeft gevonden

Eene Moeder, die het mint!
Nu, nu, kan 't zich stout verzetten
Tegen 's vijands snooden band,
En geheel zijn heir verpletten
Door Maria's onderstand.

Slotrijm.

o Moeder, schenk uw' kind'ren
Den schoonen zegekrans
Van eeuw'gen hemelglans.
Den krans, dien nooit zal hind'ren
De roofgezinde tijd,
Die hier ons heil benijdt.

2.

Zalig, die ten allen tijde
Onder haren mantel schuilt:
't Is vergeefs, dat aan zijn zijde
De open afgrond hong'rig huilt:
Hem zal zij zich Moeder toogen,
Hem met gunsten overlaân,
Hem de bitt're tranen droogen,
Hem doen wand'len 's hemels baan.
o Moeder, schenk, enz.

3.

Voelt gij uw geweten knagen,
Beeft gij, zondaars, voor uw lot
Op den laatsten dag der dagen,
Hoopt! uw' Moeder pleit bij God.

Laat de rouw uw harte drukken ,
Breekt den slafelijken band ,
En de donders zult ge ontrukken
Aan des Regters gramme hand.
o Moeder, schenk, enz.

4.

Hebt ge de onschuld ongeschonden
En in vollen glans bewaard ,
Heeft uw voet het spoor gevonden ,
Dat ook zij betrad op aard' ;
Komt dan hier de voorproef smaken
Van de zoete hemelvreugd ,
Komt dan altijd voor haar blaken ,
't Oog gevestigd op haar dengd.
o Moeder, schenk, enz.

N. 23.

Aanroeping van Maria.

Wijze: N. M. n^o 30.

1.

o Lieve Moeder van den Heer ,
Ontvlam in liefdegloed
Ons gemoed , ons gemoed , meer en meer.

2.

Die niet door dezen gloed wil blaken ,
Erkent gij zulk een voor uw kind ?

En die voor ijd'le schijnvermaken
Dit waar geluk geheel verzaken,
Zijn zij niet ziende blind?
o Lieve Moeder van den Heer, enz.

3.

Het helsch gebroed en wereld zaâmgezworen,
Betrachten niets dan onzen ondergang;
Maar nimmer gaf uw kind den moed verloren;
Uw voet verplet den kop der helsche slang.
o Lieve Moeder, enz.

4.

Gelukkig zij, die al hun levensdagen
U wijden met een vrolijk maatgezag;
Die uwen naam in 't gloeiend harte dragen,
En u alleen behagen!
o Lieve Moeder, enz.

N. 24.

Salve Regina.

Wijze: M. n^o 13 en N. M. n^o 73.

1.

Wij groeten u, Vorstin van alle volken,
Wier lof zoo hoog in de eng'lenschbare klinkt,
Die vóór u drijft op glanzig witte wolken,
Daar vreugdetraan in de opziende oogen
[blinkt.

2.

Wij groeten u, onz' hope, lust en leven,
U, dageraad in d' eeuwigdonk'ren nacht,
U, lieve duif, die elk zoo blij zag zweven,
Toen ge aan 't heelal den vrede-olijftak bragt.

3.

Het is tot u, dat wij ons zuchtend wenden,
Wij, Eva's diepgewonde nageslacht,
Wij, erfgenamen van zoo veel ellenden,
Wij, ballingen; verstoot niet onze klagt.

4.

Sla neêr op ons die medelijdende oogen,
Die u alleen, o Moeder, eigen zijn;
En weiger niet ons Jezus zelv' te toogen;
Een enk'le blik zal heelen onze pijn.

5.

Gij zijt zoo goed, o lieve, o beste Moeder,
En gij verstaat onz' harte-zucht zoo wel;
Verhoor ons toch: is Jezus niet onz' Broeder,
En wij uw' schat, ontwoekerd aan de hel?

N. 25.

Toewijding aan Maria.

Wijze: M. n° 3 en N. M. n° 51.

1.

Moeder vol van teederheid,
Vol van zoete majesteit,
Ons leven, hoop en vreugd,
U wijden we onze jeugd.

2.

Ja, onz' gansche levenstijd,
Moeder, zij u toegewijd;
Dan wachten wij voor loon
Een onverwelkb're kroon.

3.

Die zijn leven u maar schenkt,
Door den ouderdom gekrenkt,
Schenkt een verwelkte roos,
Beroofd van geur en bloos.

4.

Ook van uwe teed're jeugd
Bloeidet gij in reine deugd;
Dit noemt men niet in schijn,
Maar echte kind'ren zijn.

5.

Geef, o lieve Moeder, geef,
Dat in ons uw' liefde leev',
Getronw in vreugd en nood,
Getrouw, ja, tot den dood.

N. 26.

**Vreugd der kinderen van Maria
onder hare bescherming.**

Wijze: M. n° 51 en N. M. n° 50.

1.

Kind'ren van Maria,
Zwaait de zegevaan;
Zingt het alleluja,
Nooit kunt gij vergaan!

2.

Uit hare open handen
Vloeit een zegenstroom,
Maar op zielsvijanden
Sling'ren zij den schroom.
Kind'ren van Maria, enz.

3.

Leger in slagorde,
Vol ontzag'lijkheid,
O! verplet de horde,

Die ten afgrond leidt.
Kind'ren van Maria, enz.

4.

Voorbodin der zonne,
Schoone dageraad,
Die 'k mijn harte gonne,
Met een blij gelaat.
Kind'ren van Maria, enz.

5.

Licht der duisternissen,
Liefelijke maan;
Kan men 't voetpad missen,
't Oog op u geslaân?
Kind'ren van Maria, enz.

6.

Mild in zegenstralen,
Zonne der natuur,
Moeder, kom ons halen
In ons stervensuur.
Kind'ren van Maria, enz.

N. 27.

Dankzegging aan Maria.

Wijze: N. M. n^o 66.

1.

Ik dank u, die 't leven
Ons weêr hebt gegeven,
o Moeder vol zoetheid,
Die paalt aan de Godheid in magt en in goedheid.
Maria, wier oogen,
Zoo vol van meêdoogen,
Nooit laten ons gade te slaan;
Ook nooit zal uw' liefde in onz' harten vergaan.

2.

Ik dank u, enz.
o Moeder der minne,
Onz' zuivere lust en onz' hartevriendinne.
Maria, wier oogen, enz.

3.

Ik dank u, enz.
o Moeder van vreugden,
Verrukkende toonbeeld van tallooze deugden.
Maria, wier oogen, enz.

4.

Ik dank u, enz.

o Moeder vol wonders,
Die Maagd bleeft en baardet den Meester des
Maria, wier oogen, enz. [donders.

5.

Ik dank u, enz.
Maria, wier handen
Onz' vijanden keet'nen met eeuwige banden.
Maria, wier oogen, enz.

6.

Ik dank u, enz.
Maria, wier blikken,
Als levende bliksems, den afgrond verschrikken.
Maria, wier oogen, enz.

7.

Ik dank u, enz.
o Moeder van zegen,
Kom snellend op 't einde des levens ons tegen.
Maria, wier oogen, enz.

N. 28.

**Betrouwen der Congreganisten
op Maria.**

Wijze : M. n° 17 en N. M. n° 60.

1.

Triumf! Maria's kind'ren,
Uw' Moeder heeft gezegepraald!
Wat vijand kan u hind'ren?
Zijn woede is nu bepaald.
De vrede en de gerechtigheid,
Zijn de aardelingen toebereid:
Triumf! Maria's kinderen,
Schept vreugd in veiligheid.

2.

Moet gij nog oorlog wagen
Met wereld, vleesch en helsch gebroed?
Zij komt u onderschragen,
Door kracht en heldenmoed.
De vrede, enz.

3.

Vreest niet de woeste baren
Op de ongestuime wereldzee;
Zij zal uw' kiel bewaren
Voor schipbreuk, angst en wee.
De vrede, enz.

4.

Na kort en weinig streven ,
Verwacht u 's hemels lauwerkroon ;
Door haar, in 't ander leven ,
Erft gij een eeuwig loon.
De vrede, enz.

N. 29.

Belofte van getrouwheid aan Maria.

Wijze: N. M. n° 55.

Maria, nooit volprezen,
Onz' hulp en troost in allen nood,
Wij zweren u te wezen
Getrouw tot in den dood.

1.

Gedoog dat wij, ellendig stof,
Vereenigd met het hemelsch hof,
Uitgalmen uwen zoeten lof;
Van in onz' kinderjaren
Gevoelden wij uw zorg en vlijt;
Uit duizende gevaren
Heeft ons uw hand bevrijd.

2.

o Groot verwantschap, dat u bindt!
De *Vader* kent in u zijn kind,
Wijl u de *Zoon* als Moeder mint; 8*

En , rijk in deugdenschatten
Zijt gij de Bruid des *Heil'gen Geest* :
Wie kan uw grootheid vatten ,
Tenzij in 't eeuwig feest?

3.

Gij zegepraalt en heerscht bij God ;
Uw wensch is Hem een zoet gebod ;
En in uw' handen rust ons lot.

Ver boven de eng'lenkoren ,
Verheerlijkt door uw' Zoon , vindt gij
Uw' lust in ons te aanhooren ,
Te zien van rampen vrij.

4.

Nooit heeft een mensch , hoe fel gekweld
Door aardsche ellende of helsch geweld ,
Vergeefs op u zijn hoop gesteld ;

En vroeg men naar bewijzen ,
Er zou een algemeen geschreeuw
Door heel de wereld rijzen ,
Vernieuwd van eeuw tot eeuw !

N. 30.

Volharding in de dienst van Maria.

Wijze : N. M. n° 56.

1.

Gij, voor het heiligdom der Godheid neêrge-
[bogen,
o Serafs, die, gedaald uit 't grondelooze licht,
Met gouden vleug'len dekt uw glinst'rend
[aangezigt,
Die 't driemaal-heilig zingt in wellust opgetogen,
Getuigt het heilig woord gesproken voor
[t altaar:
Zoo lang een druppel bloed zal door onze
[ad'ren zweven,
Staan wij Maria voor en wij beminnen haar,
Haar, onze Koningin, haar, ons geluk en leven.

2.

Dat rondom, als een leeuw, die dreigt met
[fonk'lende oogen,
De helsche vijand briesche en zoek' wien
[hij verslind',
Maria's wakend oog rust altijd op haar kind,
En 't kind belacht den schroom, bespot het
[helsch vermogen.
Elkeen herhaal het woord, enz.

3.

In oost , noord , zuid en west wordt haar
[triumf gezongen ;
Met eenen sterken hiel vertrad zij 't slan-
[genhoofd.
Zij heeft des afgronds magt een' rijken
[buit ontroofd ,
Den onderaardschen vorst zijn ijz'ren staf
[ontwongen.
Elkeen herhaal het woord , enz.

4.

Wij ook dus , onbeschroomd , trotseren hel en
[wereld ,
Ja , wij vertrappen ze ook manhaftig met
[den voet ,
Terwijl ons hart voor haar in zuiv're liefde
[gloedt ,
En uit het opziende oog erkent'nistranen parelt.
Elkeen herhaal het woord , enz.

N. 31.

De Congreganisten tot Maria.

Wijze: N. M. n^o 59.

1.

o Moeder-lief , wees ons indachtig ,
Stel onze smeeking voor aan God ;

Al uw' gebeden zijn almagtig,
Al uwe wenschen zijn gebod.

o Moeder-lief, spreek toch voor ons ten
[beste,

Dat Jezus ons van alle zonde ontsla,
In zijne liefde ons meer en meer beveste,
En eenmaal sterven doe in zijn genâ.

Verkrijg dit, goede Moeder,

En onze wenschen zullen zijn voldaan.

Maria, beste Moeder,

Ach! moge toch ons hart van alle vrees ontslaân,
U variglijk beminnen nu voortaan.

2.

o Moeder-lief, wij zijn uw' kind'ren,

En onz' behoeften zijn zoo groot!

Spreek maar één woord, niets zal ons hind'ren,

Ja, met één woord zijn we uit den nood.

o Moeder-lief, spreek, enz.

3.

o Moeder-lief, in vreugdepsalmen

o Mogten wij uw' zoeten naam,

Van nu af aan doen wedergalmen,

Met heel het hemelhof te zaâm.

o Moeder-lief, spreek, enz.

N. 32.

Ave, maris stella.

Wijze: N. M. n^o 74.

1.

Volglanzige ster op de baren,
Al davert de mast als een riet,
o Toevlugt in alle gevaren,
Wij vreezen de onstuimigheid niet.
Ware 't ook dat de zeilen vlogen
In stukken door de ruime lucht,
Slaan wij maar op u onze oogen,
Daar op uw wenk het onweêr vlugt.

2.

Gij hebt 't hemelrijk ontsloten,
o Wond're Moeder, altijd Maagd,
Ons met zegen overgoten,
En 't dood'lijk vonnis uitgevaagd.
Volglanzige ster, enz.

3.

Eva schonk weleer ons 't leven,
Maar ach! zij bragt ons ook den dood.
Moeder, Gij kunt beter geven,
Gij geeft de vrucht van uwen schoot.
Volglanzige ster, enz.

4.

Moeder Gods, toon alle stonden,
Dat gij ook onze Moeder zijt;
Breek de banden onzer zonden
En blijf onz' vesting in den strijd.
Volglanzige ster, enz.

5.

Maak dat ook uw kind zoetaardig
En zuiver als uw harte zij:
Zijn wij zulken naam niet waardig,
Gij blijft toch Moeder, sta ons bij.
Volglanzige ster, enz.

N. 33.

Magnificat.

Wijze: N. M. n^o 75.

1.

Loof, mijne ziel, den Heer, in vreugde-
[stroom verslonden,
Hem, wiens zoo gunstig oog uw' ned'rig-
[heid aanziet;
't Is Hij, die van hun' troon de trotsche
[vorsten stiet.
Mij maakt Hij Moeder Gods, en laat mij on-
[geschonden.

Loof, mijne ziel, den Heer en juich in uw
[geluk.
Hij heeft zijn dienares gewaardigd te beschou-
[wen.
o Zegen zonder grens! heel de aarde is uit
[den druk;
Aan God zij volle roem, op Hem zij mijn
[betrouwen!

2.

Nu zullen mij voortaan de volk'ren zalig noe-
[men,
En meest gebenedijd in 't menschelijk ge-
[slacht,
Hij heeft zijn wond'ren arm getoond in
[volle magt,
Dat 't al zijn heil'gen Naam en zijne goed-
[heid roeme.
Loof, mijne ziel, enz.

3.

Behoeftigheid heeft Hij met rijkdom overladen,
Ootmoedigheid heeft Hij doen klimmen op
[den troon,
Aan Abraham beloofd zijn welbeminden Zoon,
En Hem aan ons vergund, indachtig zijn ge-
[nade.
Loof, mijne ziel, enz.

N. 34.

Te Deum.

Wijze: M. n^o 15 en N. M. n^o 86.

1.

Groote God! U loven wij,
Onbepaald is uw vermogen;
Voor uwe opperheerschappij
Buigt zich 't aardrijk opgetogen;
Gij bestondt voor allen tijd,
Blijvende eeuwig wat Gij zijt.

2.

Alles heft een lofied aan:
Cherubijnen, Serafijnen,
Duizende engelen, die staan
Rond uw' troon, om U te dienen,
Alles roept U, nimmer moê,
Heilig, heilig, heilig! toe.

3.

Al wat op uw vruchtbaar woord,
Groote God der legerscharen,
Uit het niet sprong dankend voort,
Alle scheps'len, die ooit waren:
Hemel, aarde en oceaen,
Alles heft een danklied aan.

4.

Op verrukkelijken toon,
Zingt het heer der uitverkoren,
Neêrgebogen voor uw' troon,
Martelaars, Apostelkoren,
Alles juicht in lofgeschal:
Opperkoning van 't heelal.

5.

Grondkracht, waarop 't aardrijk draait,
Door wiens hand ontelb're zonnen,
Zijn door 't maatloos ruim gezaaid,
Hooft Ge uw lof, o Onbegonnen,
Een'ge Vader van 't bestaan,
Door der Christ'nen citer slaan?

6.

Lof 't Drievuldig in persoon,
't Eenig, onbesefbaar Wezen,
Lof U, 's Vaders een'gen Zoon,
Op denzelfden toon geprezen;
Lof U, Geest, die 't al vervult,
Waart, en zijt, en wezen zult.

7.

Gij, des Vaders eeuwig Woord,
En te Bethlehem geboren,
Gij, dien eene Maagd bragt voort,
Door U zelv' daartoe verkoren,
Gij vergroot uw dierbaar Bloed,
En verwierft ons 't hoogste goed.

8.

Aan des Vaders regterhand
Zijt Ge in heerlijkheid gezeten,
In ontzaggelijken stand,
Zult Gij, Regter, ons geweten,
Na het laatst trompetgeschal,
Openbaren aan 't heelal.

9.

Sta dan uwe dienaars bij,
Die voor U en met U strijden;
Die Gij met uw Bloed kocht vrij.
Toen U Golgotha zag lijden:
Stel ons, na dit tranendal,
Onder 't juichend eng'ental.

10.

Zie uw volk genadig aan,
Help het; zegen, Heer, uw erve.
Leid ons op de rechte baan,
Dat geen vijand ons verderve;
Open ons de gloriezaal,
Wij zijn uwe zegepraal.

11.

Alle dagen zullen wij
Uwe wond're goedheid prijzen,
Aan uwe opperheerschappij
Eindeloos dank bewijzen.
Help in d' allerlaatsten strijd,
Wie uw' heil'gen Naam belijdt.

12.

Zoete Jezus, onze Heer,
Stort meêdoogend uwen zegen
Op de christenvolk'ren neêr;
Zie, ons hart klopt onverlegen:
Op U, Jezus, hopen wij;
Dat die hoop nooit ijdel zij!

N. 35.

Tot de HH. Engelen.

Wijze: N. M. n^o 20.

1.

o Glinst'rend geestendom, miljoenen engelkoren,
Die God in vollen glans aanschouwt op
[zijnen troon,
En 't zielverrukkend lied van lof en dank doet
[hooren,
Uw bijstand vraagt ons ook een dankbaar
[lied tot loon.

2.

Verkondigt dan met ons, dat God is goed
[en wonder,
Die ied'ren sterveling een prins van 't he-
[melsch hof
Tot zijn bewaring geeft; wat pligt was ooit
[gegronder,
Dat eep' zoo goeden God te zingen dank en lof?

3.

o Mogten wij u steeds in dankbaarheid gelij-
[ken,
In reinen liefdegloed en in gehoorzaamheid,
En nooit een enk'len stap van 't pad der
[deugd afwijken,
Maar altijd dankbaar zijn voor uw' gediens-
[tigheid!

4.

Drukt diep in ons gemoed den schrik, den
[haat der zonden
En aller booze drift, die ons met ramp en
[kwaal
Steeds overhoopt; onz' ziel, door uwe hulp
[ontbonden,
Haakt vrijer en verzucht naar 's hemels blijde
[zaal.

5.

o Vrienden, houdt niet op naar ons geluk te
[hijgen;
Veel and'ren minnen ons, gelijk een bij
[t gebloemt,
Gelijk een druivenrank den olm om op te
[stijgen;
Uw' liefde is rein, de hunn' moet baatzucht
[zijn genoemd.

6.

Gij dan, gezanten Gods, volglanzige eng'len-
[scharen,

Gij , ware vriendenstoet in voorspoed en in
[nood ,
Licht onze stappen voor , verdrijft al de ge-
[varen ,
En blijft onz' vrienden steeds in leven en
[in dood.

N. 36.

Tot den H. Jozef.

Wijze: N. M. n^o 6.

1.

o Jozef, hoop en vreugd der aarde,
Maria's zuiv're Bruidegom;
Wie kan bevatten uwe waarde,
o Luister van het Christendom!
Ach! wil ons steeds beschermen,
o Jozef, en verwerf, dat wij,
In Jezus en Maria's ermen,
Ook eens ontslapen, zoo als gij.

2.

De wijsheid Gods beval uw handen
Hare allergrootste schatten aan;
Wie zou niet van begeerte branden,
Om onder uwen schild te staan?
Ach! wil ons, enz.

3.

't Wordt and'ren Heiligen gegeven
Hun God te aanschouwen na hun' dood;
Gij, gij geniet Hem reeds in 't leven,
Ja, gij omhelst Hem op uw schoot.
Ach! wil ons, enz.

4.

De stem van Jozuë, vol wonders,
Sprak tot de zonne: „Zon, blijf staan;”
Maar gij gebiedt den God des donders,
Den God van sterren, zon en maan.
Ach! wil ons, enz.

5.

Mogt Hij ons uw' volharding geven,
Die God, gehoorzaam aan uw' stem;
Hij is 't nu nog in 't ander leven;
o Jozef, o, gebied het Hem.
Ach! wil ons, enz.

N. 37.

Tot den H. Aloysius van Gonzaga.

Wijze: M. n° 16 en N. M. n° 12.

1.

Daalt, eng'len, daalt uit 't hemelsch hof,
Met snaargeluid en zegevanen;

Een ander engel vraagt uw' lof,
Een engel uit het dal der tranen.

Als Noë's duif, vloog hij 't gevaar
Van de ongestuime wereld over;
Zingt zijnen lof met ons te gaâr,
En kroont zijn hoofd met gouden loover.

2.

Hij treedt manhaftig met den voet,
Des werelds valsche wellustrozen;
Voor ijd'len roem van vorst'lijk bloed,
Hij heeft de doornen kroon verkozen.

De leliebloem van zuiverheid
Zal hij met doornen schut behoeden;
Met geesels van boetvaardigheid
Zijn maagd'lijk vleesch gestaâg bebloeden.

3.

o Aloysius, gij waart
Een van Maria's lievelingen,
Een zuivere engel reeds op aard',
Het voorbeeld aller jongelingen;
Indien wij uwe zuiverheid
Niet volgden op zoo hooge trappen,
Verkrijg, dat we in boetvaardigheid
Kloekmoedig nagaan uwe stappen.

4.

Lang had zijn hart naar U verzucht,
o Opperst goed, dat wij ook hopen!

De ziekte geeft hem volle vlugt
En doet hem de engelzalen open!
Rijp voor den hemel in zijn lent',
Laat hij blijgeestig de aarde varen,
In korten tijd heeft hij volend;
Telt zijne deugden, niet zijn jaren.

N. 38.

Tot den H. Stanislaus Kostka.

Wijze: M. n° 17 en N. M. n° 31.

1.

Komt, eng'len; helpt ons roemen
Den heil'gen Stanislaus,
Die rein als leliebloemen,
Die ook een engel was.
Hij had een hart zoo gloedig,
Den Serafijn gelijk,
Een hart zoo edelmoedig,
Een hart gansch goddelijk.

2.

Zijn hand had naauw geschreven,
Zijn mond had naauw zijn lust,
Met de oogen opgeheven,
Maria's naam, gekust,

Of 't hart, gansch opgetogen,
Vloog naar Maria's troon:
Die Moeder, gansch bewogen,
Beval hem aan haar Zoon.

3.

Vervolgd door zijnen broeder
En door den Lutheraan,
Roept hij tot zijne Moeder;
Zij biedt hem Jezus aan.
En Jezus, met een lonkje
Van goddelijke min,
Schiet in zijn hart een vonkje,
En maakt hem Serafin.

4.

De brand is te overvloedig,
Hij loopt naar eene vliet;
o Kostka, niet zoo spoedig!
Geef ons 't geen overschiet.
Voor Jezus en Maria
Te branden, zoo als gij,
Is ook onz' wensch, o Kostka,
Die gunst verlangen wij.

5.

Gij hebt in weinig jaren
Eene eeuw lang geleefd,
Indien bet deugden waren,
Die men te tellen heeft.

Bekom ons ook, o Kostka,
Een hart in deugden rijk,
Voor Jezus en Maria
In liefde aan 't uw' gelijk.

6.

Ons hart is als bevrozen,
En als een dorre grond,
Waarop nooit lenterozen,
Schier altijd onkruid stond;
Gij kunt het vruchtbaar maken,
Zeg het aan Moeder maar,
En Moeder zal onz' zaken,
Bij Jezus nemen waar.

N. 39.

Morgengebed.

Wijze: N. M. n° 12.

1.

Mijn God, Gij geeft mij dezen dag,
Geef ook, dat ik dien heilig make;

Dat, gansch getrouw aan uw gezag,
Ik tot de zaligheid gerake.

o Jezus, 'k wil naar uwe leer,
Liefdadig zijn, van reine zeden,

Godvruchtig, zacht, en te uwer eer,
Ootmoedig in uw' voetspoor treden,

2.

Geef mij een hart dat kan versmaân :
Goed , eer en wellust van de menschen ;
Doe mijn geluk in U bestaan ,
Wees Gij het voorwerp mijner wenschen ;
o Mogte mijn geloofsbetuig'
In mijne werken klaarlijk blijken !
Dacht ik op U , mijn ooggetuig' ,
Nooit zoude ik van uw' wegen wijken.

3.

Doordring mij , Jezus , door den schrik
Die ons uw oordeel aan moet jagen ;
En laat op ieder oogenblik
Een liefdevlam uw hart behagen.
Gij zijt 't , dien ik beminnen moet ;
Waar Gij niet zijt , zijn ijdelheden ;
Gij zijt ons al , o Jezus zoet ,
Voor U wil ik deez' dag besteden.

N. 40.

Avondgebed.

Wijze : N. M. n^o 8.

1.

Ach , dat de stilte van den nacht
Mij aan mijn uiterst uur doe denken !
In stof en asch bestaat onz' magt !
In 't oordeel staan is maar een wenken.

Hoe ras vervliegt de tijd! wie zag
Zijn' snelle vlugt ooit trager zweven?
Zoo wordt gij, sterv'ling! elken dag
Naar de eeuwigheid vooruit gedreven.

2.

o Slaap, het beeld van 's menschen dood!
Daaraan wil ik mijn ziel gewinnen;
o Uur van schrik, o uur van nood!
Die stond zal mij mijn lot doen kennen.
Helaas, wat is 't dat mij behoedt?
Ik heb zoo lang, zoo veel misdreven!
Doch, Heer, uw goedheid geeft mij moed,
Uw' goedheid staakt mijn angstig beven.

3.

Hoe bragt ik dezen dag weêr door,
Die nu voor altoos is verdwenen?
Gaf ik aan uwe stem gehoor?
Of durfde ik die der boosheid leenen?
o God, zie op mijn droefheid neêr;
De nacht ontroert mijn' bange leden,
Bewaar mij voor uw' dienst, o Heer!
'k Wil voortaan beter doen dan beden.

N. 41.

Veni Sancte Spiritus.

Wijze : M. n° 43 en N. M. n° 45.

1.

Daal, o bron van alle goed,
Kom ons hart in liefde ontvonken,
Daal, o bron van alle goed,
En verrijk ons arm gemoed.
Al uw liefdevonken,
Op ons neêrgezonden,
Al uw' liefdevonken
Dringen in 't gemoed.
't Wordt dus brandend weêrgeschonken
Aan den God, die 't gloeijen doet.
Daal, o bron, enz.

2.

Daal, o schat der armen, neêr,
Daal, o Gever aller gaven,
Daal, o schat der armen, neêr,
Wij verlangen U zoo zeer.
Dorsten wij, kom laven;
Wank'len wij, kom staven;
Dorsten wij, kom laven
Met verfrisschingnat;
Breek onz' boeijen, zijn wij slaven;
Dwalen wij, leid ons op 't pad.
Daal, o bron, enz.

3.

Rust in arbeid, zalig licht,
Zoete troost in bitt're stonden,
Rust in arbeid, zalig licht,
Dat ons juk zoo zeer verligt.
Mogte ons zijn gezonden
Zalving voor onz' wonden!
Mogte ons zijn gezonden
Uwe milde gaaf,
Tot dat wij, met blijde monden,
Danken U in 's hemels haav'!
Daal, o bron, enz.

N. 42.

Tot den H. Geest.

Wijze: M. n° 33 en N. M. n° 46.

o Welk een lieflijk zielsgenot,
Wat heilig vuur doorgloeit mijne ad'ren?
Erken, mijn' ziel, erken uw' God,
En loof den besten aller vad'ren.
o Zegen, o gelukkig lot!
Kom, Schepper-Geest, kom zweven
Op 't veld van dor gebeente; en zie, 't staat
[op vol leven.

1.

Hoort gij dit wilde feestgezag?
't Is schijn van vreugd in slaafsche boeijen.

Doorknaag hun hart, o wroegingslang,
Terwijl zij 't hoofd met bloemen tooijen,
En loopen in hun ondergang.
Kom, Schepper-Geest, enz.

2.

Het opzigt spreekt, zij knielen laf,
Maar gij, met onweêrstaanbaar wapen,
Gij, dood, perst hun geen zuchten af!
Zij wanen, dat Gods donders slapen,
En dansen nog voor 't open graf!
Kom, Schepper-Geest, enz.

3.

Wel hoe! als van verstand ontbloot,
Zou ik met hen in schijnvermaken,
En in uw' vaderlijken schoot,
o God! uw' heil'ge wet verzaken?
Neen, Heer, o neen, 'k kies eer den dood.
Kom, Schepper-Geest, enz.

N. 43.

Morgenlied.

Wijze: N. M. n^o 83.

1.

o Alziend God, wiens oog mij rusten zag,
En mij nu nog aanschouwt bij mijn ontwaken,

Uw' goedheid schenkt mij weder eenen dag,
Die mij tot U, mijn Schepper, weer doet naken.

Ik dank uwe Opperheerlijkheid,
En offer Haar den dag van heden;
Mijn wensch is, dat ze zij verspreid,
Zoo ver als uw milddadigheid.

2.

Hoe menig uur zag ik met arendsvlugt,
In de eenwigheid verloren, henen snellen?
Maar Gij verleent mijn smeeken en gezucht
Nog dezen dag, om 't onheil te herstellen.
Ik dank, enz.

3.

Misschien zie ik van daag de laatste maal
Uw' schoone zon 't onmeetbaar ruim verlichten;
Geef dan, eer ik ten grave nederdaal,
Genade, om 't goed met ijver te verrigten.
Ik dank, enz.

4.

o Heer! 't gevaar bedreigt mijn zwakke ziel!
Bewaar mij door uwe eng'len te allen tijde;
Dat ik voor dezen avond nederkniel',
En te uwer eer mijn danklied moge wijden.
Ik dank, enz.

N. 44.

Daglied.

Wijze: M. n^o 18 en N. M. n^o 84.

1.

De tijd der eerste jaren
Snelt henen als een schip
Door 't schuim der woeste baren,
Bedreigd door storm en klip.
Gelukkig zij, die geven
Aan de Opperheerschappij
Den schoonsten tijd van 't leven,
Eer hij vervlogen zij!

2.

Wat tranen en wat zuchten
Perst, op den rand van 't graf,
o Wereldsche genugten,
Uw valsch genot niet af!
Dat and'ren wierook branden
Voor hunne vijandin;
Geeft God uw' beste panden,
Dan is verlies, gewin.

3.

Wacht niet tot de oude dagen,
Uit vreeze dat de tijd,
Op zijnen plunderwagen,
Met 't beste henen rijd'.

Men moet het offer geven
Eer de offerbloeme kwijn',
Dan zal het eind van 't leven
Een vrolijke avond zijn.

N. 45.

Aan Maria mijne onbevleete Moeder.

Wijze: M. n^o 19 en N. M. n^o 1.

1.

o Lelie, schoon en uitgelezen,
Alleen van Adams vlek bevrijd!
U, reine Maagd, nog nooit volprezen,
U, zij mijn jubeltoon gewijd.
Ik voeg mij bij de hemellingen,
Schoon nog bekleed met 't nietig stof;
Ja, 't lust me uw reinheid te bezingen,
Tot eer van God, tot uwen lof.

2.

Uit u, op wie alle eeuwen staren,
Ontloek een roos, en 't zachte rood
Kaatste op het wit der lelieblâren,
Wier kelk zich geurig, rein ontsloot.
Wie is zoo groot en zoo verheven,
Zoo ned'rig en zoo vlekkeloos,
Aan wie werd grooter gunst gegeven
Dan u, die God tot Moeder koos?

3.

o Duif, o lelie! tusschen doren',
Besloten hof, zoo wonder schoon!
Gij kunt alleen mijn hart bekoren,
Ontvang mijn' zwakken jubeltoon,
Getuige mijner zwakke krachten.
't Beminne U steeds uit gulle borst;
Hoe meer 'k uw zoetheid mag betrachten,
Hoe meer 'k naar aardsche onthechting dorst.

4.

O! schoone zonder wedergade,
Die zelfs een Godheid tot u trok,
U smee ik slechts om een genade,
Ontroef mijn' ziel aan helschen wrok:
Ach, zoo gij ziet dat satans strikken,
Dat de afgrond voor mij open staat,
Snijd af, het zijn mijn laatste snikken,
Snijd heden af mijn' levensdraad.

N. 46.

Wees gegroet.

Wijze: M. n° 20 en N. M. n° 78.

1.

Wees gegroet op kindertoon,
Wees gegroet, Maria, Moeder

Van Gods eengeboren Zoon,
Onzen Heiland en Behoeder;
U, die onze Moeder zijt,
U zij ook mijn lied gewijd.

2.

Vol van gratie noemde u God,
Vol van gunsten en genaden:
O! waar' dit ook hier mijn lot
Op de smalle levenspaden!
Moeder Gods, o bid voor mij,
Dat ik die steeds waardig zij.

3.

God met u, o welk een eer!
Wie zal u dan tegenstreven?
O! mogt ik ook God den Heer,
Als gij, regt ter eere leven!
Bid, Maria, bid voor mij,
Dat Gods eer mijn streven zij.

4.

Heerlijk blonk reeds in uw' jeugd,
Uw volstandig Gods vertrouwen;
God beloonde uw' stille deugd,
Zeeg'nend boven alle vrouwen.
Bid, Maria, bid voor mij,
Dat ik ook gezegend zij.

5.

Ook uw goddelijke Zoon,
Onze Heer, zij mij ten zegen;

Stroom' zijn liefde en gunstbetoon,
Op uw smeekgebed, mij tegen.
Moeder Gods, o bid voor mij,
Dat uw Zoon mijn' Heiland zij.

6.

Lieve Moeder, o mijn vreugd,
Bid voor mij, o bid voor allen,
Die door godsdienst, reine deugd,
Streven naar uw welgevallen.
Bid voor ons in allen nood,
Tot in 't uur van onzen dood.

N. 47.

Wees gegroet.

Wijze: M. n^o 4 en N. M. n^o 79.

1.

Wees gegroet, vol van genade,
o Maria, Moedermaagd,
Die op een bijzond're wijze,
Aan den Schepper hebt behaagd.

2.

Gij, die onder alle vrouwen
Uitverkoren zijt geweest
Om den Zoon van God te baren,
Door de kracht van zijnen Geest.

3.

Met u zij de Vrucht gezegend,
Die uw maagdelijke schoot
Aan het menschdom heeft geschonken,
Tot verlossing van den dood.

4.

o Maria, om uw deugden
Thans verheven bij Gods troon,
Moeder Gods, stort uw' gebeden
Voor ons, zondaars, bij uw' Zoon.

5.

Bid, terwijl we in zielsgevaaren
Zwerven in dit aardsche dal;
Bid voor ons, in 't uur bijzonder,
Als de dood ons naken zal.

6.

Bied, o Moeder, bied uw' kind'ren
Zoo uw' liefderijke hand,
Dat zij veilig dan vertrekken
Naar het hemelsch Vaderland.

7.

Amen, amen! het geschiede,
Wat ons kinderhart u vraagt;
O! dan juichen we eeuwig, eeuwig
Met u, glorierijke Maagd!

N. 48.

Op de Geboorte der H. Maagd.

Wijze : N. M. n^o 22.

1.

Edens onschuld was verloren,
Toen de slang haar stem deed hooren,
De eerste vrouw schond Godes wet;
Maar God deed die slang ras hooren,
Dat een' vrouw zou zijn geboren,
Die haar stout den kop verplet.

2.

Laat der vorsten hovelingen
Op geboortefeesten zingen
Van vorstinnen dezer aard';
Ik wil die Vorstin bezingen
Met den stoet der hemellingen,
Die den Heiland heeft gebaard.

3.

Slaakt geen' zuchten, wereldlingen,
U past eer triumf te zingen;
Davids nakroost baarde ons heil;
Heden is die vrouw geboren,
Door haar zijn wij uitverkoren,
Onze vreugde kent geen peil.

4.

Op deez' dag deelt 's hemels woning,
Zelfs ook Christus, God en Koning,
In Maria's vreugdestond.
Serafs, eng'len en profeten
Roepen, om haar troon gezeten:
Moeder van het heilverbond!

5.

Zouden wij dan, stervelingen,
Hier op aard' haar lof niet zingen,
Die ons zoo veel hulp verstrekt,
Hier beneên in 't rampvol leven,
Tot we aan God den geest weêrgeven,
Die zijn Almagt heeft verwekt?

6.

Dochter Gods, van onzen Vader!
Biddend treden wij u nader,
Moeder van den Middelaar!
Vreugd der eng'len, troost der menschen
Die bij God om voorspraak wenschen,
Heil der uitverkoren' schaar!

7.

Als we, o Maagd, onz' christenpligten
Niet naar Jezus voorbeeld rigten,
Wees ons dan ten beukelaar,
Opdat duivel, hel en zonde
Ons niet met den schicht doorwonden
In het dood'lijk zielsgevaar.

8.

Wil het God, dat wij met rampen,
Hier op aard' met doornen kampen,
Droog dan onze tranen af:
Toon ons dan, hoe vaak de liefde,
't Folt'rend zwaard uw ziel doorgriefde,
En u zeven wonden gaf.

9.

Als we aan 't einde van onz' dagen,
Stervende u om bijstand vragen,
Dat uw oog dan op ons ziet;
Als dan bevende aan onz' lippen,
Nog uw Naam eens zal ontglippen,
Moeder, dan begeef ons niet.

N. 49.

Het Wees gegroet.

Wijze: M. n^o 45 en N. M. n^o 80.

1.

Vergun dat wij u groeten,
Maria, heil'ge Maagd:
Gods gunst kwam u ontmoeten,
Wijl gij Hem hebt behaagd,

2.

Tot u, vol van genade,
Verheffen we onze stem:

Uw' hulp kome ons te stade,
Door uw gebed bij Hem.

3.

Wil ons, o Maagd, verblijden,
Met u is God de Heer;
Uw bijstand helpe ons strijden
Op aard', ter zijner eer.

4.

Gij, die van alle vrouwen
De zegenrijkste zijt,
Bid voor die u beschouwen
Als helpster te allen tijd.

5.

Gezegend moet Hij wezen,
Dien gij ter wereld bragt:
Die Jezus heeft genezen
Het menschelijk geslacht.

6.

Maria, Maagd, Gods Moeder!
Let steeds op onzen nood,
Bid voor ons onzen Hoeder,
Zoo nu, als in den dood.

N. 50.

Lied tot den H. Jozef.

Wijze : M. n° 27 en N. M. n° 7.

1.

Heil'ge Jozef! vol betrouwen
Brengen we u ons ned'rig lied;
Want van aangenomen kind'ren
Smaadt gij 't dringend smeecken niet;
Waker van den kleinen Jezus,
Hoed ook ons in teed're jeugd;
Dan gewis voor God en menschen
Groeijen we op in eer en deugd.

2.

Mogen we altoos Jezus volgen
Van de wieg tot aan het graf;
Die van ootmoed en van liefde
Ons het schoonste voorbeeld gaf!
Waker, enz.

3.

Ach! bescherm ons heel het leven,
Sta ons bij in ramp en smart,
Toon ons altijd, beste leidsman,
Toon ons steeds uw vaderhart!
Waker, enz.

N. 51.

Op de Geboorte van de H. Maagd.

Wijze: M. n° 39 en N. M. n° 23.

1.

Treedt levend van geloof in gindsche woning!
Het kind, dat daar in 't schomm'lend wiegje
[rust,
Wordt eens de Moeder van den hemel-Koning,
Der eng'len vreugd en 's menschen hartelust.
o Teed're Moeder!
Gij zijt, o Maagd,
Na d' Albehoeder,
Naar wie mij 't harte jaagt!

2.

Komt, scharen we ons om 't heil voorspellend
[wichtje,
En ligten wij het wiegekleed omhoog:
Verrukken we ons in 't minn'lijk aangezigtje,
Dat eenmaal ons aanstaart met 't teederste
o Dierb're Moeder, enz. [oog.

3.

Zoo keert de dageraad zacht blozend weder,
En lacht ons toe in purp'ren morgenglans;
Komt, buigen wij te zaâm voor 't kindje neder,
En sieren wij het op met bloem en krans!
o Lieve Moeder, enz.

4.

Brengt aan dan knop, en roos, en loof, en
[bloesem,
En al het schoon, wat uit onze aarde ont-
[sproot,
Want Jezus zien we al hangen aan haar' boezem,
En rusten zacht op haren moederschoot.
Onschatb're Moeder, enz.

N. 52.

Aan de H. Moeder Gods.

Wijze: M. n° 22 en N. M. n° 13.

1.

Lieve Moeder onzes Heeren,
Die ook onze Moeder zijt,
Door gezang met u verkeeren
Boeit het hart, u toegewijd.

2.

o Gij, Moeder vol genade,
Moeder van het godd'lijk Kind,
Ons bijzonder slaat gij gade,
Daar gij 't jeugdig hart bemint.

3.

Ja, Maria lacht ons tegen,
o! Maria is zoo goed;

Ach! Maria geeft ons zegen,
Vlietend mild uit Jezus Bloed.

4.

Want zij is voor heel het leven
Ons ter hulpe in allen nood,
En als Moeder ons gegeven,
In het uur van onzen dood.

5.

Goede Moeder, nooit volprezen,
Bid bij uwen lieven Zoon,
Dat de dienst, aan Hem bewezen,
Eens ons schenke de eeuw'ge kroon.

N. 53.

De maand van Maria.

Wijze: M. n° 14 en N. M. n° 10.

1.

Wees welkom, welkom duizendmalen,
o Maand, Maria toegewijd;
Hoe wordt door uwe morgenstralen
Alreeds ons hart en ziel verblijd!
Verlangend zien wij, alle jaren,
Uw blijde nad'ring te gemoet,
Om zielenbloempjes te vergaren;
o Schoone Meimaand! wees gegroet.

2.

Maria, spiegel aller deugden,
o Moeder Gods, der maagden roem,
Der wereld troost, der eng'len vreugde,
Aanvaard de frissche lentebloem,
Het smeekgebed, u opgedragen,
Het lofgezag, u toegewijd:
Begunstig ons met uw' behagen:
Toon, dat gij onze Moeder zijt.

3.

Welk offer zullen we u nog dragen,
Met dezen schoonen lentetijd?
Een' gift die 't meest u zal behagen:
Ons hart en onze dankbaarheid;
Opdat, nu alles gaat herleven,
Wij mogen bloeijen in de deugd,
Om u steeds nieuwen lof te geven,
En met u eeuwig zijn verheugd.

N. 54.

De droeve Maagd te Bethlehem.

Wijze: M. n^o 10 en N. M. n^o 28.

1.

Ach ziet! met de oogen rood bekreten,
Is naast de krib van 't godd'lijk Kind
De heilige Moedermaagd gezeten;
De vrees'lijk opgestoken wind

Woei gansch den nacht, op Beth'lems akker,
Door 't krakend palmgetakt, en riep
Met wild gehuil het Wichtje wakker,
Dat op den schoot der Moeder sliep.

2.

In de armen heeft zij 't rondgedragen,
Bij 't zacht gefluister van een lied;
Maar door 't geweld der onweêrslagen
In de open grot sliep 't Kindje niet:
Nu ligt het woelend in de kribbe,
Met 't bolle handje in 't stroo verward,
En lokt door 't pijnelijke kreunen,
Een tranenvloed uit 't Moederhart.

3.

Ziet! beurt'lings zit zij 't aan te staren,
En beurt'lings slaat zij 't oog ter neêr:
„Mijn minlijk Kind! hoe zal 'k u waren?
Ik heb een hart, — en dan niet meer!”
Zoo zegt ze. . . heil'ge Maagd, daar waaijen,
Door dwarrelwinden opgerukt,
De stoppels uit het stroo naar boven:
Ziet, hoe zij zich op 't Kindje bukt!

4.

Gij, ongeziene geestenwachten,
Die rondzweeft door de naakte grot,
Gij kent den weedom van de klagten,
Der droeve Moeder van uw' God! 10

O! spreidt de breed ontplooid vleg'len,
Om 't Kind en zijne Moeder uit:
Stilt 't woedend bruisen van de stormen,
Stilt in de palmen 't schel gefluit.

5.

Hoort, het gedruisch des storms schijnt over
Op 't stille veld van Bethlehem,
En uitgeritseld 't palmenloover!
Hoort! ook met driewerf luider stem
Zingt hier Maria wiegezingen,
En 't godd'lijk Kind, het kreunen moê,
Wil luist'ren naar haar zoete toonen,
En sluit 't gebroken oogje toe.

6.

Nu is het zalige verlangen
Der blijde Moedermaagd voldaan:
Zij ziet op de bekreten' wangen
Van 't sluim'rend Kindje (nog een traan
Staat hier en ginder nog te beven)
Een stillen lach! . . . Kon schooner loon
Der droeve Moeder zijn gegeven,
Dan zulk een glimlach van haar Zoon?

N. 55.

Maria onze Moeder.

Wijze: M. n° 22 en N. M. n° 69.

1.

'k Roem uw' grootheid niet, Maria!
Hoe, o telg uit Davids stam,
Voor de tijden uitverkoren,
't Woord des Heeren tot u kwam!

2.

Niet uw' deugden, hoe gij ned'rig
Aan des Heeren wil voldeedt;
Hoe de lelie uwer kuischheid,
Bij dat heil geen krenking leed.

3.

Niet, hoe 't zwaard van scherpen weedom
U door 't moederharte ging,
Toen uw Zoon in 't kribje schreide,
Toen uw Zoon aan 't kruishout hing!

4.

Niet den koninginnenluister,
Die u bij Gods troon omringt,
Waar een koor steeds jeugdige eng'len,
U een nieuwen lofzang zingt,

5.

Neen, geen harp, zelfs niet van Mozes,
Noch een Davids zware luit,
(En hoe ik dan?) stort de toonen
Voor zoo groot een lofzang uit.

6.

Maar uw' liefde wil ik loven,
Niet voor Jezus, 't godd'lijk Kind,
Ach! mijn harte weet zoo weinig,
Hoe men in den hemel mint.

7.

Golgotha zag, hoe ge ons mindet,
Waar gij onder 't kruishout kwaamt,
En ons allen, in Joannes,
Daar tot uwe kind'ren naamt!

8.

Dat, dat loof ik; o! wat liefde
Voor het lijdend Adams kroost!
Waar de felste smarten knagen,
Zendt gij 't eerst, o Moeder! troost.

9.

O! hoe zalig, als ik biddend
Voor uw' beelt'nis nederlag!
't Was alsof ik uit den hemel,
Vriend'lijk tot mij lagchen zag.

10.

Ach! hoe zalig was het lijden,
Zoo ik slechts uw bijstand zocht!
O! hoe zalig hier te treuren,
Als ik u beminnen mogt!

11.

Dan vergat ik alle zorgen;
In de wereld vaak alleen,
Voelde ik biddend voor uw beelt'nis,
Liefde's koest'ring om mij heen.

12.

Ja, dan zag 'k u in den hemel,
Biddend stijgen van uw' troon,
En dan vielt gij smeekeend neder,
Voor den zetel van uw' Zoon!

13.

En dan badt gij voor uw' kind'ren,
Ja — ik voelde het — voor mij:
Op mijn wangen bleef de traan nog,
En reeds was mijn harte blij.

14.

Glorie, liefde zij Maria,
Die ons als haar kind'ren mint!
Zij, zij toont zich onze Moeder,
Toonen wij ons dan haar kind!

N. 56.

Op den H. Naam van Maria.

Wijze : M. n° 23 en N. M. n° 27.

1.

't Gedenken aan Maria's naam,
Is steeds zoo zacht voor 't harte,
Maar eind'loos meer dan balsemvocht
Bij bitt're boezem-smarte;
Geen taal, waardoor 't is uitgedrukt,
Hoe deze naam de ziel verrukt.

2.

Maria's naam, Maria's naam
Verdrijft de somb're dampen,
Biedt licht aan 't allerdroefst gemoed,
Dat tegen smart moet kampen:
Dat steeds die naam geheiligd zij;
Dat bidden en dat smeeken wij.

3.

't Eerbiedig noemen van dien naam
Kan 't koudste hart ontgloeijen,
Verbreken als door hooger kracht
Des zondaars slavenboeijen.
Dat men alzoo, den Zoon ten prijs,
Den naam der Moeder eer bewijz'!

4.

Geen tong, die ooit in woorden bragt,
Wat onuitspreek'bren vrede
Maria reeds haar dienaars biedt
Bij 't zwoegen hier beneden
Nooit, nooit staat hij haar eerdienst af,
Wien God een hart naar 't zijne gaf.

5.

Hen, die in reinheid van gemoed,
Naar Christus geest haar eeren,
Hen staat ze altoos door voorspraak bij,
Zelfs voor dat zij 't begeeren.
Zij is hun steun in ramp en nood,
Zij is hun toevlugt in den dood.

6.

o Moeder Geds, wees steeds gegroet,
Gegroet met 's engels woorden;
Gegroet door al wie Christus dient,
In alle wereld-oorden!
Ach! dat onze Ave's ook hierna
Afwiss'len door 't alleluja.

N. 57.

Maria's Hemelvaart.

Wijze: M. n° 24 en N. M. n° 17.

1.

Daal neêr, o schaar van juichende engelkoren,
Die om Gods troon op zilv'ren wieken zweeft;
Die de engeltoon, wen Jezus was geboren,
Van uit dit oord tot door de wolken dreeft.

2.

Daal neêr, wil thans u om Maria scharen,
Voer haar met harpgezing tot Jezus op;
Roer thans met kracht op gouden lier de snaren,
Juich! de ed'le Maagd klimt thans ten he-
[mel op.

3.

„En de engel daalt en ligt van 't graf de zerken;
„En de aarde dreunt, door 't statig snaarge-
[brom;”
Daar rijst zij op, geleund op eng'lenvlerken,
Omringd door een' der eêlste maagdendrom.

4.

Waarheen, o Maagd! waarhenen wilt gij togen?
Zoo zonder ons, de telgen van uw hart?
Ach, Moeder, ach! toon toch uw mededoogen;
Zij dan ons deel dit ak'lig dal van smart?

5.

Neen, 't zij zoo niet! kom dra ons hier ver-
 [lossen,
 Trek ons tot u, tot voor uw' glorietroon;
 Wil, Moeder, daar met 't maagdenkleed ons
 [dossen,
 Ons kransen met een' overwinningskroon.

N. 58.

De Geboorte der H. Maagd.

Wijze: M. n^o 25 en N. M. n^o 1.

1.

Gij, die in de duisternis gezeten,
 In zuchten zonder maat of peil,
 Verlangdet, dikwerf nat bekreten,
 Schept moed, ziet hier den dag van heil.
 Na zoo een reeks van bange nachten,
 Waarin de dood ons hield bekneeld,
 Verschijnt voor die verlossing wachten
 De morgen, die ter redding snelt.

2.

Dank God, mijn' ziel, zij is geboren,
 Zij, die gansch rein, vol zaligheên

En door God zelven uitverkoren ,
 Van de erfsmet vrij is, ons gemeen.
 Van de erfsmet vrij; want zij zal dragen
 In haren kuischen maagdenschoot,
 Hem, in wien God stelt zijn behagen,
 Die ons zal redden uit den nood.

3.

Weldra zal nu de Zon verschijnen,
 De Heilzon, die zoo rijk verguld,
 Den zwarten nacht zal doen verdwijnen,
 De Zon, die aller wensch vervult.
 Juich dan, ja juich, verrukt van vreugde,
 Juich! al het menschelijk geslacht!
 Ach, of deez' heildag zoo verheugde,
 Dat onze ziel dien steeds betracht'!

4.

o Maagd! die door deez' lofzang heden
 Als nieuwgeboren wordt beschouwd,
 Bid, dat we, als nieuwgeboren' leden,
 Gods liefde zien, die ons behoudt.
 En Gij, o Almagt, goedheidsader,
 Die door deez' Maagd ons heil bereidt,
 Ten spijt van helschen zielverrader,
 Geef ook, dat ze ons ten hemel leid'.

N. 59.

Geboorte der H. Maagd.

Wijze: M. n° 39 en N. M. n° 25.

1.

o Moeder Gods, wat feestfestoenen streng'len
Zich om uw' wieg, op dezen dag van vreugd!
Uw' prille jeugd bewaakt een drom van eng'len;
Wat schouwspel, dat den Hemel zoo verheugt!
Gij zijt mijn zegen;
Mijn hart, o Maagd!
Klopt u steeds tegen,
Wijl gij mij steeds behaagt.

2.

Wat ik beloof, getuigt gij, Hemellingen!
En gij, o Heem'len, hoort wat ik begeer;
Gewis, ik zeg, in ramp en zegeningen,
Der heil'ge Maagd voor eeuwig liefde en eer.
Gij zijt mijn zegen, enz.

3.

Ik bid en smEEK, beroof mij van het leven,
Ruk mij in 't graf, nog eer ik 't leven ken,
Zoo ooit mijn hart iets anders aan zou kleven,
Of zoo ik u, Maria! trouw'loos ben.
Gij zijt mijn zegen, enz.

N. 60.

Aan Maria.

Wijze: M. n^o 44 en N. M. n^o 68.

1.

Moeder des Heeren ,
Moeder en Maagd !
Nooit heeft u iemand
Vrucht'loos gevraagd ,
Ik kom , o Maria !
Tot u , als een kind ,
Dat u , als zijn' Moeder ,
Regt hart'lijk bemint.

2.

Moeder des Heeren ,
Moeder van God !
Ook mijne Moeder ,
Zie op mijn lot.
Gij zijt mijn vertrouwen ,
In voorspoed en nood ;
Gij zijt mijn vertrouwen ,
In leven en dood.

3.

Moeder des Heeren ,
Moeder van mij !
Sta mij als Moeder ,
Moederlijk bij.

o Moeder van Jezus !
Ik schenk u mijn hart ;
Ik schenk u mijn liefde
In blijdschap en smart.

4.

Moeder des Heeren ,
Zegebodin !
Magtige Moeder ,
Hemelvorstin !
Wij smeeken u ned'rig ,
Van alles ontbloot ,
Verstoot onze beden
Niet , in onzen nood.

N. 61.

De Boodschap van de H. Maagd.

Wijze: M. n° 27 en N. M. n° 7 of 36.

1.

Staak , o wereld ! 't angstig zuchten ,
Uw gelukstaat wordt hersteld ;
Uw belager moet nu vlugten :
De geboorte van een Held ,
Die zijn' magt hem zal ontwringen ,
Wordt geboodschapt ; eene Maagd ,
(Gij moogt Gode een danklied zingen)
Heeft daartoe zijn oog behaagd.

2.

Aan Maria , de uitverkoren' ,
 Brengt een engel Gods de maar' ,
 Dat uit haar zou zijn geboren
 's Werelds Heer en Zegenaar :
 Zij , de pronk van deugd en zeden ,
 Zal — dit spelt hij haar — Gods Zoon
 In haar' knischen schoot nog heden
 Dragen , dalend van zijn troon.

3.

Gij , van de eerst'ling aller zonden ,
 Door zijn' schikking , vrijbewaard ,
 Hebt bij Hem genâ gevonden ;
 Uit uw schoot wordt Hij gebaard ;
 Gij , o zuiv're , — wil niet vreezen —
 Zult , zegt de Engel , door de kracht
 Van zijn' Geest , een Moeder wezen ,
 Vol van troost voor 't aardsch geslacht.

4.

'k Heb zijn' wil — dat Hij gebiede —
 Nu uit uwen mond gehoord ,
 Zegt Maria : het geschiede
 Aan zijn' dienstmaagd , naar uw woord !
 Zoo neemt de Een'ge van den Vader ,
 Uit deez' Maagd de menschheid aan :
 Komt in 't sterf'lijk vleesch ons nader ,
 Om ons van den vloek te ontslaan ,

5.

Toren van ivcor, met glanzen
Van de Godheid zelf' vervuld !
Gouden huis, vol eerekransen,
Die gij eeuwig dragen zult :
Ark van 't heilverbond des Heeren,
Troost en heul in ramp en druk !
Leer ons steeds ons heil begeeren,
Help ons tot het grootst geluk.

N. 62.

De Onbevleete Ontvangenis van Maria.

Wijze : M. n° 28 en N. M. n° 36.

1.

Laat ik rustig van u zingen,
Schoonste, die de hemel mint;
Waardig spreken van de dingen,
Die m' in u besloten vindt.
Schoon 't verstand niet kan bevatten,
Wat ge een' waardigheid bekleedt,
Haalt men uit verborgen schatten
Lof, die lastering vertreedt.

2.

Nooit heeft u de vloek getroffen,
Die den boozen Adam sloeg,

Nimmer kondt gij nederploffen
In den afgrond. Neen : reeds vroeg
Was de vloekwet opgeheven
Voor u, onbevleete Maagd !
Die de Bron droegt van het leven ,
Door de Godheid onderschraagd.

3.

Ja, een engel kwam 't u zeggen ,
Dat gij, met Gods geest vervuld ,
(Een geheim niet uit te leggen),
Ons een Jezus baren zult,
God zal in u komen wonen ,
Voorts als Kind, aan uwe borst
Opgevoed, zijn' liefde toonen ,
Lesschende aller zielen dorst.

4.

Wie dan zoude u schuldig achten
Aan der eerste zonde smet ?
Wat verwarring van gedachten,
Die van voorregt u ontzet,
Als waart gij niet uitverkoren,
Van der eeuwen eeuwigheid,
Rein ontvangen, rein geboren ,
En tot Moeder Gods bereid !

5.

Onbevleete, die wij groeten,
Leer ons, van den vloek bevrijd,

Door berouw de zonden boeten ,
Help ons in beproevings-tijd.
Onder die God welgevallen ,
Laat ons eeuwig zijn geteld ,
Door Hem, die u boven allen ,
Als een' Moeder heeft gesteld.

N. 63.

Hemelvaart van Maria.

Wijze: M. n° 29 en N. M. n° 36.

1.

Wie zie 'k hier van de aard' vertrekken ,
In de hoogte weggevoerd ,
Met juweelen zonder vlekken ,
En met paarden rijk besnoerd ?
Wie komt daar dus opgetreden ,
Door Gods krachten ondersteund ,
Glinst'rend, vol bevalligheden ,
Daar ze op haar beminde leunt ?

2.

Staak, mijn' ziel, ja staak uw vragen ;
't Is die uitgelezen Maagd ,
Waardig 's hemels kroon te dragen ,
Want zij heeft Gods oog behaagd ;
Maagd, uit duizende verkoren ,
Baarde zij den Heer van 't al ;

Uit haar werd Gods Zoon geboren,
In een' armen beestenstal.

3.

Wie zal haren lof niet roemen,
Die haar danklied heeft betracht,
Dat men haar zou zalig noemen,
Tot het laatste nageslacht?
Wie wordt dan niet opgenomen,
Wiens gemoed wordt niet verrukt?
Wie wensch niet bij haar te komen,
Schoon het vleesch den geest nog drukt?

4.

Volg, mijn ziel, in al uw streven
't Voorbeeld van deez' Moedermaagd,
Die, ten hemel opgeheven,
Daar thans kroon en scepter draagt.
Daar zult gij, bij 't puik der vrouwen,
's Heilands Moeder, die gij groet,
Eind'loos 't aanschijn Gods beschouwen,
En genieten 't eeuwig goed.

N. 64.

Hulde en bede aan de H. Maagd Maria.

Wijze: M. n° 30 en N. M. n° 70.

1.

Komt, heffen wij een loflied aan,
Ons lied klimme op van de aard',
Tot voor Gods troon, waar de eng'len staan;
't Zij met hun lied gepaard.
Wij zingen met den toon van 't stof,
En knielen zingend neêr;
Wij staam'len dankbaar uwen lof,
o Moeder van den Heer!

2.

Dat onze lof u niet mishaag',
o Hemel-koningin!
Al is de toon van 't stof wat laag,
Hij dringt den hemel in.
Geen mensch, die ooit zoo veel vermogt;
Niets evenaart uwe eer.
Uw' hulp is nooit vergeefs gezocht,
o Moeder van den Heer!

3.

Uw ootmoed was zoo gadeloos,
Zoo kost'lijk in Gods oog,
Dat u zijn Zoon tot Moeder koos,

Toen Hem ons lot bewoog.
o Morgenster der zaligheid,
Hij daalde op aarde neêr;
Uw' deugd had ons dat heil bereid,
o Moeder van den Heer!

4.

Verbaasd en woedend was de hel
Om 't heil van ons geslacht,
Toen u de aartsengel Gabriël
De hemel-boodschap bragt.
Nu spanne satan strik en net,
Wij vreezen hem niet meer;
Uw zaad heeft hem den kop verplet,
o Moeder van den Heer!

5.

Der eng'len reine hemeltoon
Klonk voor het eerst op aard',
Toen gij, o zuiv're Maagd! Gods Zoon
Hadt in een stal gebaard.
Het eng'lenkoor juichte in ons lot
En daalde aanbiddend neêr,
Het zag een menschgeworden God,
o Moeder van den Heer!

6.

Wij roepen u in Jezus kerk
Als hulp en voorspraak aan;
Hij heeft zijn eerste wonderwerk

Op uw verzoek gedaan.
Ei, zie dan gunstig van omhoog
Op uw vereerders neêr;
Beschouw ons met uw moederoog,
o Moeder van den Heer!

7.

Uw Zoon, toen Hij aan 't kruishout hing
Ons eenwig heil verwierf,
Beval u aan zijn' lieveling,
Eer Hij voor 't menschedom stierf.
Joannes liefde ontving dit loon,
Die gunst, die troostrijke eer;
Gij werdt zijn Moeder, hij uw zoon,
o Moeder van den Heer!

8.

Wil zoo ook onze Moeder zijn;
Ons hart, dat Jezus mint,
Roept tot u, uit deez' rampwoestijn:
„Ach, Moeder, zie uw kind!”
Zie, lieve Moeder van gena,
Toch gunstig op ons neêr!
Uw' liefde is zonder wederga,
o Moeder van den Heer!

9.

Ach! Moeder van barmhartigheid,
Onttrek uw' hulp ons niet!
Als ons de wereld lokt en vleit,

Als gij ons wank'len ziet,
Als ze ons door wellust strikken zet,
Of streelt door lof en eer,
Dat uwe voorspraak ons dan redd',
o Moeder van den Heer!

10.

Wanneer ons armoê dreigt of drukt,
Als ziekte of pijn ons kwelt,
Als alles, wat wij doen, mislukt,
Als ramp op ramp ons knelt,
Als niets op aarde ons troosten kan,
Ei, zie dan op ons neêr,
Troost ons door uwe voorspraak dan,
o Moeder van den Heer!

11.

Als eenmaal 't bange sterfuur slaat,
Als de aard' geen vreugd meer heeft,
Als geld en roem ons niet meer baat,
Welligt slechts wroeging geeft,
Als grootheid klein wordt in ons oog,
Met 's werelds ijdele eer,
Wees onze helpster dan omhoog,
o Moeder van den Heer!

12.

Bescherm ons zoo in elken nood,
En sta ons altijd bij;
Vooral in 't uur van onzen dood,

Opdat het zalig zij,
En wij, om 't heil, voor ons bereid,
Met u Gods lof en eer
Verheffen tot in eeuwigheid,
o Moeder van den Heer!

N. 65.

**Op het feest der Zuivering van de
H. Maagd Maria.**

Wijze: M. n° 46 en N. M. n° 2.

1.

Zij, die boven alle wetten
Van den heil'gen Geest ontving,
Voor haar, vrij van alle smetten,
Was geen wet van zuivering!
Maar niet laf zich te verschoonen,
En zich beiden trouw te toonen,
Geest en letter des gebods:
Dit leert ons de Moeder Gods.

2.

Zij, die ons dien Koning baarde,
Wiens gebied nooit eindigen zou,
Davids spruit, de hoogst eerwaarde,
Brengt de gift der armste vrouw.
Bij zijn mind'ren zich te voegen,

Ned'rig zich te vergenoegen,
Dit is hier de schoone leer
Van de dienstmaagd van den Heer.

3.

Zij, in reinheid boven de eng'len,
Aller maagden eer en roem,
Komt zich met de onreinen meng'len,
En verbergt haar leliebloem!
Met zijn gaven nooit te prijken,
Elken lof bevreesd te ontwijken
En te sidd'ren voor den trots:
Dit leert hier de Moeder Gods.

4.

Zij, niet vreezende ooit te dolen
Zoo zij gaat waar God haar wenkt,
Laat aan Hem het aanbevolen.
Wat de wereld van haar denkt.
Nooit door eigenbaat gedreven
Enkel voor Gods eer te leven:
Dit is hier de heldenleer
Van de dienstmaagd van den Heer.

N. 66.

Magnificat.

Wijze: N. M. n^o 76.

1.

Maak groot, mijn' ziel, maak groot den Heer,
En zing Hem blijden lof;
Kniel dankbaar voor uw' God ter neêr:
Hij is alleen het heil, de vreugd,
Waarin alleen zich 't hart verheugt:
Aanbid Hem in het stof.

2.

Hij zag met welgevalligheid
Op mij, zijn' dienstmaagd neêr;
Aan zijne onmeetb're Majesteit
Bevallig door mijn' ned'righeid,
Werd ik, van boven voorbereid,
De Moeder van den Heer.

3.

Hierom word ik van elk geslacht,
Van dezen dag af aan,
Gelukkig en vereerd geacht.
Gods Naam zij heilig door 't heelal:
De wonderen zijn zonder tal,
Die Hij mij heeft gedaan.

4.

Zijn mededoogen duurt steeds voort
 Van voor- tot nageslacht,
 Wanneer het naar zijn wetten hoort:
 Maar wee! wanneer hoovaardigheid
 Het ijdelzinnig hart verleidt;
 Dan toont Gods arm zijn kracht.

5.

Hij rukt hen van hun zetels af,
 Die trotsch Hem wederstaan,
 Verstrootit hen als de wind het kaf,
 En trekt den armen uit het niet,
 Terwijl de rijke en zijn gebied
 Als nevelen vergaan.

6.

En hem, die in den tegenspoed
 Maar kinderlijk vertrouwt,
 Beschenkt Hij met zijn overvloed.
 Den rijke weigert Hij zijn goed,
 Die roem draagt op zijn overvloed
 En op zich zelve bouwt.

7.

Hij nam zijn' dienstknecht Israël
 Tot zijnen gunst'ling aan:
 Hij deed hem naar belofte wel,
 Gelijk Hij sprak tot Abraham,
 En aan 't geslacht, dat van dien stam
 In eeuwen zal ontstaan.

N. 67.

Het Kerstfeest.

Wijze: M. n^o 31 en N. M. n^o 38.

1.

o, Hoe heerlijk,
Hoe begeerlijk
Is het Kerstfeest voor de ziel!
Jezus kwam op aarde,
Gaf der menschheid waarde:
Dat heel de aard' voor Jezus kniel'!

2.

o, Hoe heerlijk,
Hoe begeerlijk
Is het Kerstfeest voor de ziel!
Dat ons loflied rijze,
Onze mond U prijze;
Jezus, dat elk voor U kniel'!

3.

o, Hoe heerlijk,
Hoe begeerlijk
Kerstmis, zijt gij voor de ziel!
o, Wat vreugd, wat zegen,
Zendt dit feest ons tegen:
Och, dat elk voor Jezus kniel'!

4.

o, Hoe heerlijk,
Hoe begeerlijk
Zijt gij, Kerstmis, voor de ziel!
Zalige Eng'len zingen
Om die zegeningen;
Dat de mensch dan nederkniel'!

5.

o, Hoe heerlijk
Hoe begeerlijk
Is het Kerstfeest voor de ziel!
Jezus, welk een waarde
Had uw' komst op aarde:
Dat voor U al 't schepsel kniel'!

6.

o, Hoe heerlijk,
Hoe begeerlijk
Is het Kerstfeest voor de ziel!
Jesus Christus! amen!
Zingen wij te zamen!
Stern'ling, juich, aanbid en kniel!

N. 68.

Het Kerstfeest.

Wijze: M. n^o 5 en N. M. n^o 3.

1.

Wanneer Gods Zoon,
Van 's Hemels troon,
Op aarde nederdaalde,
Zong de Eng'lenstem
Een zang voor Hem,
Die rots en woud herhaalde.

2.

En de Eng'lentoon
Trof, lief en schoon,
Der leerzaam' herd'ren ooren:
„Gaaf!” riep een stem,
„In Bethlehem,
„Daar is uw God geboren!”

3.

Op 't wonderwoord
Gaan zij ras voort,
En God bestiert hun schreden;
De Heer van 't al
Wordt in een stal
In waren geest aanbeden,

4.

o God ! o God !
Is dit dan 't lot,
U hier op aard' beschoren?
Die 't leven geeft
Aan al wat leeft,
Zelf in een stal geboren!

5.

Ja, Hij is daar,
De Middelaar,
Die 't menschedom vreê komt geven;
Ginds vlugt de dood,
Van magt ontbloot,
En Jezus is ons leven.

6.

Ja, Jezus komt,
En de afgrond schroomt;
Nu is zijn buit verloren.
En Godes Woord
Heerscht eeuwig voort
Op de aard', aldus herboren.

7.

En ieder jaar
Zingt de Eng'lenschaar
Dien dag haar schoonste toonen,
En 't menschedom paart
Zijn stem op aard'
Met hen, die boven wonen.

8.

Maar eens, o God!
Eens treft ons 't lot,
Eens komt de dood ons wekken;
Geef dan, dat wij
Met de Eng'lenrei
Hier boven 't lied voltrekken.

N. 69.

Opdragt van Maria in den tempel.

Wijze: M. n^o 32 en N. M. n^o 32.

1.

Als een bloempje tusschen hagen,
Binne Sion's tempelwand
Voor het aanschijn Gods geplant,
Wijkt Maria voor de lagen,
Die de booze wereld spant.

2.

Als een jas ontloken roze
Met des hemels dauw besproeid,
Die de zonne tegengloeit,
Hangt de zoete, vlekkelooze
Aan het altaar Gods geboeid.

3.

Als een lelie uitverkoren,

Zilverblank en zonder smet,
Die de maan in schaduw zet,
Staat het Maagdeken te gloren,
Dat des satans kop verplet.

4.

Als 't viooltje zacht en teeder,
Dat in stille velden tiert,
En het groen der dalen sierf,
Buigt het zedig kindje neder,
Daar het zuchtjes opwaarts stiert.

5.

Zuchtjes stiert het, glansjes spreidt het,
Geurtjes aamt het, zacht en zoet;
Serafs, kindjes eerestoet,
Hooft het spreken, en verbruidt het,
Ach! verbreidt het vol van gloed.

6.

„'k Wijd U, God, mijn hart en zinnen,
„Voor den tijd en eeuwigheên.”
Hooft, zoo sprak het kindje klein:
„God, mijn God! 'k wil U beminnen,
„U beminnen, U alleen!”

7.

„'k Wil U dienen al mijn dagen,
„Heer, wat wilt Gij, dat ik doe?
„Is het moog'lijk? staat Gij 't toe?

„ God , mijn God ! 'k wil U behagen ;
„ Leer mij , Heere , leer mij , hoe ! ”

8.

„ God , mijn God ! ik wil U loven ,
„ Altijd loven , altijd aan !
„ Van deez' somb're levenspaân
„ Stijg' voor U mijn geest naar boven ,
„ Blijv' voor U mijn harte slaan . ”

9.

„ God ! mijn God ! 'k wil voor U lijden ,
„ Smarten lijden zwaar en fel .
„ Is 't uw wil zoo , 't is mij wel .
„ God , mijn God , 't wil moedig strijden
„ Tegen wereld , vleesch en hel . ”

10.

„ Lieve God , 'k wil alles derven ,
„ Om steeds Maagd en rein te zijn :
„ Zend mij armoê , smaadheên , pijn ,
„ Laat mij leven , laat mij sterven ,
„ Maar bewaar mij maagdelijn . ”

11.

„ 'k Wil , mijn Schepper , U behooren ,
„ U behooren , niet aan mij ;
„ Tot ik van het aardsche vrij
„ Staan zal in uw' hemelkoren .
„ Amen ! amen ! dat 't zoo zij ! ”

N. 70.

**Toewijding van zich zelve aan Maria
in hare Congregatie of Broederschap.**

Wijze: N. M. n^o 52.

1.

Ik ben aan u!

Reeds onder 't kruis, waaraan de lust uws harten,
Uw Jezus, 't wreedste leed doorstond,
Sprak Hij met zijn' bestorven mond:
„Ziedaar uw kind, o Vrouw van smarten!”
Ik ben aan u! Ik ben aan u!

2.

Ik ben aan u!

Reeds in den schoot van mijne lieve moeder,
Maria, werd ik u gewijd,
Reeds toen bevaalt gij voor altijd
Uw' zoon, uw kind } den Albehoeder.
Uw' dochter aan }
Ik ben aan u! Ik ben aan u!

3.

Ik ben aan u!

Reeds van dien stond, toen mijne kinderlippen
Zich 't eerst ontsloten voor de spraak,
Maria, was 't mijn zoetst vermaak

Uw' naam mijn mond te doen ontglippen !
Ik ben aan u ! Ik ben aan u !

4.

Ik ben aan u !
Ach ! in dat uur, toen 'k aan 't banket der Eng'len
Voor de eerste maal mij heb gevoed ,
Wat was 't mij toen, Maria, zoet ,
Uw' naam met Jezus naam te meng'len !
Ik ben aan u ! Ik ben aan u !

5.

Ik ben aan u !
Van af dien dag hoe menig, duizendmalen
Mogt ik die opdracht van mijn hart ,
o Moeder-lief, in vreugde en smart ,
Voor uwe beeltenis herhalen !
Ik ben aan u ! Ik ben aan u !

6.

Ik ben aan u !
Maar op dit uur, zoo plegtig in mijn leven ,
Nu gij mij in uw vriendenkring
Ontvangen wilt als lieveling ,
Wat vreugde doet mijn harte beven !
Ik ben aan u ! Ik ben aan u !

7.

Ik ben aan u !
Ja, voor altoos wil ik mij aan u wijden !...

Maar, Koningin, ik ben niet waard
Dat gij mij bij uw hofstoet schaart,
Zoo wank'lend in voorleden tijden.
Ik ben aan u! Ik ben aan u!

8.

Ik ben aan u!
Ach, Moederlief! doe mij mijn schuld niet boe-
[ten!
Verstoot, verstoot uw dienaar (dochter) niet,
Die u een rouwend harte biedt,
Met tranen knielend voor uw' voeten.
Ik ben aan u! Ik ben aan u!

9.

Ik ben aan u!
Ik geef u thans mijn hart en ziel en zinnen...
Wat mij ook op deze aarde beidt,
Niets dat mij van uw' liefde scheidt;
Neen, eeuwig wil ik u beminnen!
Ik ben aan u! Ik ben aan u!

10.

Ik ben aan u!
o Moeder Gods, zou 'k u nog ooit begeven?
Zou 't kunnen zijn?.... Zoo gij 't voorziet,
Ach, laat mij sterven, eer 't geschiedt,
En knip den draad af van mijn leven.
Ik ben aan u! Ik ben aan u!

N. 71.

Lofzang en gebed.

Wijze : M. n° 41 en N. M. n° 71.

1.

Ziet gij daar de wolken zweven
En de zon in vollen glans ,
Hooger , hooger nog verheven ,
Schitt'ren aan des hemels trans ?
Nog veel hooger , ver daar boven ,
Zetelt op haar liefdetroon ,
In het hoogst der hemelhoven ,
Jezus Moeder naast haar Zoon.

2.

o Wat luister ! o wat stralen !
o Wat hartverblijdend licht
Stroomt door 's hemels wijde zalen
Van haar maagd'lijk aangezigt !
's Vaders eeuwig alvermogen
Straalt van haar vorstinnestaf ,
's Heilands wijsheid uit haar oogen ,
's Geestes gloed haar boezem af.

3.

Maagdenreijen , Eng'lenscharen ,
Cherubs , Serafs zonder tal

Mengen stem en citersnaren
Met het blijdst bazuingeschal.
Allen jub'len God ter eere,
Om Maria's heil verheugd,
En de Moeder van den Heere
Is de tweede hemelvreugd.

4.

Ned'rig kind in Salem's tempel!
Arme Maagd in Nazareth!
Vrouw, verjaagd van Bethlems drempel!
Moeder, onder 't kruis verplet!
Liefste Moeder, in uw leven
Zoo gemarteld, zoo gehoond,
En zoo roemrijk thans verheven,
En zoo glorierijk gekroond!

5.

Moeder, ach! door al uw' smarten
En door al uw heerlijkheên,
Zie de wenschen onzer harten,
Hoor, verhoor ons kinderbeên!
Moederlief, wij gaan verloren,
Stelt gij satans magt geen' perk;
Moeder, ach! stil Jezus toorn,
Red ons en bescherm de Kerk!

N. 72.

**Lofzang en opdragt van het hart
aan Maria.**

Wijze : M. n^o 42 en N. M. n^o 53.

1.

o Maagd, o schoonheid, nooit volprezen,
o Moeder van 't oneindig Wezen,
Wat luister schittert van uw troon!
De Seraf, aan zich zelv' onttoogen,
Juicht voor uw' grootheid neêrgebogen :
o Koningin, wat zijt gij schoon!

2.

Al mist, Maria, 't aardsche duister
Het schouwspel van uw' grootschen luister,
Ons koestert toch uw liefdegloed.
Ja, de engel roeme uw' heerlijkheden,
Wij juichen jub'lend hier beneden:
Maria! o wat zijt ge goed!

3.

Dank, dank voor zoo veel liefdedaden,
Voor zoo veel duizenden genaden,
Gevloeid door uwe liefdehand!
Ontvang voor al die zegeningen,
Maria, van uw' lievelingen
Hun hart tot eeuwig onderpand.

4.

o Moeder, altoos even teeder,
o Schouw met welgevallen neder
Op 't offer van uw' dierbaar kreost!
Schrijf in uw hand ons aller namen,
Neem in uw hart onz' harten zamen!
Dan, Moederlief, zijn wij getroost.

5.

Dan mogen vrij de winden tieren,
De bliksems door het luchtruim zwieren,
En monsters hollen door de zee;
Vergeefs hnn razen, hunne woede,
Wij zeilen onder uwe hoede
Beveiligd door de hemelreê.

6.

Daar zal geen vrees ons hart meer klemmen,
Daar zingen wij met blijde stemmen,
Geschaard om uwen zegetroon,
Uw' naam tot lof en God ter eere:
Maria, Moeder van den Heere,
Wat zijt gij goed! wat zijt gij schoon!

N. 73.

Het Rozenkransje.

Wijze: M. u^o 34 en N. M. n^o 29.

1.

Rozenkransjen! u zij lof,
 Uit den hof
Van den hemel neêrgezonden,
Van verscheiden' bloempjes schoon,
 Als een kroon
Wel gevlochten en gebonden.

2.

Edel kroontje, dat er staat
 Voor sieraad
Op het hoofd van Gods vriendinne,
Gulden kroone, die bekroont
 En verschoont
's Hoogen hemels koninginne.

3.

Allerliefste roosplantsoen,
 Altijd groen,
En gij draagt sneeuw witte rozen,
Op elk blaadje zeer bekwaam
 Staat de naam
Van Maria uitverkozen.

4.

Kransjen, dat u zoo behaagt,
Moedermaagd!
Daar men tusschen vijf robijnen
Van ons Heeren Gods gebed,
Wonder net
Ziet uw roosje tusschenschijnen.

5.

Psalterken! gij maakt bevreesd
's Boozen geest,
Die eer Saül kwam bespringen,
Als hij hoort de zoete taal
Menigmaal
Van 't Ave Maria zingen.

6.

Kostelijkste ketenken
Dat ik ken,
Beter was er nooit te vinden,
Om den boozen vijand fel
Van de hel
Krachteloos en vast te binden.

7.

Kransjen, als ik zonderling
Voor een ring
U ga dragen aan mijn vinger,
Tegen het hoovaardig vat

Goliath

Zijt gij mij een Davids-slinger.

8.

Gij verzelt mij waar ik ga ,
 Waar ik sta ;
Zal ik ergens gaan of reizen ,
Met u kort ik weg en tijd ,
 Dien 'k verslijt ,
Met te lezen of te peizen.

9.

Als ik in mijn kamerken
 Met u ben ,
In de kerk of in een hoekje ,
Gij dient mij dan altemet
 Ten gebed
Of voor een godvruchtig boekje.

10.

Altoos, als 'k u medevoer
 Aan mijn snoer ,
Leiddraad , die mij kunt geleiden ,
Tot Maria's zoeten schoot ,
 In den dood ,
Daar ik nimmer van moet scheiden.

11.

Dat dit lieve kransje zij
 't Snoer, dat mij

Met Maria voeg' te zamen ,
En ik haar, die ik nu dien,
Moge zien
In het eenwig leven. Amen.

N. 74.

**Toewijding aan den Heer na de
H. Communie.**

Wijze: M. n^o 24 en N. M. n^o 43.

1.

o Groote God! wat zijn uw' tabernakels
Voor mijne ziel verrukkelijk en schoon!
Gij openbaart ons daar uw' heilorakels,
Daar heft geloof en liefde zich ten troon.

2.

Gelukkig hij, die U daar mag beschouwen,
En aan den voet van uwe altaren smacht!
Eene eeuw, getoefd in aardsehe praalgebouwen,
Heeft niets bij 't stip, bij U hier doorge-
[bragt.

3.

Ik dobber in een zee van zaligheden,
En mijne ziel bezit al 't hemelheil.
o Goede God! hoe voeren zwakke beden
Voor mij den stroom van gunsten boven peil!

4.

Ja, de Almagt tart, door duizend zegeningen,
Die zij mij schenkt, de wenschen mijner ziel
Ik voel mijn hart van liefdevuur doordringen,
Terwijl ik hier in zuchten nederkniel.

5.

Een talloos heir van Eng^len, die me omringen,
Bewondert stil de onzigtb're Majesteit.
Benijdt mijn heil en knielt, o Hemellingen,
Aanbiddend neêr in Gods aanwezigheid!

6.

En zou een goed, dat vlugt, mijn hart bekoren?
Mijn hart, waarin de Godheid zelf' verblijft?
Neen, neen, mijn God! ik wil U heel behooren,
Zoo uwe kracht in nood mijn zwakheid stijft.

7.

Heersch over mij, als Heer van dood en leven,
Heersch over mij, vooral door 't liefderegt;
Wijk, wereld! wijk, die mij geen heil kunt
[geven;
Mijn hart blijft steeds aan Jezus vastgehecht.

N. 75.

De Heer is God.

Wijze: M. n° 35 en N. M. n° 47.

1.

De Heer is God! de Heer is God!
Laat de aarde vrolijk juichen,
Voor Hem alleen zich buigen:
Het kille noord, het gloeiend zuid,
Roept, Hem aanbiddend, uit:
De Heer is God! de Heer is God!

2.

Hen! dekken donkerheid en nacht,
Hij wenkt, en bliksemschichten
Doen de aarde sidd'rend zwichten;
Geschokt tot in het ingewand,
Erkent zij 's Heeren hand,
En roept ontsteld: de Heer is God!

3.

Maar om den troon des Heeren straalt
Gerechtigheid en waarheid,
Bij Hem is licht en klaarheid,
De glans van zijnen troon verblindt;
Een niet is 't menschenkind.
De Heer is God! de Heer is God!

4.

Wee hem, die God den Heer veracht,
En zijnen naam durft honen,
God zal zijn magt hem toonen,
En hem beschamen in zijn waan;
Gij volken, bidt Hem aan.
De Heer is God! de Heer is God!

5.

Maar heil hem, die Jehova vreest;
Gods hand zal hem beschermen,
Hem leiden met ontfermen;
Uit elken nood, uit elk gevaar
Redt God hem wonderbaar.
De Heer is God! de Heer is God!

N. 76.

Gods goedheid.

Wijze: M. n° 36 en N. M. n° 48.

1.

U goede God, U roemt mijn lied,
Hoe zwak mijn toon ook zij;
Want beter Vader leeft er niet,
Niet een zoo goed als Gij.

2.

Gij kleedt met menig groen en kruid
Den barren heidegrond;

Gij stort den dauw er over uit,
In elken morgenstond.

3.

Uw' zon gaat over allen op,
En streelt ons met haar gloed:
Gij zendt den vruchtb'ren regendrop,
Die 't veld verkoelen doet.

4.

Gij zijt voor allen even goed:
Elk schepsel dat er leeft,
Vindt op uwe aarde in overvloed
Al wat het noodig heeft.

5.

Van U ontvang ik dag aan dag
Zoo menig zoet genot;
Ik juich, omdat ik roemen mag
Uw' goedheid in mijn lot.

N. 77.

Onsterfelijkheid.

Wijze: M. n° 37 en N. M. n° 50.

1.

Onder 't loof gedoken,
Hangt de doode pop:

Uit haar kluis gebroken,
Stijgt de vlinder op.

2.

't Beeld van 't blij herleven,
Vlinder! zijt gij mij:
'k Zal ook opwaarts zweven,
Weer ontwaakt als gij.

3.

Eens leg ik den kluister
Van dit ligchaam af,
En in schoonen luister
Stijg ik uit het graf.

4.

'k Zweef op eng'lenvlerken,
Door geen stof geboeid,
Waar in zaal'ge perken
Eeuwig vreugde bloeit.

N. 78.

In den Advent.

Wijze: M. n° 45 en N. M. n° 33.

1.

o Wijsheid, uit God zelf geboren,
Die 't groot al in uw weegschaal wikt,

En alles zacht en sterk beschikt,
 Ach! kom, wij wenschen U te hooren.
 Ach! kom, en wil ons krachtig leeren
 Den weg die naar den hemel leidt,
 En maken onze ziel bereid,
 Om zich waarachtig te bekeeren.

2.

o God, die Israëls volk geleidde,
 Aan Mozes in het vuur verscheen,
 Uw' Wet schreef in den harden steen
 En 't met uw' gunsten overspreidde,
 Ach! wil tot ons ook nederkomen,
 Verlos door uw' sterke hand,
 En voer ons naar 't beloofde land,
 Dat overvloeit van vreugdestroomen.

3.

o Bloem, uit Jesse's stam te wachten,
 Op wien de vorsten zullen zien!
 Tot wien het heiligdom zal vliên,
 En zich door U gelukkig achten;
 o Heilbloem, wil ten laatste ontspruiten,
 Laat ons beschouwen uwe kleur,
 Inademen uw' zoeten geur
 En werpen 't slangengif naar buiten.

4.

o Gij, die zult den scepter voeren,
 Den sleutel dragen, die ontsluit;

Wiens magt door niemand wordt gestuit,
Wiens rijk ook niemand kan ontroeren;
Ach wil, o Magtige! verschijnen,
Verbreek de ketenen dergeen,
Die door benaauwheid en geweën
In hun gevangenis nog kwijnen.

N. 79.

Kerstlied.

Wijze: M. n° 38 en N. M. n° 40.

1.

Herders! hoe! ontwaakt gij niet?
Wat is op dit uur geschied?
Eene stem van Hemellingen
Klonk door de ongemeten kringen:
Gloria!
Gloria!

o Wat wonder mag deez' nacht
Op den aardbol zijn volbragt!
Want een vreugdespellend' glans,
Straalde van den hemeltrans.

2.

Ach! ik hoorde een eng'lenstem,
Zij riep ons naar Bethlehem:
Van een maagd door God verkoren,
Is daar 't heilig Kind geboren,

Gloria !

Gloria !

o, De Schepper van 't heelal
Ligt daar in een beestenstal;
Laat ons spoeden naar dat Kind,
Toonen dat ons hart Het mint.

3.

Wat geschenken neem ik meê?
Denk toch aan geen offervee;
Gij moet een goed hart opdragen,
Dit kan 't godd'lijk Kind behagen.

Gloria !

Gloria !

Ach, welk offer is te groot
Voor dat Kind, dat God ons bood !
Komt, laat ons te zamen gaan,
Biddend voor zijn wiegje staan !

4.

Welkom, Kindje, wees gegroet,
Daar Ge uw liefde ons blijken doet:
Welkom, dierbaar Kind, in 't leven!
Mogen we U ons harten geven!

Godd'lijk Kind,

Dat ons mint,

Voor ons vloeit uw eerste traan,
Neem ons harten gunstig aan;
Voor uw' krib, o Opperheer!
Leggen wij deez' gitten neêr.

5.

Lieve Moeder van dit Wicht,
Dat in 't arme wiegje ligt,
Boven allen uitgelezen,
Moest gij Jezus Moeder wezen:
 Zuiv're Maagd
 Moeder-Maagd!
Als ge in lijd'gevoel verrukt
't Lieve Kind aan 't harte drukt,
Bied Het dan de harten aan,
Die voor u en Jezus slaan!

N. 80.

Kerstlied.

Wijze: M. n° 21 en N. M. n° 34.

1.

De vreugd'toon stijg' naar boven
Uit onbeklemde borst,
Om 't blijde feest te loven
Van 's hemels Oppervorst,
Die uit zijn' gloriezalen,
o Wonder van genâ!
Op de aard' kwam nederdalen:
Elk zinge: Alleluja.

2.

Het feestlied laat zich hooren
 Van 't juichend Christendom,
 Nu Jezus is geboren;
 Het klinkt, weêrgalmt alom.
 Zijne onbegrensde liefde
 Riep Hem van 's hemels troon,
 De smart die 't menschedom griefde,
 Bragt Hem in de aardsche woon.

3.

Hij komt, en de eng'lenkoren,
 Met schitt'rend licht omstraald,
 Doen 't lied des vredes hooren,
 Die op onze aarde daalt.
 Hij komt, de groote Koning,
 Bestierder van 't heelal,
 Uit zijne hemelwoning
 In eenen armen stal.

4.

In de arme krib gelegen,
 o Dierbaar godd'lijk Kind!
 Verspreidt uwe armoê zegen,
 In 't hart dat deugd bemint.
 Ontvang de opregte hulde,
 Die 't biddend hart U biedt;
 De vreugd die ons vervulde,
 Brengt U een dankend lied!

5.

o Liefderijke Moeder

Van 't Kind, uw hart zoo waard,
Uw schoot heeft d' Albehoeder
Geschonken aan deze aard'.

Ontvang onz' zegenwenschen,
o Zuiv're Moeder-Maagd!

Hij is het heil der menschen,
Dien ge in uwe armen draagt.

N. 81.

Aan Maria in de maand Mei.

Wijze: M. n^o 12 en N. M. n^o 11.

1.

o Gij, die boven de eng'lenkoren,
Verheven zit naast Jezus troon,

In eeuw'gen luister Hem ziet gloren,
Dien gij aanbidt, uw eigen Zoon;

o Koningin der Hemellingen!

Die 't eind'loos heilig lofied hoort,
Waar Serafs uwen Naam bezingen,
Wees om onz' zangen niet gestoord.

2.

Helaas! van uit het dal der aarde

Zien wij naar Sions burgt omhoog;
Hoe nietig is daar al de waarde,

Wat ook onz' zwakke menschheid poog'!
Wij staam'len, uwen Naam ter eere,
Met kinderstem een sterflijk lied;
o Mogt ons zang den lof vermeêren
Van u en Hem die 't hart doorziet!

3.

Hij, die voor ons al zijnen luister
Verliet en daalde in uwen schoot;
Hij, die op 's werelds ak'lig duister
Zijn redding aan ons menschen bood;
Hij stierf voor ons, die Albehoeder;
Zijn kruis werd ons een zoernaltaar;
Toen gaf zijn mond ons u tot Moeder,
Sinds zijn we uw' kind'ren altegaâr.

4.

Dit doet ons op uw' liefde hopen,
o Teed're Moeder van ons all'!
Gij stelt voor ons uw hart steeds open,
Wat leed of ramp ons overvall'.
Uw' hulp wordt nimmer afgebeden,
Of gij toont, dat ge uw' kind'ren mint;
Gij smeekt voor hen in tegenheden;
Uw' bede is magtig bij uw Kind.

5.

Aan u is in den loop der dagen
De schoonste maand des jaars gewijd,
Die de aarde bloem en krans doet dragen,

g'!

En 's menschen oog en hart verblijdt;
 Uw' schoonheid in der zaal'gen dreven
 Verrukt het hart der maagdenrei,
 Die uwe deugden volgde in 't leven,
 U eerde in ieder jaargetij.

6.

Gij spreidt den zachten geur der rozen
 In 's Heeren lusthof om u heen,
 Daar, waar geene onschuld heeft te blozen,
 En 't deugdzaam hart heeft uitgestreên;
 Gij doet den gloed der lelie pralen,
 Wier maagd'lijk wit verheft uw' glans,
 Ver-schietend uwe zilv'ren stralen,
 Tot aan des hemels hoogsten trans.

7.

Betrouwend bieden we u onz' beden,
 o Lelieblanke Moeder-Maagd!
 Als kind'ren tot hun Moeder treden,
 Vreest nimmer 't hart voor 't geen het vraagt.
 Waak over onze lentedagen,
 Bewaar in ons die schoone deugd,
 Die we in zoo brooze vaten dragen;
 Zij blijve ons sieraad, onze vreugd!

8.

Wil ons voor elken strik bewaren,
 Dien helsche list onze onschuld spreidt,

nt;

,
en,

Behoed ons voor de zielsgevaaren,
Waartoe des werelds geest verleidt;
Laat ons ons eigen hart mistrouwen,
Wiens neiging tot de zonde helt,
Maar op die heil'ge Harten bouwen,
Die Kind en Moeder openstelt.

N. 82.

De kinderen van Maria.

Wijze: M. n° 50 en N. M. n° 49.

Wij allen zijn Maria's kind'ren,
Onder 't kruis nam zij ons aan;
Zijn wij bij haar, niets kan ons hind'ren,
En onze harten zijn voldaan!

Maria,

Allen zijn we uwe kind'ren, enz.

Maria

Lacht ons als moeder aan.

1.

We aanschouwen u, met de armen open,
De hand omstraald met 't noodig gratie-licht:
Wat mag uw kind van u niet hopen?
God heeft uw' troon naast zijnen troon gesticht.
Wij allen zijn Maria's kind'ren, enz.

2.

Een sterrenkrans blinkt om uw' schedel,
Uw glans verdooft den felsten zonnegloed,
Gij trapt de maan, zoo lief, zoo edel:
De helse draak ligt plassend in zijn bloed.
Wij allen zijn Maria's kind'ren, enz.

3.

Komt schrik ons teeder hart bespringen,
Op 't zien van satans list en boos geweld . . .
Wie kan ons uit uwe armen wringen?
Uw' liefde, uw' magt is tusschen ons gesteld.
Wij allen zijn Maria's kind'ren, enz.

4.

De wereld toont haar brooze goed'ren,
Reemt 't schijngeluk dat hare minnaars streelt,
Terwijl gij, Moeder aller moed'ren,
Het ware goed aan uwe kind'ren deelt.
Wij allen zijn Maria's kind'ren, enz.

5.

Weg, ver van hier, gij schandvermaken,
Die lach en dans met zucht en tranen paart,
Men kan uw doodend gif niet naken,
Waar Jezus liefde ons ware vreugde gaart.
Wij allen zijn Maria's kind'ren, enz.

6.

Trek steeds tot u ons hart en zinnen,
o Koningin van 't zalig hemelhof,
Dat wij, naast Jezus, u beminnen,
En eeuwig meer verheffen uwen lof.
Wij allen zijn Maria's kind'ren, enz.

N. 83.

Op het feest der H. Moeder Anna.

Wijze: M. n° 50 en N. M. n° 14.

o Anna, wij, Maria's kind'ren,
Wij bieden u onz' hartengroet:
Smeek gij voor ons, niets zal ons hind'ren,
Wat storm om onze hoofden woed'.
o Moeder Anna,
Voor Maria's kind'ren,
o Moeder Anna,
Verwerf gij 't kalm gemoed.

1.

Wat luister glanst om d'achtb'ren schedel!
Wat zachtheid straalt van 't minnelijk gelaat!
Hoe fonkelt 't moederoog! hoe edel
Is zij, die daar bij hare Dochter staat!
o Anna, wij, Maria's kind'ren, enz.

2.

Wie is dat kind van zegeningen,
Dat zoo veel liefde aan zijne Moeder biedt?
Mijn hart voelt zich tot eerbied dwingen,
Wen 't oog nu Moeder en dan Dochter ziet.
o Anna, wij, Maria's kind'ren, enz.

3.

'k Erken de spruit der ed'le vad'ren,
Der Koningen, aan Jesse's stam beloofd,
In haar zie ik de heilzon nad'ren,
Die allen glans van aardsche praal verdooft.
o Anna, wij, Maria's kind'ren, enz.

4.

Door 's Vaders' hart is ze uitverkoren
Tot Moeder van den liefdevollen Zoon,
Die, uit haar kuischen schoot geboren,
Voor 's menschen heil verliet zijn' hemeltroun.
o Anna, wij, Maria's kind'ren, enz.

5.

De heil'ge Geest biedt haar zijn liefde,
Kiest haar tot Bruid, schenkt haar zijn godd'lijk
[hart;
Zij wordt onz' Moeder; al wat grieve
Verliest door haar den angel van de smart.
o Anna, wij, Maria's kind'ren, enz.

6.

Door u , o zaal'ge vrouw , ontvingen
Wij dezen kostb'ren schat , ons hart zoo waard ,
Zie , bidden wij , op uwe gunstelingen
Genadig neêr , bescherm ons op deze aard'.
o Anna , wij , Maria's kind'ren , enz.

7.

Maria is uw kind , onz' Moeder ,
Smeek haar , die u als Moeder mint en eert ,
Dat ze ons bij God , den Albehoeder ,
De deugden vraag' , die gij ons hebt geleerd.
o Anna , wij , Maria's kind'ren , enz.

8.

Vraag haar een teeder mededoogen
Met hen , wier hart een praugend leed beknelt ;
Vraag haar , dat wij die liefd' beoogen ,
Waardoor ons hart met 't hare zamensmelt.
o Anna , wij , Maria's kind'ren , enz.

9.

Verkijg , dat we u en haar behagen ,
U beiden volgen in onwrikb're deugd ,
En Jezus ons op 't eind der dagen
Laat deelen in uwe ongestoorde vreugd.
o Anna , wij , Maria's kind'ren , enz.

N. 84.

Kerstlied.

Wijze: M. n° 40 en N. M. n° 42.

Koor.

Welkom, lief Kind, dat Maria ons baarde!
Komt, stervelingen, staat biddende stil:

Glorie aan God in den hooge! op aarde
Vrede aan de menschen van deugdzamen wil!

1.

'k Haak, al heb ik dons noch doeken,

U in 't stalken te bezoeken,

Kindje met uw lief gezigt,

Dat daar in een kribje ligt.

God! mijn hart begint te branden:

't Reikt zoo lieflijk mij zijn handen,

't Kindje met zijn lief gezigt,

Dat daar in een kribje ligt.

Welkom, lief Kind, enz.

2.

Mogt ik eens wat nader treden,

Raken aan die teed're leden!

Kindje, waarom lacht Gij zoo

In uwe arme wieg op stroo?

Kom, lief Wichtjen, in mijne armen;

'k Zal U aan mijn hart verwarmen.

Kindje , waarom lacht Gij zoo
In uwe arme wieg op stroo ?
Welkom , lief Kind , enz.

3.

Maar ziet eens dat borstje jagen ,
Hooft die zuchtjes troosting vragen !
Ach ! aan mijn geprangd gemoed
Doen zijn' zuchtjes zoo een goed !
Kindje , ziet Gij dan de smarten
In het binnenste mijns harten ?
Ach , aan mijn geprangd gemoed
Doen zijn zuchtjes zoo een goed !
Welkom , lief Kind , enz.

4.

Kindje , kunt Gij hen die lijden
En die zuchten , zoo verblijden ?
Voel mijn hart , hoe 't ligter wordt ,
Kindje , daar Gij tranen stort !
Laat die rollen op mijn wangen ,
Die daar aan uwe oogjes hangen !
Voel mijn hart , hoe 't ligter wordt ,
Kindje , daar Gij tranen stort !
Welkom , lief Kind , enz.

5.

'k Ga die lieve Moeder vragen ,
Kindje , die U heeft gedragen ,
Of 'k mag blijven tot den dood

Aan uw' zijde op haren schoot.
Wees! o Jezus, Gij mijn Broeder,
En die lieve Maagd mijn' Moeder!
Aan uw zijde op haren schoot
Wil ik blijven tot den dood.
Welkom, lief Kind, enz.

N. 85.

Ter eere van den H. Vincentius.

Wijze: M. n^o 46 en N. M. n^o 13.

1.

Welk een schoone dag van zegen
Rijst aan 's hemels held'ren trans,
Lacht 't gevoelig harte tegen,
Vragend zang en zegekrans!

2.

't Is het feest van Jezus liefde,
Die in vollen luister glom,
't Leed verzachtend waar het griefde,
Zegen bragt aan 't scheeps'lendom.

3.

't Is het feest van Godes eng'len,
Die, den zaal'gen held ter eer,
Hem de lauwerkransen streng'len
Voor den troon van d' Opperheer.

4.

't Is Vincentius , de vader
Van het hulpelooze kind ,
Die door God en mensch te gader
Als een engel wordt bemind.

5.

Hij , die Jezus liefdedaden
Aan het lijdend menschdom bood ,
En door weldoen al zijn paden
Teekende tot aan den dood.

6.

Hij , die alle tegenheden
Door zijn liefd'rijk hart verwon ,
Door Gods goedheid op zijn schreden
Springen zag een zegenbron.

7.

Hij vraagt onze dankb're klanken ,
Hij , wiens geest op aard' nog leeft :
Hem zal 't christenhart steeds danken
Voor het goed , dat hij ons geeft.

N. 86.

Lofzang: o Gloriosa Virginum.

Wijze: M. n° 47 en N. M. n° 72.

1.

o Luistervolle, kuische Maagd,
Wier hoofd een kroon van starren draagt,
Die Sions burcht verlichten:
Hij is 't die u geschapen heeft,
Dien ge aan uw' borst het leven geeft,
Voor Wien 't heelal moet zwichten.

2.

Wat Eva's schuld haar kroost ontnam,
Herstelt gij ons door 't vlek'loos Lam,
Door Jezus dien gij baarde,
Die ons den toegang tot het maal
Ontslot van 's hemels bruiloftzaal,
En ons van druk bewaarde.

3.

o Gulden poort, verheven troon,
o Hemelhof, waarin de Zoon
Des grooten Konings woonde!
De wereld werd, o Maagd! verheugd,
Als 't Leven zich, tot heil en vreugd,
Door u aan ons vertoonde.

4.

Gezegend zijt Gij , godd'lijk Kroost !
Die U een Maagd tot Moeder koost ,
Die ons gebed wilt hooren ;
Van eeuwen is U lof geweest ,
Met Vader en den heil'gen Geest
In t rijk der uitverkoren. Amen.

N. 87.

o Gloriosa Virginum.

Wijze: N. M. n^o 47.

1.

o Gloriosa Virginum ,
Sublimis inter sidera ,
Qui te creavit , parvulum
Lactente nutris ubere.

2.

Quod Heva tristis abstulit ,
Tu reddis almo germine ;
Intrent ut astra flebiles ,
Coeli recludis cardines.

3.

Tu Regis alti janua
Et aula lucis fulgida ;

Vitam datam per Virginem,
Gentes redemptae, plaudite.

4.

Jesu, Tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, et almo Spiritu
In sempiterna saecula. Amen.

N. 88.

Lied van den H. Casimirus.

Wijze: M. n° 5 en N. M. n° 3.

1.

o Gij, die troont
Waar Jezus woont,
Zie gunstig op ons neder;
Ons zondig hart
Verkwijnt van smart;
Toon u ons Moeder teeder.

2.

Verhoor ons beên,
Stil het geweên
Van die uw zegen vragen,
Ten allen tijd
Zal 't hart verblijd
U dankend hulde dragen.

3.

Weer van ons af
Der zonden straf,
Van 't onboetvaardig sterven.
Neen, neen, het kind
Door u bemind
Zal nooit genade derven.

4.

Klimm' kindertoon
Tot voor den troon,
Waarop gij zijt verheven,
Dan volgen wij,
Uw kind'ren rei,
In Sions zaal'ge dreven.

5.

Schenk ons nu deugd,
Hierna de vreugd
Van met de Hemellingen,
Vereend van geest
Op 't eeuwig feest
Maria's naam te zingen.

N. 89.

Opdragst van het hart aan Maria.

Wijze: M. n° 52 en N. M. n° 54.

1.

Nad'ren wij nu Jezus Moeder,
Zingen wij thans haar ter eer,
Leggen wij te zaam onz' harten
Hier blijmoedig voor haar neêr.

2.

o Maria, zie, wij nad'ren
Vol betrouwen tot uw troon;
Smeek voor ons bij d' eeuw'gen Vader
En bij Jezus uwen Zoon.

3.

Maria zij door ons
In eeuwigheid geprezen;
Want zij, die reine Maagd,
Die satans magt verwon,
Is schooner dan de maan,
Meer flikk'rend dan de sterren;
Ja, door haar schitt'rend licht
Verduistert zelfs de zon.

4.

Lieve. Moeder, wees geprezen
Voor uw goedheid, voor uw magt;

Blijf ons allen steeds beschermen,
Help ons elken dag en nacht.

5.

Laat ons steeds uw goedheid roemen,
Geef ons ijver voor uwe eer;
Maak dat wij ook hier vervullen
't Heilig inzicht van den Heer.

6.

o Laat ons hier toch ook
Haar heilig Hart vereeren;
Dat Hart, waar iedereen
En hulp en bijstand vindt.
Vereenen wij ons dan
Door werken en gebeden,
Opdat haar heilig Hart
Door ieder wordt bemind.

7.

Wij bevelen vol betrouwen
Ons in uw beminn'lijk Hart;
Laat ons daar een schuilplaats vinden
In gevaar, in vreugd en smart.

8.

Ruk ons hart geheel van de aarde,
Maak het gansch aan u gelijk,
En voer ons met de eng'lenkoren
Na den dood in 't hemelrijk.

N. 90.

Maria is onze hoop.

Wijze: M. n° 53 en N. M. n° 65.

1.

o Maria, wees geprezen !
Hoor mij, die uw kind wil wezen ,
Wees geëerd in eeuwigheid !
Ja, hoor naar mijn kinderzangen ,
En wil 't lied in gunst ontvangen
Dat aan u is toegewijd.

2.

Maak, dat ik in deugden winne
En u altijd meer beminne,
Die zoo liefd'rijk mij behoedt ;
Geef mij lust en vlijt bij 't werken,
Wil in 't goede mij versterken,
Geef mij in het strijden moed.

3.

Laat mij steeds uw goedheid prijzen,
U mijn liefde en dank bewijzen,
Voor het goede, aan mij gedaan.
Eeuwig wil ik u behooren,
Want een kind gaat nooit verloren,
Dat door u wordt bijgestaan !

N. 91.

Loflied aan Jezus Christus.

Wijze: M. n° 49 en N. M. n° 44.

1.

Als 't eerste duister breekt,
Ontwaakt mijn hart, en spreekt:
Geloofd zij Jezus Christus.
Bij al wat ik begin,
Roep ik met hart en zin:
Geloofd zij Jezus Christus.

2.

En wat mijn werk ook zij,
Ik zeg er vrolijk bij:
Geloofd zij Jezus Christus.
Zingt, menschenkind'ren, luid,
Zingt jubelend het uit:
Geloofd zij Jezus Christus.

3.

Heel 't aardrijk in het rond
Weerklinke te elken stond:
Geloofd zij Jezus Christus.
Als 't licht ten einde spoedt,
Zij dit de laatste groet:
Geloofd zij Jezus Christus.

4.

In nood en bitt're smart,
Roep ik met mond en hart:
Geloofd zij Jezus Christus.
Zingt, hemel, aarde en zee,
Zingt, al wat ademt, meê:
Geloofd zij Jezus Christus.

5.

Als treurigheid mij plaagt,
Dan roep ik onversaagd:
Geloofd zij Jezus Christus.
Bij 's levens zielsverdriet
Vind ik mijn troost in 't lied:
Geloofd zij Jezus Christus.

6.

Ja, nog mijn ziele spreekt,
Als reeds mij 't harte breekt:
Geloofd zij Jezus Christus.
Weerklinke wijd en luid
Voor Hem, eeuw in eeuw uit:
Geloofd zij Jezus Christus.

N. 92.

Aan mijne onbevleete Moeder.

Wijze: M. n° 48 en N. M. n° 37.

1.

Wij prijzen vol vreugde de zuiverste Maagd,
Wij prijzen ze in vrolijke zangen;
Haar schoonheid heeft eeuwig haar Schepper
[behaagd,
Zij werd zonder zonde ontvangen.
o Reinste der maagden, u prijze mijn lied,
Versmaad, ach versmaad mijne zangen toch niet.

2.

Van 't hoogste des hemels zag God op u neêr,
Zijn oog sloeg u liefderijk gade;
Reeds vóór uw geboorte werdt gij door den Heer
Vervuld met de grootste genade;
Gij bleeft steeds van iedere zonde bevrijd,
En eeuwig uw' Heer en uw' Schepper gewijd.

3.

Gelijk onder doornen de lelie bekoort,
Zoo zijt gij het sieraad der vrouwen:
Ach, mogt ik, o Moeder van 't eeuwige Woord,
Toch al uwe schoonheid aanschouwen!
o Vlekk'looze Moeder, wat zijt gij toch schoon!
Gij deelt in de schoonheid van Jezus, uw' Zoon.

4.

Nu leeft gij daarboven in eind'looze vreugd,
 Waar de eng'len u juichend omringen;
 De hemel wordt thans door uw schoonheid ver-
 Die Cherubs en Serafs bezingen. [heugd,
 o Luister des hemels! gij glinstert van licht,
 God zelf heeft uw troon naast den zijnen gesticht.

5.

o Maagd'lijke Moeder, o vleck'looze Maagd,
 Tot boven de sterren verheven,
 Bekom ons die deugd, welke 't meest u behaagt,
 En leid ons tot 't eeuwige leven:
 Daar zingen wij eeuwig rondom uwen troon:
 o Reinste der maagden, wat zijt gij toch schoon!

N. 93.

Tot lafenis der geloovige zielen.

Wijze: M. n° 54 en N. M. n° 87.

1.

Heil'ge Vader! uwe kind'ren
 Zuchten thans in 't vagevuur;
 Wil hun smarten toch vermind'ren,
 Schenk vergeving in dit uur.
 Ach! ontferm U; wees genadig;
 Redding, Heer! maar niet te laat;
 Zij verzuchten ook gestadig:
 Ach! verzacht ons lijdensstaat.

2.

Goede Vader, wij verlangen
En wij smeeken onvermoeid,
Om deez' ééne gunst te ontvangen;
Breek den kluister, die hen boeit,
Wij, wij willen hen bevrijden:
Om het bloed van uwen Zoon,
Om zijn dood en bitter lijden,
Vader! voer hen naar uw troon.

3.

't Zijn uw dienaars, 't zijn uw kind'ren,
Die Gij, goede God! kastijdt;
Wat toch kan hun smart verminderen?
Onze harten zijn bereid!
Zie op Jezus nogmaals neder;
O! die naam is U zoo zoet;
't Klinkt ook voor uw hart zoo teeder:
Jezus wonden, Jezus bloed.

4.

o Maria, hoor onz' zangen,
Hoor ons smeeken gunstig aan.
Gij vervult steeds ons verlangen:
Doe wat ge altijd hebt gedaan.
't Zijn uw kind'ren die u smeeken
Voor uw' kind'ren, heil'ge Maagd;
Wil hun boeijen toch verbreken,
Schenk hun, wat ons hart u vraagt.

5.

Gij, Maria! zijt vermogend
Bij uw' Jezus, onzen Heer;
Jezus! zie ook mededoogend
Op die arme zielen neêr.
Heil'ge Vader, schenk haar vrede,
Schenk haar Jezus, schenk haar U;
Dit zij onze laatste bede,
Ach! verhoor, verhoor ons nu.

N. 94.

Feest van den zoeten naam Jezus.

Wijze: M. n° 55 en N. M. n° 88.

1.

Hoe zoet, hoe streelend is uw naam
o Jezus, voor mijn' ooren:
Geen zang is mij zoo aangenaam,
Kan mij zoo zeer bekoren.
'k Zeg: Jezus, en mijn hart herleeft.
Ach mogt aan mijne lippen
Zoo'n zoet geluid als Jezus geeft,
Ten allen tijd ontglippen.

2.

Uw naam schenkt vreugde aan mijn gemoed
Wanneer 'k hem zie geschreven.
In Jezus zie ik alle goed,

In Jezus zie ik 't leven.
Wees eeuwig in mijn hart geprent,
Wees eeuwig in mijne oogen;
Uw schoonheid is aan mij bekend,
Zij heeft mijn hart bewogen.

3.

o Zoete naam! mijn hoop en troost,
Mijn sterkte in al mijn strijden;
Mijn hart, hoe diepe zuchten 't loost,
Kunt gij in eens verblijden.
Geen wereld schaadt mij als ik wil;
'k Behoef dan slechts te spreken:
„Geloofd zij Jezus:” en 't is stil,
't Gevaar is reeds geweken.

4.

Wanneer de duivel mij bestrijdt,
'k Heb niets van hem te duchten;
'k Roep: „Jezus,” 'k ben in veiligheid,
De vjand moet gaan vlugten.
Als duivel, wereld, vleesch te zaâm,
Mijn zuiver hart belagen,
Dan roep ik: „Jezus, zoeten naam”
En 't leger is verslagen.

5.

In tegenspoed, in druk en smart
'k Zal Jezus blijven noemen;
Wat stormen woeden om mijn hart,

'k Wil Jezus altijd roemen.
De laatste zucht die 't harte doet,
Ik hoop het, zal nog wezen:
„o Zoete Jezus! wees gegroet,
„o Jezus! wees geprezen.”

N. 95.

Verrijzenis des Zaligmakers.

Wijze: M. n° 55 en N. M. n° 89.

1.

Erken uw' God, o christenschaar!
Die mensch heeft willen wezen;
'k Verkondig u de blijde maar,
Dat Jezus is verrezen.
Aanbid hier de almagt van den Heer
En zing met blijde klanken:
Alleluja, aan God zij eer!
Hem willen wij bedanken.

2.

Kom, zie: in 't graf is Hij niet meer;
Hij heeft den dood doen zwichten
Tot kenmerk van zijn heil'ge leer
En kerk, die Hij kwam stichten.
Erken zijn goddelijk gebod,
En wandel in zijn wegen;
Alleluja, schenk eer aan God!
Hij schenkt ons zijnen zegen.

3.

Bij de eerste scheem'ring legt Hij af
De windsels en de doeken ,
En gaat, verrezen uit zijn graf,
De Apost'len-schaar bezoeken.
Ziedaar de hoop op 't vaderland ,
De hoop op 't eeuwig leven,
De onsterf'lijkheid als onderpand
Door Jezus ons gegeven.

4.

Erken, bemin uw' God en Heer,
Volbreng hier zijn bevelen ;
Dan zult gij, volgens zijne leer,
Eens in zijn' glorie deelen.
Wij sterven slechts voor korten tijd
Om eenmaal te verrijzen ;
Verrijzen voor alle eeuwigheid
Om Jezus daar te prijzen.

5.

Geloofd zij Jezus, Godes Zoon ,
Die ons thans komt verblijden !
We ontvangen eens een eeuwig loon
Voor korten tijd te strijden.
Dan zullen wij alle eeuwen door
In Sions vreugdezalen ,
't Alleluja met 't eng'lenkoor
Ter eer van God herhalen.

N. 96.

Jesus' Hart, ons heil.

WIJZE : N° 3.

Wie kan uw Hart aanschouwen
Zoo godlijk, mild en teer,
En roemt niet vol vertrouwen
De liefde van zijn Heer?
Als de uitgestorte regen
Stroomt ons uw liefde tegen.
o Jesus, o Jesus, Jesus zegen mij.

Bij d'aanblik van de zonde
In eigen hart ontsteld,
Spoed ik naar de open Wonde
Waar 't godlijk heilbad welt.
Daar in uw purperplassen
Zal ik mijn vlekken wasschen.
o Jesus, o Jesus, Jesus reinig mij.

Als de afgejaagde hinde
Versmacht mijn ziel van dorst;
Geef, dat ik laafnis vinde
Aan uw doorstoken borst;
Laat me aan uw boezem zinken
En liefde uit liefde drinken.
o Jesus, o Jesus, Jesus laaf Gij mij.

Bedreigd van alle zijden,
Door satans heir benard,
Zoek ik bij 't moeizaam strijden
Een rustplaats voor mijn hart,
Och dat ik vlugten konde
In Jesus boezemwonde!
o Jesus, o Jesus, Jesus veilig mij.

In Jesus Harte wonen
Is 't hoogst begeerlijk lot;
Mij zij de troon der tronen,
De liefde van mijn God!
Daar, van uw glans omblonken,
Van uw vreugde dronken,
o Jesus, o Jesus, Jesus zalig mij.

N. 97.

Ter eere van het H. Hart van Jesus.

Wijze: n^o 1.

1.

Voor Jesus harte zinge
Mijn ziel in mingeneugt;
Door alle wolken dringe
De luide toon der vreugd.

Refrein: Geëerd ten allen tijde
Zij Jesus heilig hart;
Dat aller hart zich wijde
Aan 't hart vol liefde en smart.

2.

o Hart, voor mij gebroken
Uit louter liefdepijn,
Om mijne schuld doorstoken,
Mocht Gij mijn' Redder zijn.

Refrein: Geëerd enz.

3.

Uit breede hartkwetsure
Sprong water, heilig bloed.
Hoe rijk stroomt sinds dien ure
Ons uw genadevloed!

Refrein: Geëerd enz.

4.

Heer Jesus, ééne bede
Slechts ééne, gun ze mij;
Ruim mij een zoete stede
In uw doorhoorde zij.

Refrein: Geëerd enz.

5.

Dan word ik naar de trekken,
Die 'k in uw beeld bemin,
Zachtmoedig, rein van vlekken
En nederig van zin.

Refrein: Geëerd enz.

6.

Verschuilend in uw wonde
Vind ik mijn zielerust,
In zoete en bittre stonde
Veracht ik 's werelds lust.

Refrein: Geëerd enz.

7.

En als mij de oogen breken
Zich sluitend voor den schijn,
Wil ik nog stervend spreken
Heer Jesus, eeuwig mijn.

Refrein: Geëerd enz.

N. 98.

Lofzang voor het H. Sacrament.

Klink nu, klink nu heilig lied.
Jesus, wien ons harte ziet
Door den schijn van korenaren,
Doet ons voor zijn troon vergâren:

Jesus leef!

Jesus leef!

Jesus eeuwige eer en roem
In de schâuw van tarwebloem!
Jesus, Vaders liefste Zoon
Hier, als op den Hemeltroon.

Op nu, op nu Christenschaar!
Jesus' wenkt ons van 't altaar;
Als we biddend nederknielen,
Stroomt zijn zegen in de zielen.

Jesus leef!

Jesus leef!

Jesus, die ons balsem brengt;
Jesus, die ons krachten schenkt;
Jesus, die den liefdegloed
In de harten vlammen doet.

o, Wie Hem niet minnen zou?
Wie blijft Jesus niet getrouw?
Wie zou niet met zielsverblijden
Zich geheel aan Jesus wijden?

Jesus leef!

Jesus leef!

Jesus in het Sacrament
Is de blanke wondertent,
Jesus! die ons met zijn Bloed,
Met zijn eigen Lichaam voedt.

God, wat is uw liefde groot!
Jesus kiest voor ons den dood;
Jesus keert terug in 't leven
Om zich weer aan ons te geven.

Jesus leef!

Jesus leef!

Jesus onze dierste schat,
Levend Brood van 't outervat,

Jesus, ik verlang naar U!
Jesus, Jesus hoor mij nu.

Ruk mijn hart van 't aardsche kaf,
Ruk mij van mij zelven af;
Wil mij zóó aan U verbinden,
Dat ik Jesus slechts kan vinden.

Jesus leef!

Jesus leef!

Eenmaal zult Gij zonder schijn,
Jesus, mij gegeven zijn.
Wanneer komt de blijde dag,
Dat ik U, mijn Jesus, mag?

N. 99.

Gaat tot Joseph.

Wijze: *Wees gegroet op kindertoon.*

„Gaat tot Joseph”, o hoe zoet
Klinkt die toon in onze zielen!

Laat ons met een blij gemoed
Voor zijn zetel nederknielen!

Hem zij dit ons lied gewijd, } *bis.*
Die ons steeds als Vader leidt. }

U, wien Christus' Kerk vereert
Als haar Leidsman en Behoeder,

Die haar als Patroon regeert,
 Smeeken wij voor onze Moeder
 En haar waardig Opperhoofd, } *bis.*
 Van zijn wettig recht beroofd.

Schenk ons in der tijden druk,
 Die uw kind'ren thans beleven,
 Waren vrede en waar geluk,
 Voedstervader, hoog verheven!
 Sla uw blikken, zacht en teêr, } *bis.*
 Op uw droeve kind'ren neêr!

Wend des Heeren gramschap af;
 Houd zijn wrekende armen tegen;
 Zend genade in plaats van straf;
 Bid uw Jesus om zijn zegen;
 Gij, Patroon van Nederland, } *bis.*
 Bid ook voor ons Vaderland.

Bruidegom der Moedermaagd,
 Hoed de jeugd op al haar wegen,
 Waar haar satans list belaagt,
 Blik haar uit den Hemel tegen;
 Stort haar ziele, stort haar zin } *bis.*
 Liefde voor de kuischheid in.

Schenk aan 't oog der oud'ren licht,
 Om hun kind'ren zóó te leiden
 In 't betrachten van hun plicht,
 Dat zij zich een plaats bereiden,

Waar gij met uw Jesus woont, } *bis.*
En u hun Beschermers toont. }

Gaat tot Joseph! klink' het voort;
Gaat tot Joseph! Christenscharen,
Gaat tot Joseph! op dat woord
Wijken rampen en gevaren!
Gaat tot hem! door hem geleid } *bis.*
Gaan wij tot de onsterfelijkheid. }

N. 100.

De H. Familie Jesus, Maria, Joseph.

1.

Solo. U, Joseph, wijd ik mijnen zang,
Maria zing ik levenslang,
U dierb're Jesus is 't nog meer,
Wien ik met mijnen zang vereer.

Koor. o Heilig huisgezin,
Daar eer ik Joseph in,
Ik eer Maria, Moedermaagd,
Met heur god'lijk Kind,
Dat ons teeder mint,
En niets van ons dan liefde vraagt.

2.

Solo. Was ooit een huisgezin zoo groot,
En te gelijk in dieper nood,

Dan 't allerheiligst huisgezin?
Dit boezemt troost bij 't lijden in.

Koor. o Heilig, enz.

3.

Solo. Was ooit een huisgezin op aard
Zoo heilig, zoo onze achting waard?
Het hoofd gebogen in het stof,
Zing ik dit heilig Drietal lof.

Koor. o Heilig, enz.

4.

Solo. Was ooit op aard een huisgezin
Zoo mild, zoo rijk aan menschenmin?
Ik werp daarom voor U, o Heer,
Mij zelf als dankbaar offer neêr.

Koor. o Heilig, enz.

N. 101.

Maria leve!

Maria leev'! wat glans en luister meng'len
Zieh in dit hart van alle vlekken vrij!

Maria leev'! de Koningin der eng'len,
De Moedermaagd aan 't hoofd der maagdenrij.

Maria leve

Met God haar Kind!

Leve Maria,

Die ons als Moeder mint!

Maria leev'! komt laat ons voor haar knielen,
Ze is dochter Gods, Gods Moeder en Gods Bruid.

Maria leev'! zij 't heilverbond der zielen —
Door hare hand stort God zijn gunsten uit.
Maria leve, enz.

Maria leev'! zou ik haar ooit verlaten?
Neen, liever zonk ik dan in 't duister graf.
Ach, zonder haar wat zou mij 't leven baten?
Neen, God, breek eer den draad mijns levens af.
Maria leve, enz.

Maria leev'! laat me in haar liefde leven,
Met haar vereend vrees ik noch dood noch pijn.
De laatste zucht, die op mijn lip zal zweven,
Zal liefdezucht voor u, Maria, zijn.
Maria leve, enz.

N. 102.

H. Jozef, patroon der H. Kerk.

1.

Heil'ge Jozef! gij, Behoeder
Van den Christus, Godes Zoon;
Wij, o Vader! treden nader;
Komen tot uw glorietroon.
Machtig moet uw voorspraak wezen,
Hoofd van 't heilig Huisgezin;

Gij, die Jesus en Maria
Hebt verzorgd met zuiv're min.

2.

Zoo verheven in uw leven
Om uw deugd en heiligheid;
Zoo verheven na dit leven
In het rijk der zaligheid.
Daarom heeft ons aller Herder
Voor des Heeren Kerk op aard'
Tot Patroon u uitgekozen,
Die het Kindjen hebt bewaard.

3.

Want het lijden dezer tijden
Dreigt ons met zoo fellen nood;
Hooger stijgend, nimmer zwijgend
Dreigen de oproerskreten: dood!
Maar onwrikbaar en gelaten
Staat de Stedehouder pal,
Wij, zijn kinderen, zien 't vol hope;
Onze Paus kent vrees noch val.

4.

Wie is machtig, wie is krachtig,
Als de Zorger van Gods Zoon?
Als de Hoeder zijner Moeder;
Thans gezeten op den troon?
Onze Paus noemt hem zijn Strijder;
's Pausen woord is Gods orgaan!

Daarom zuchten wij tot Jozef,
Zien wij hem vertrouwvol aan.

5.

Neem o Vader! dan te gader,
Kerk en Paus en kindren aan;
Wil in lijden, in ons strijden,
Aan het hoofd des legers staan.
Dan zal spoedig weer verrijzen
't Glorielicht, de gloriëdag!
En de Kerk zal zegevieren,
Als geen vroeger leeftijd zag.

N. 103.

Loflied ter eere van den H. Jozef.

1.

Dat Jozef leev'! die naam doet liefde ontvonken,
Dat Jozef leev'! die naam vervoert het hart,
Dat Jozef leev'! 'k voel mij van liefde als dronken,
Dat Jozef leev'! die naam verjaagt de smart,
Dat Jozef leev'! Dat Jozef leev'!

2.

Dat Jozef leev'! zoo zingen de eng'lenscharen,
Dat Jozef leev'! zoo zingt de sterveling,
Dat Jozef leev'! gekniëld aan zijne altaren,
Dat Jozef leev'! zoo dikwijls als ik zing,
Dat Jozef leev'! (*bis.*)

3.

Dat Jozef leev'! naam die de kind'ren minnen,
Dat Jozef leev'! die naam geeft steun en klem,
Dat Jozef leev'! die naam helpt ons verwinnen,
Dat Jozef leev'! ik leef en sterf voor hem.
Dat Jozef leev'! (*bis.*)

4.

Dat Jozef leev'! als droefheid mij komt plagen,
Dat Jozef leev'! als 't gaat naar wil en schik,
Dat Jozef leev'! bij nachten en bij dagen,
Dat Jozef leev'! tot aan mijn laatsten snik.
Dat Jozef leev'! (*bis.*)

5.

Geniet dan eens in 't rijk der zaligheden,
Mijn ziel het hoogste eeuwig zalig goed,
Dan is 't uw naam, o Jozef, 't zijn uw beden,
Waaraan ik deels mijn heil dan danken moet.
Dat Jozef leev'! (*bis.*)

N. 104.

Joseph leve!

1.

Leev' Joseph, voedstervader
Van Jesus, onzen Heer,
Wij treden biddend nader
En knielen voor u neer.

Gij draagt op vaderarmen
Het Godd'lijk Jesuskind.
Wil onzer u erbarmen, } (bis.)
o Dierbre zielenvrind ! }

2.

Rigt, Joseph, onze dagen
En schik ons verder lot
Naar Jesus welbehagen,
En Godes heilgebod.
Wil door uw' zorg ons geven,
o Zeek're toeverlaat,
Dat we onzen roep beleven } (bis.)
En heil'gen onzen staat. }

3.

Wij smeecken u te gader,
Patroon van Nederland,
Blijf, Joseph, ons tot vader,
Bewaak 't u dierbaar pand.
Blijf altoos ons behoeder,
En toevlugt in den nood,
Met Jesus en zijn Moeder, } (bis.)
Van nu tot in den dood. }



Boetezang.

God mijn Heer! God mijn Heer!
Needrig kniel ik voor U neer
Om uw naam te prijzen
Voor de gunstbewijzen
Mij zoo ruimschoots toegedeeld.

Dank en lof! Dank en lof!
Heer, Gij hebt mij handvol stof
Tot uw kind verkoren,
't Kindschap ging verloren,
Met uw bloed kocht Gij 't mij weer.

Ach mij dwaas! Ach mij dwaas!
't Loon dier weldaan was, helaas!
Ondank, gruwb're zonden,
'n Leven ongebonden
In de lusten van het kwaad.

Heil'ge Geest! Heil'ge Geest!
Dolend schaap ben ik geweest.
Wil me uw lichtstraal schenken,
Rouwvol doen bedenken
Boosheid, grootheid van mijn schuld.

Onderzoek van geweten.

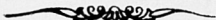
God omhoog! God omhoog!
Waar verberg 'k mij voor uw oog?
'k Ben melaatsch van zonden,
Walg'lijk zijn de wonden,
Die 'k mijn ziel heb toegebracht.

Heer mijn God! Heer mijn God!
'k Heb met uw liefde wreed gespot
En met boos geweten
't Hart vaneengereten,
Dat mij toch nog tot zich riep.

Jesus-zoet! Jesus-zoet!
Ik vertrad uw dierbaar bloed,
Ach wil 't mij vergeven,
'k Zweer U heel mijn leven
Trouw te blijven in uw dienst.

Eeuwig haat! Eeuwig haat!
Satan, wereld, alle kwaad.
'k Wil gevaren mijden,
Moedig wil ik strijden
Heer, tot aan mijn jongsten snik.

Moedermaagd! Moedermaagd!
Die zoo gaarne zwakken schraagt,
Wenk mij bij gevaren,
Doe mij gaaf bewaren
Kracht en moed ten einde toe.



H.
Jesu
Hee
Jesu
Jesu
God
God
o
God
H.
H.
v
H.

H. Joseph,

LITANIE

TOT DEN

HEILIGEN JOSEPH.

Heer, ontferm U onzer.

Jesus Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Jesus Christus, hoor ons.

Jesus Christus, verhoor ons.

God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.

God, Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U
onzer.

God, heilige Geest, ontferm U onzer.

H. Drievuldigheid, een God, ontferm U onzer.

H. Maria, bruid van den H. Joseph, bid
voor ons.

H. Joseph, zoon van David,

eer der bruidegoms,

versierd met den titel van vader van

Jesus Christus,

voedstervader van het Kindje Jesus,

vereerd met de tegenwoordigheid van

het menschgeworden Woord,

bruidegom van eene Moeder-Maagd,

geleider van de heilige Familie,

navolger van Jesus en Maria,

H. Joseph,

bid
voor
ons.

H. Joseph, begunstigd met de gaven van den heiligen Geest, bid voor ons.

navolger van de zuiverheid der Engelen,
voorbeeld van ootmoedigheid en geduld,
volmaakt beeld van het geestelijk leven,
verkoren uitwerker van den wil des

Allerhoogsten,

die den Zoon van den eeuwigen God
in uwe armen droegt,

die de beschermer waart van de zuiverste der Maagden,

die deel naamt in de ballingschap van
Jesus in Egypte,

die de vreugd hadt, van Jesus in den
tempel weder te vinden,

aan wien de Koning der heerlijkheid,
de Koning des hemels wilde onderdanig zijn,

die toegelaten werdt om de verborgenheid der goddelijke raadsbesluiten te beschouwen,

die het geluk hadt van uwen geest in de armen van Jesus en Maria te geven,

die ons van den Allerhoogste de voortreffelijkste genaden verwerft,

machtige steun der Kerk van Jesus Christus,

beschermer van hen, die u met betrouwen aanroepen,

H. Joseph,

bid voor ons.

H.

H.

La

La

La

Jes

Jes

ŷ.

R.

van

hei

onz

doc

ver

kur

God

der

den

H. Joseph, onze beschermmer in het leven en onze verdediger in den dood, bid voor ons.

H. Joseph, Patroon van Nederland, bid voor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.

Jesus Christus, hoor ons.

Jesus Christus, verhoor ons.

✠ Bid voor ons, o heilige Joseph,

B. Opdat wij der beloften van Jesus Christus waardig worden.

GEBED.

Gewaardig U, Heer! ons in de verdiensten van den gelukzaligen Bruidegom uwer allerheiligste Moeder de hulp te doen vinden, welke onze noodwendigheid vereischt; opdat wij, door zijne machtige voorspraak, de genaden verwerven, welke wij door ons zelven niet kunnen verkrijgen. Wij bidden U hierom, o God! die leeft en heerscht in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Has Litanias approbamus pro privata et extraliturgica recitatione.

† A. GODSCHALK, *Ep. Busc.*

bid voor ons.

LITANIE

VAN HET

HEILIG HART VAN JESUS.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld,
God, heilige Geest,
Heilige Drievuldigheid, één God,
Hart van Jesus, Zoon van den eeuwigen
Vader,
Hart van Jesus, Zoon van de Maagd en
Moeder Maria,
Hart van Jesus, eigene en waardige woon-
plaats van den H. Geest,
Hart van Jesus, tempel van de allerhei-
ligste Drievuldigheid,
Hart van Jesus, glorie en vreugde der
Engelen,
Hart van Jesus, oneindig in Majesteit,

ontferm U onzer.

Han
Alle
Alle
Alle
Han

Hart van Jesus,

Hart van Jesus, voorwerp van alle liefde,
 Alleroetmoedigst Hart van Jesus,
 Allerzuiverst Hart van Jesus,
 Allerminnelijkst Hart van Jesus,
 Hart van Jesus, vol van zegen en genade,
 wellust van hemel en aarde,
 licht van geheel de wereld,
 onoverwinnelijke sterkte tegen onze vij-
 anden,
 fontein van alle regtvaardigheid,
 oorsprong van alle goedheid en barm-
 hartigheid,
 vol medelijden en deugden,
 woonstede aller deugden,
 allen lof en eerbied waardig,
 waardig voorwerp aller aanbidding,
 oneindige afgrond van alle hemelsche
 gaven,
 fontein der wateren, springende tot het
 eeuwige leven,
 verzoening voor onze zonden,
 troost van alle bedrukte harten,
 hoop van die in U sterven,
 ons leven en onze verrijzenis,
 toevlugt van alle zondaren,
 met bitterheden voor ons vervuld,
 met versmaadheden voor ons verzadigd,
 om onze boosheden doorwond,
 voor onze zaligheid aan het kruis ge-
 storven,

Hart van Jesus,

ontferm U onzer.

ontferm U onzer.

Hart van Jesus, met eene lans doorstoken, ont. U onzer.
 Hart van Jesus, levende, heilige en God
 behagende offerande,
 Hart van Jesus, altaar, op hetwelk alle
 Heiligen geofferd worden,
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
 reld, spaar ons, Jesus.
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
 reld, verhoor ons, Jesus.
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
 reld, ontferm U onzer, Jesus.
 V. O Koning der glorie!
 R. Gij zult een vermorzeld en verootmoedigd
 hart niet versmaden.

GEBED.

Jesus Christus, die U gewaardigd hebt de
 onuitsprekelijke rijkdommen van uw goddelijk
 Hart door eene nieuwe weldaad aan uwe Kerk
 kenbaar te maken, verleen ons, dat wij aan
 de liefde van dit allerheiligste Hart beant-
 woorden, en de oneer, hetzelfde door de on-
 dankbare menschen aangedaan, door waardige
 dienstbewijzingen mogen herstellen; die leeft
 en heerscht met den Vader en den H. Geest,
 door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Has Litanias approbamus pro privata et
 extraliturgica recitatione.

† A. GODSCHALK, *Ep. Busc.*

Adoro te.

1.

Adoro Te devote, latens Deitas,
Quae sub his figuris vere latitas,
Tibi se cor meum totum subiicit,
Quia Te contemplans totum deficit.
Ave, Jesu, Pastor Fidelium,
Adauge fidem omnium
In Te credentium.

2.

Visus, gustus, tactus, in Te fallitur:
Sed auditu solo tuto creditur.
Credo quidquid dixit Dei Filius.
Nil hoc veritatis verbo verius.
Ave, Jesu, etc.

3.

In cruce latebat sola Deitas;
At hic latet simul et humanitas:
Ambo tamen credens atque confitens,
Peto quod petivit latro poenitens.
Ave, Jesu, etc.

4.

Pie Pelicane, Jesu Domine,
Me immundum munda Tuo sanguine,

Cujus una stilla saluum facere
Totum mundum·quit ab omni scelere.
Ave, Jesu, etc.

5.

Jesu, quem velatum nunc aspicio,
Oro, fiat illud quod tam sitio,
Ut, Te revelata cernens facie,
Visu sim beatus Tuæ gloriæ.
Ave, Jesu, etc. Amen.

Benedictie.

Tantum ergo Sacramentum
Veneremur cernui:
Et antiquum documentum
Novo cedat ritui:
Praestet fides supplementum
Sensuum defectui.

Genitori, Genitoque
Laus et jubilatio,
Salus, honor, virtus quoque,
Sit et benedictio:
Procedenti ab utroque
Compar sit landatio. Amen.

ŷ. Panem de coelo praestitisti eis.
R. Omne delectamentum in se habentem.

Stabat Mater.

re.

1.

Stabat Mater dolorosa

Juxta crucem lacry-
mosa

Dum pendebat Filius.

2.

Cuius animam gemen-
tem,Contristatam et dolen-
tem

Pertransivit gladius.

3.

O quam tristis et af-
flicta

Fuit illa benedicta

Mater Unigeniti.

4.

Quae moerebat et do-
lebat

1.

Jezus diep bedrukte
MoederStond en weende bij
het kruishoutWaar haar dierbaar
Kind aan hing.

2.

En haar boezem, zoo
vol jammer,Zoo bedroefd en zoo
vol smarte,Werd van 't bitter
zwaard doorboord.

3.

Hoe vol rouwe, hoe
gebogenWas die zegenrijke Moe-
derVan Gods eengeboren
Zoon.

4.

Ach ! hoe treurt en ach !
hoe steent die

Pia Mater, quum vi-
debat
Nati poenas inclyti.

5.

Quis est homo qui non
fleret
Matrem Christi si vi-
deret
In tanto supplicio.

6.

Quis non posset con-
tristari
Christi Matrem con-
templari.
Dolentem cum Filio.

7.

Pro peccatis suae gen-
tis
Vidit Jesum in tor-
mentis
Et flagellis subditum.

Goede Moeder bij 't
aanschouwen
Wat haar lieveling daar
lijdt.

5.

Welk een sterfling moet
niet schreijen
Bij het zien van Jezus
Moeder
In zoo groot een fol-
tering.

6.

Wie zou niet meewa-
rig worden
Bij het zien der lieve
Moeder,
Die daar met haar Zoon
lijdt.

7.

Voor de zonden van
de zijnen
Zag zij Jezus in de
pijnen,
Zag zij Hem den gee-
sels prijs.

't

8.

aar

Vidit suum dulcem natum

Moriendo desolatum

oet

Dum emisit spiritum.

9.

zus

Eja, Mater, fons amoris!

fol-

Me sentire vim doloris

Fac, ut tecum lugeam.

10.

wa-

Fac ut ardeat cor meum

eve

In amando Christum Deum,

one

Ut sibi complaceam.

11.

van

Sancta Mater! istud agas;

de

Crucifixi fige plagas

gee-

Cordi meo valide.

8.

Zag zij haar geliefden Zone

Bij zijn sterven gansch verlaten

Toen Hij gaf den laatsten snik.

9.

Geef dan, Moeder, bron der liefde!

Dat ik al uw smarten voele,

Geef mij, dat ik met u ween.

10.

Geef mij, dat mijn harte blake

In 't beminnen van mijn Jezus,

Opdat ik aan Hem behaag.

11.

Heil'ge Moeder! o verhoor mij;

Druk de wonden des gekruisten

Diep en dieper in mijn hart.

12.

Tui nati vulnerati
 Tam dignati pro me
 pati
 Poenas mecum divide.

13.

Fac me tecum pie fle-
 re,
 Crucifixo condolere,
 Donec ego vixero.

14.

Juxta crucem tecum
 stare,
 Et me tibi sociare
 In planctu desidero.

15.

Virgo virginum prae-
 clara,
 Mihi jam non sis a-
 mara,
 Fac me tecum plan-
 gere.

12.

Wat uw Zoon, de
 gansch doorwonde,
 Zoo vol min voor mij
 wou lijden,
 Deel die pijnen aan
 mij mee.

13.

Geef dat ik met u
 moog weenen,
 Al de pijn voel van
 den Kruisling,
 Zoo lang als ik leven
 zal.

14.

Naast den kruisboom
 met u staande,
 Willig in uw lot te
 deelen,
 In uw jammer, is mijn
 wensch.

15.

Maagd der Maagden,
 nooit volprezen,
 Wil voor mij niet bit-
 ter wezen,
 Geef dat ik steeds met
 u klaag.

16.

Fac ut portem Christi
mortem,
Passionis fac consor-
tem
Et plagas recolere.

17.

Fac me plagis vulne-
rari,
Fac me cruce inebriari
Et cruore Filii.

18.

Flammis ne urar suc-
census,
Per te, Virgo, sim de-
fensus
In die judicii.

19.

Christe quum sit hinc
exire,
Da per Matrem me
venire
Ad palmam victoriae.

16.

Laat mij Christus kruis-
dood dragen,
Laat mij deelen in zijn
lijden,
Grif zijn wonden in
mijn geest.

17.

Laat die wonden mij
verscheuren,
Make 't kruis mij vreug-
dedronken
En het zoenbloed van
uw Zoon.

18.

Dat mij 't hellevuur
nooit blake,
Wees, o Maagd, mij
eens ten voorspraak
Op den schrikbren oor-
deelsdag.

19.

Christus! als ik hier
moet scheiden,
Doe mij door uw Moe-
der komen
Tot der overwinnings
kroon.

20.

Quando corpus morietur,

Fac ut animae donetur

Paradisi gloria. Amen.

20.

Als dit ligchaam eens
zal sterven,

Geef dan dat mijn ziel
erlange

's Hemels glorie-rijke
vreugd. Amen.

Laudate pueri.

(*Psalm 112.*)

Laudate, *pueri*, *Dominum*: * laudate *nomen Domini*.

Sit *nomen Domini benedictum*, * ex hoc nunc et *usque in saeculum*.

A solis ortu usque *ad occasum*, * laudabile *nomen Domini*.

Excelsus super omnes *gentes Dominus*; * et super coelos *gloria ejus*.

Quis sicut *Dominus Deus noster*, qui in *altis habitat*; * et humilia respicit in coelo et in terra.

Suscitans a terra *inopem* * et de stercore *erigens pauperem*.

Ut collocet eum *cum principibus* * cum principibus *populi sui*.

Qui habitare facit *sterilem in domo*, * matrem *filiorum lactantem*.

Gloria Patri.

Sicut etc.

De profundis voor de overledenen.

De profundis clamavi ad te Domine: Domine exaudi vocem meam.

Fiant aures tuae intendentes in vocem deprecationis meae.

Si iniquitates observaveris Domine: Domine quis sustinebit?

Quia apud te propitiatio est: et propter legem tuam sustinui te Domine.

Sustinuit anima mea in verbo eius: speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usque ad noctem speret Israël in Domino.

Quia apud Dominum misericordia, et copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israël ex omnibus iniquitatibus eius.

℣. Requiem aeternam dona eis Domine.

℟. Et lux perpetua luceat eis.

℣. A porta inferi.

℟. Erue Domine animas eorum.

Ave Maria.

Voorz.: Ave Maria:

Choor: Gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus. *Driemaal*. Et benedictus fructus ventris tui Jesus. Sancta Maria, Mater Dei, ora pro no-

bis peccatoribus nunc et in hora mortis nostrae. Amen.

Voor de bekeering der zondaren.

Voorz.: Parce Domine! parce populo tuo.

Choor: Ne in aeternum irascaris nobis. *Driem.*

Voorz.: Convertite nos Deus salutaris noster:

Choor: Et averte iram tuam a nobis.

Ave verum.

Ave, verum corpus natum
De Maria Virgine!
Vere passum, immolatum
In cruce pro homine!
Cuius latus perforatum
Vere fluxit sanguine.
Esto nobis praegustatum
Mortis in examine.
O dulcis, o pie, o Fili Mariae!

In den H. Vastentijd.

1.

Defensor noster aspice,
Insidiantes reprime,
Guberna tuos famulos,
Quos sanguine mercatus es.

2.

Memento nostri, Domine,
In gravi isto corpore,
Qui es defensor animae
Adesto nobis, Domine.

3.

Deo Patri sit gloria,
Ejusque soli Filio,
Cum Spiritu Paraclito
Et nunc et in perpetuum. Amen.

O Sanctissima.

1.

O Sanctissima,
O Piissima,
Dulcis Virgo Maria,
Mater Amata,
Intemerata,
Ora, ora pro nobis.

2.

O Purissima,
O Castissima,
Porta coeli pervia.
Virgo Maria
Clemens et pia
Ora, ora pro nobis.

Gezang in de Vaste, Miserere.

Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum, dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea, et a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco, et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: ut justificeris in sermonibus tuis, et vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: incerta et occulta sapientiae Tuae manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo et mundabor: lavabis me et super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium et laetitiam: et exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam a peccatis meis et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus: et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua, et spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi laetitiam salutaris tui, et spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas, et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: et exultabit lingua mea justitiam tuam.

Domine, labia mea aperies; et os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus: cor contritum et humiliatum, Deus, non despicies.

Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: ut aedificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium iustitiae, oblationes et holocausta: tunc imponent super altare tuum vitulos.

Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio et nunc et semper et in saecula saeculorum. Amen.

BLADWIJZER.



	BLZ.
<i>Voorrede</i>	5
<i>Oorsprong en voordeelen der Congreg.</i>	7
<i>Bewijsstukken</i>	13
<i>Aflaten</i>	35
<i>Algemeene Regelen</i>	47
<i>Bijzondere Regelen</i>	58
<i>Plechtige Opdracht</i>	74
<i>Dagelijksche Oefeningen</i>	103
<i>Voornemen om geen gemengd huwelijk aan te gaan</i>	105
<i>Overzicht enz.</i>	106
<i>Te Deum.</i>	109
<i>Gebeden voor en na de beraadslagingen</i>	112
<i>Opdracht aan den H. Joseph</i>	113
<i>Oefeningen ter eere der Maandpatronen</i>	114
<i>Gebed tot den Heilige, dien men tot Pa- troon der maand heeft bekomen</i>	115
<i>Gebeden voor en na de vergaderingen</i>	116
<i>Antiphonen tot de H. Maagd Maria</i>	120
<i>Litanie van de H. Maagd Maria</i>	126

GEZANGEN.

N.	BLZ.
1. <i>Ter eere van Maria</i>	133
2. <i>Maria onbevlekt ontvangen</i>	135
3. <i>Avondgroet aan Maria</i>	136
4. <i>O Moeder Gods</i>	138
5. <i>Onbevleete ontvangenis van Maria</i> .	140
6. <i>Geboorte van Maria</i>	141
7. <i>Boodschap van Maria</i>	144
8. <i>Zuiveringsfeest van Maria of Licht-</i> <i>misse</i>	146
9. <i>Naamfeest van Maria</i>	147
10. <i>Maria onder het kruis</i>	148
11. <i>Stabat Mater dolorosa</i>	150
12. <i>Het lijden des Heeren</i>	153
13. <i>Heilig Hart van Maria</i>	154
14. <i>Hemelvaart van Maria</i>	156
15. " " "	157
16. <i>Engelsche groetenis</i>	158
17. <i>Lof van Maria en geluk in hare</i> <i>dienst</i>	159
18. <i>Geluk der Congreganisten</i>	161
19. " " "	162
20. " " "	164
21. <i>Veiligheid in de dienst van Maria</i> .	165
22. <i>Voordeelen in de dienst van Maria</i> .	166
23. <i>Aanroeping van Maria</i>	168
24. <i>Salve Regina</i>	169
25. <i>Toewijding aan Maria</i>	171

N.		BLZ.
26.	<i>Vreugd der kinderen van Maria onder hare bescherming</i>	172
27.	<i>Dankzegging aan Maria</i>	174
28.	<i>Betrouwen der Congreganisten op Maria</i>	176
29.	<i>Belofte van getrouwheid aan Maria.</i>	177
30.	<i>Volharding in de dienst van Maria.</i>	179
31.	<i>De Congreganisten tot Maria</i>	180
32.	<i>Ave maris stella</i>	182
33.	<i>Magnificat</i>	183
34.	<i>Te Deum</i>	185
35.	<i>Tot de HH. Engelen</i>	188
36.	<i>Tot den H. Jozef</i>	190
37.	<i>„ „ „ Aloysius van Gonzaga</i>	191
38.	<i>„ „ „ Stanislaus Kostka</i>	193
39.	<i>Morgengebed</i>	195
40.	<i>Avondgebed</i>	196
41.	<i>Veni, Sancte Spiritus</i>	198
42.	<i>Tot den H. Geest</i>	199
43.	<i>Morgenlied</i>	200
44.	<i>Daglied</i>	202
45.	<i>Aan Maria, mijne onbevleete Moeder.</i>	203
46.	<i>Wees gegroet</i>	204
47.	<i>„ „</i>	206
48.	<i>Op de geboorte der H. Maagd</i>	208
49.	<i>Het Wees gegroet</i>	210
50.	<i>Lied tot den H. Jozef</i>	212
51.	<i>Op de geboorte der H. Maagd</i>	213
52.	<i>Aan de H. Moeder Gods</i>	214

N.
53.
54.
55.
56.
57.
58.
59.
60.
61.
62.
63.
64.
65.
66.
67.
68.
69.
70.
71.
72.
73.
74.
75.
76.

N.	BLZ.
53. <i>De maand van Maria</i>	215
54. <i>De droeve Maagd te Bethlehem</i>	216
55. <i>Maria onze Moeder</i>	219
56. <i>Op den H. Naam van Maria</i>	222
57. <i>Maria's hemelvaart</i>	224
58. <i>De geboorte der H. Maagd</i>	225
59. " " " " "	227
60. <i>Aan Maria</i>	228
61. <i>De boodschap van de H. Maagd</i>	229
62. <i>De onbevleete ontvangenis van Maria</i>	231
63. <i>Hemelvaart van Maria</i>	233
64. <i>Hulde en bede aan de H. Maagd Maria</i>	235
65. <i>Op het feest der zuivering van de heilige Maagd Maria</i>	239
66. <i>Magnificat</i>	241
67. <i>Het Kerstfeest</i>	243
68. " "	245
69. <i>Opdragt van Maria in den tempel</i>	247
70. <i>Toewijding van zich zelven aan Maria in hare Congregatie of Broederschap</i>	250
71. <i>Lofzang en gebed</i>	253
72. <i>Lofzang en opdragt van het hart aan Maria</i>	255
73. <i>Het Rozenkransje</i>	257
74. <i>Toewijding aan den Heer na de heilige Communie</i>	260
75. <i>De Heer is God</i>	262
76. <i>Gods goedheid</i>	263

N.	BLZ.
77. <i>Onsterfelijkheid</i>	264
78. <i>In den Advent</i>	265
79. <i>Kerstlied</i>	267
80. " "	269
81. <i>Aan Maria in de maand Mei</i>	271
82. <i>De Kinderen van Maria</i>	274
83. <i>Op het feest der H. Moeder Anna</i>	276
84. <i>Kerstlied</i>	279
85. <i>Ter eere van den H. Vincentius</i>	281
86. <i>Lofzang: o Gloriosa Virginum</i>	283
87. <i>o Gloriosa Virginum</i>	284
88. <i>Lied van den H. Casimirus</i>	285
89. <i>Opdragt van het hart aan Maria</i>	287
90. <i>Maria is onze hoop</i>	289
91. <i>Loflied aan Jezus Christus</i>	290
92. <i>Aan mijne onbevleete Moeder</i>	292
93. <i>Tot lasenis der geloovige zielen</i>	293
94. <i>Feest van den zoeten naam Jezus</i>	295
95. <i>Verrijzenis des Zaligmakers</i>	297
96. <i>Jezus' Hart, ons heil</i>	299
97. <i>Ter eere van het H. Hart van Jezus</i>	300
98. <i>Lofzang voor het H. Sacrament</i>	302
99. <i>Gaat tot Joseph</i>	304
100. <i>De H. Familie J. M. J.</i>	306
101. <i>Maria leve</i>	307
102. <i>H. Jozef, Patroon der H. Kerk</i>	308
103. <i>Loflied ter eere van den H. Jozef</i>	310
104. <i>Joseph leve</i>	311
105. <i>Boetezang</i>	313

BLZ.

264

265

267

269

271

274

276

279

281

283

284

285

287

289

290

292

293

295

297

299

300

302

304

306

307

308

310

311

313



